DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 16 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

40 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 221. SZÁm. 1929 SZEPTEMBER 29 VASÁRNAP

24 FILLÉR

Baltazár Dezső püspök nyilvánosságra hozta tizenkét pontját

Az elmult hetekben sok szó esett a politikai életben és a sajtóban arról a politikai akcióról, melyet dr Baltazár Dezső inditott és amelyről többszörös tanácskozásokat folytatott. Baltazár püspök politikai elgondolásait pontokba foglalta és az erről szóló memorandumot Mayer János földmivelésügyi miniszter utján Bethlen István gróf miniszterelnökhöz juttatta. Bethlen miniszterelnök még nem nyilatkozott a nyilvánosság előtt Baltazár püspök memorandumá felél, de a püspök tegnap már nyilvánosságra hozta memorandumának tartalmát, az ugynevezett tizenkét pontot. A püspök ur lapunknak is szives volt elküldeni az ő politikai elgondolásait tartalmazó pontozatokat, melyeket össze foglaló kisérő sorokkal látott el. Tekintettel a püspök ur magas személyére és arra a kivételesen figyelmet keltő szerepre, melyet a magyar közéletben elfoglal és betölt, cikkét, illetve a politikai átalakulásra vonatkozó tizenkét pontját annak dacára közöljük, hogy lapunk álláspontjával sok tekintetben ellenkezik.

Lehetetlen azonban mindjárt előljáróban nehány megjegyzést nem füzni azokhoz az elgondolásokhoz, melyekkel *a püspök ur Magyarország egész állami berendezkedését, közjogi állapotát, kormányzati rendszerét gyökeresen megváltoztatni óhajtja.* Legelőbb is előtérbe tolul az a kérdés, hogy a mai zaklatott idők alkalmasak-e ilyen mélyreható reformok keresztülvitelére. Kétségtelen, hogy bizonyos demokratikus átalakulásra szükség van, ezt a kormányzati tényezők sem tagadják, maga Bethlen István miniszterelnök fejtette ki több izben, hogy a józan, megfontolt, demokratikus haladás hive. Azonban a demokratikus átalakulásnál éppen a fokozatosságon van a hangsuly és még inkább azon, hogy *ez az átalakulás hazai viszonyainknak és történelmi tradicióinknak megfelelő legyen.* Baltazár püspök tizenkét pontja teljesen a nyugati demokráciák arculatát vette fel, sőt sok tekintetben tul is haladta azokat, bár kétségtelenül több pontja viszont, főleg, amelyek gazdasági vonatkozásuak és amelyek a tulzás nélküli demokratikus jogokat s az egyenlőség elvét fektetik le, egy mély gondolkodásu és hazája sorsáért aggódó elme kitermelése.

Az első pontot, amely az ország függetlenségét karakterisztikusan körvonalazza, minden jó magyar ember aláirhatja, annál sulyosabban kell azonban mérlegre tenni a második pontot, amely szerint „Magyarország ugy az államforma, mint az államfő szabad megválasztásának jogi és tényleges állapotában van.“ *Ez a tétel az ezeréves alkotmányos királyság magasztos elvének a feladása.* Magyarország a fennálló tételes törvények szerint királyság, e pont pedig a köztársaság, vagy egyéb államforma propagálásának nyitna tág teret *és megszünne az a varázserő, amelyet a magyar királyság fogalma elszakitott véreinkre gyakorol.* A püspök negyedik pontja a jogegyenlőségről szól, amelyet minden modern ember magáénak vallhat, azonban itt is bizonyos átmenet szüksége mutatkozik, mert hiszen *amit ezer év jogszokása alkotott, azt valóban forradalmi izü lenne egycsapásra megszüntetni.* Az ötödik pont a teljes sajtó, gyülekezési és egyesülési szabadságot irja körül és visszakivánja állitani az esküdtszéki biráskodást. A sajtószabadság elvét a legteljesebb mértékben honoráljuk, de természetesen itt is szükségesek azok az intézkedések, amelyek más nyugati államok példájára az állam és társadalmi rend keretei között tartják fenn a sajtószabadság fogalmát. Az esküdtszék intézményének visszaállitásáról már sok vita folyt eddig is és hogy ez az intézmény sok esetben célját téveszti, azt a mult években Ausztriában egyes esküdtszéki ítéletek elhangzása után lezajlott véres események élénken igazolják. E téren is tehát igen nagy megfontoltságra van szükség. Különösen nálunk, az alig tiz évvel ezelőtt lezajlott forradalmak és ellenforradalmak tanulságai után. A szakbiróság pártatlansága napjainkban mindjobban kidomborodik, az itélkezésnek a laikus esküdtek hatásköre alá bocsátása mindenesetre megfontolandó experimentum volna. — A hatodik pont, amely a kereskedelem és ipar szabad forgalmáról szól, igen helytálló és kivitelre érdemes, valamint egészséges elvet fektet le a 7. és a 8. pont. Különösen méltánylandó az utóbbi, amely az agrár érdekek istápolását jelenti. A 9. pont, amennyiben a takarékosság elvét óhajtja intézményesen biztositani, a mai nehéz gazdasági helyzetben különösen indokolt, azonban még itt is figyelemmel kell lenni, hogy az ország érdeke adott esetben, például a honvédelem és külpolitika terén sok esetben mást kiván, mint a föltétlen takarékosságot. Legnehezebben állunk meg a 10. pontnál, amelynek ama szép megállapitása után, a mely szerint „Magyarország mint szociális állam átmenetileg intézményesen biztositja minden polgára megélhetését, stb.“ olyan sulyos reform kivánsága következik, amely a legmerészebb birtokreform fogalmát meriti ki. Mert hiszen ne feledjük el, hogy e pont szerint a tulnagy adományi és szerzeményi birtokok kisajátitásáról van szó, de kérdés, hogy hol állna meg az eldobott sulyos kő és a teljes szabadság mellett felszabadult földalatti elemek nem-e vezetnek pár év mulva a középvagy akár a kisbirtokokra a felizgatott tömegek földéheségét? A magántulajdon elve olyan szentség, amelyet bár a legjobb szándékból is megbontani nagyon kockázatos dolog. Hiszen láttuk, hogy hova vezetett 1919-ben a Károlyiféle földreform, amelynek hangzatos szólamai mellett kiderült hogy nincs annyi föld Magyarorszgon, amely elég volna minden igénylő kielégitésére. Amennyiben pedig ez a pont mögött, mint hihető a hitbizományok eltörlésére és a szekularizáció foglaltatik, ezek megoldása tényleg a kor követelménye, azonban semmiesetre sem a radikálizmus elvei szerint, hanem figyelembe véve a speciális magyar viszonyokat. A 11. pont az általános titkos választói jogról szól, amelyhez ellenvéleményt nem is igen lehet füzni, hiszen megfelelő, az állam rendjét biztositó korektivumok mellett előbbutóbb kell hogy sor kerüljön a választójog haladó szellemü reformjára. A tiszta erköles uralmáról szóló 12. pont olyan tételt állit fel, amelyet mindenki magáénak valhat.

Nagyjában ezek a megjegyzéseink Baltazár püspök 12 pontjára. A legteljesebb tiszteletben tartjuk a püspök ur meggyőződését, azonban ugyanazon honfiui aggodalom, amely a püspök ur tolla alá vitte azt a 12 pontot, kell hogy felébredjen mindenkiben, amikor ilyen mélyreható reformok inditványozásáról van szó. — Baltazár püspök teljesen átalakitaná állami berendezkedésünket. **Nagy kérdés, hogy jogunk van-e ehez nekünk, csonkaországbeli magyaroknak, elszakitott magyar tesvéreink nélkül az ezeréves alkotmányt megváltoztatni,** és nagy kérdés az is, hogy az elvetett jószándéku mag nem-e termelne mérges gyümölcsöket. Mind olyan kérdések, melyeket egyelőre csak leszögezünk, melyekre azonban a politikai vitának még tág tere vár.

*

Most pedig átadjuk a szót dr Baltazár Dezső püspöknek, aki a „Válság orvoslása“ cimen a következőket irja:

A VALSÁG ORVOSLÁSA.

Irta: dr Baltazár Dezső.

Mikor az ország sulyos helyzetben van, minden polgárának lelkiismereti kötelessége ugy segiteni, hogy ahogy tud. Senki sem tagadhatja, hogy Magyarország sulyos helyzetben van. A gazadsági válság beállott. Ha nem tudunk a gazdasági válságon segiteni, eljön beláthatatlan következményeivel a politikai válság. Én higgadtan nézem a helyzetet. Tiszta látásomat nem befolyásolja sem ellenzéki elfogultság a kormány iránt, amelyet személyeiben szeretek és becsülök, sem politikai érvényesülés vágya, ami a lelkemtől teljesen idegen.

Hazafiui aggolmaim sulyosakká váltak s nem engedik, hogy a hanyatlást tétlenül nézzem. Igénytelen elmém és tapasztalati felkészültségem fogyatékos eszközeivel próbáltam a betegség természetét megállapitani és keresni az orvosságot. Az lebeg előttem és az parancsol, amit hazám érdeke minden más külső tényező mérlegrevetése nélkül kiván, s ha a nyugati hatalmak kivánságaira is tekintek, az csak azért van, hogy erősitsem velük mindazokat, amiket hazám javára valónak látok.

Mivel a baj nagy és a gyökerekig ér, gyökérig hatónak kell lenni az orvosságnak is. — Azok a programmpontozatok, amelyeket most közre adok sokak egyéni érdekét fogják sérteni és emiatt ellenségeskedést támasztanak ellenem. Ez énnekem fáj; de nem fáj annyira, mint hazám romása. Áldozathozás nélkül nem lehet az országon segiteni. Akik az áldozathozás mértékét nagynak találják, gondolják meg, hogy a válság fokozódása mindenüket is kockára vetheti. Ma még egy résszel is segithetünk s ha ezt elmulasztjuk, elveszithetjük az egészet is.

Semmi uj sincsen ezekben a programpontokban. Talán csak a politikai őszinteség uj benne. De ezt az őszinteséget hazánk sorsdöntő óráiban követeli a magyar közvélemény is; de követelik azok a nagyhatalmak is, amelynek segitő kezét nem sorolhatjuk az elhanyagolható mennyiségek közé.

A válság orvoslásának módja pontokba szedve itt következik:

1. Magyarország minden reális vagy personális uniótól független souverain állam s mint ilyen a maga jogait mind egészükben, mind részeikben az államot és nép képviseletet magában foglaló országgyülés és az általa létesitett alkotmányos szervek által saját maga gyakorolhatja, kizáratván minden elgondolható vonatkozásban bármely idegen tényezőnek az állam életébe való beavatkozá-

sa akár az ország földjét, akár a népét akár főhatalmát érintően.

2. Magyarország ugy az államforma, mint az államfő szabad megválasztásának jogi és tényleges állapotában van.

3. Magyarország a trianoni szerződést nem tartja igazságosnak; annak hatását magára nézve károsnak, Európa békéjére veszedelmesnek tartja; ennélfogva annak megváltoztatására a békés meggyőzés minden eszközeivel törekszik.

4. Magyarország, mint jogegyenlőség alapján álló állam minden születési, történelmi, felekezeti, osztály, gazdasági, közjogi kiváltságot és előjogot eltöröl s mint demokratikus nemzeti állam minden jog és érvényesülés alapjául és forrásul az egyéni hazafiui, tehetségbeli és erkölcsi értékét ismeri el.

5. Magyarország mint szabad állam minden polgárának — egyénenként külön és tagolva társaságok szerint — a szabadságát biztositja a szó, irás és képes ábrázolat használatában, gyülekezésben és egyesülésben a haza és közerköles érdekének korlátain belül és minden polgár szabadságát és védelmét az esküszéki biráskodással biztositja mindazokban a cselekményekben, amelyeket az elmélet és gyakorlat ebbe a tárgykörbe vont.

6. Magyarország, mint szabadállam ugy a földbirtok, mint az ipar és kereskedelem körében szabad forgalmat biztosit a fejlődés folyamán alakult megkötöttségek nélkül az állam egyetemes tulajdonjogának épségben tartásával. A közgazdaság és szociális élet körébe tartozó állami vállalatokat és intézményeket fokozatosan megszünteti s a magán vállalkozás és társadalmi intézés területére visszaengedi nemcsak azért, mert ezek az állam háztartásában legkevésbé rentábilisak, hanem azért is, hogy a polgárság szabad elhatározása a gazdasági függőségtől mindinkább mentesitessék. A szabad verseny egészséges kifejlődhetése érdekében a szövetkezetek s magánvállalatok engedélyezését ezek életképességének egyszeri mélytányos, de többször nem ismételhető biztositása mellett megszünteti.

7. Magyarország, mint modern állam viszonosságot és egyenlőséget biztosit minden egyénnek és minden testületnek egymáshoz és az államhoz való viszonylatában.

8. Magyarország, mint természeténél fogva agrár állam eszerint a természeti adottsága szerint vonja le gazdasági és általános politikájának következményeit abban a tudatban, hogy igy biztositja ugy az iparnak, mint a kereskedelemnek érdekeit is.

9. Magyarország, mint a békeszerződés által szegénnyé tett állam az államélet minden vonatkozásában kiküszöböl az életéből minden feleslegest s alkalmazkodik a gazdasági élet gyökereiben megváltozott feltételeihez, minélfogva ugy belső életében, mint külső képviseletében visszavonul a feltétlenül szükségesek határai közé.

10. Magyarország, mint szociális állam, átmenetileg intézményesen biztositja minden polgára megélhetését olyan államgazdasági intézmények által, amelyek különösen az adományi, és szerzeményi tulnagy birtokok tervszerü kisajátitásával s a kötelező dolgozás rendszerével alkalmasak arra, hogy a tultengett inproduktiv elemek tisztességes megélhetését hasznosan biztositsák s emellett az agrár foglalkozásra nevelés célját is elérhetővé tegyék.

11. Magyarország, mint a müvelt népek társaságában megfelelő helyre igényt tartó állam a szavazati jog általánosságában és titkosságában alkalmazkodik mind azokhoz a feltételekhez, amelyek egy állam akaratának mindenki által elfogadható szabadságát — tisztaságát és erejét jelentik.

12. Magyarország, mint ősi pogányhitében is, tiszta krisztusi hitében is valláserkölcsi kulturállam a legszigorubb intézkedéseket foganatosit az egyéni és közéleti tiszta erköles uralma érdekében.

Dobó Sándor tanitóvezér ünneplése

A mi szükreszabdalt kis hazánk, minden gyásza és elesettsége dacára, a jubileumok klasszikus földje. Minden lehető jogcimen és lehetetlen évszámu fordulón ünneplik, ünnepeltetik itt vezéreiket — s magukat — az emberek... Jól eső kivétel e fehér-asztal járvány alól az a meghitt, kedves, szerény kereteiben is ragyogó, házi-ünneplés, a melyben tisztelői, barátai és hálás kartársai részesitették a magyar tanitóság harcos tollu és szavu, kiváltságos talentumu vezérét, Dobó Sándor bátyánkat, — hajduböszörményi kuriájában (az ősi Benedek portán), mandhatni: a jubiláns saját akarata ellenére. De akik régóta figyelemmel kisérik Dobi Sándor hosszu évtizedeken át a közért folytatott eredményes küzdelmeit s példás családi életét, azok nem mehettek el megállás és szó nélkül a véletlenül egybeesett hármas évforduló mellett. 40 év óta szerkeszti Dobó István a református Tanitók Lapját, 45 év zavartalan családi bolgogság van a háta mögött s épen a hüséges, drága Szidi mama megértő és biztató lelkének köszönheti a kitartást küzdelmeiben. A 2400 református tanitó vezérének köszönheti igen sok kivivott eredményét a magyar tanitóság 18 ezer főnyi egyetemessége is. Annak is ünepe tehát Dobi Sándorak az Orte élére már a harmadik ciklusban való állitása, amely szintén egyik jogcime volt az ünneplésnek.

A szép, hármas jubileumról különben már meg emlékeztünk lapunk szerdai számában, most potlólag még csak az ünnepi lakomán elhangzott felköszöntőkről emlékezünk meg.

Törös Károly emelkedett hangu ünnepi beszédében fejtette ki a hármas évforduló jelentőségét, nagyszerü képét festvén Dobó Sándornak, a bátor tollu szerkesztőnek, a gyöngéd családapának s a vas energiáju tanitóvezérnek. Megemlékezett a megpróbáltatásokról is, amik egymásután érték az ünnepeltet, — (egyetlen fia, talán első hősi halottja volt Szerbiában a világháborunak), de amelyek nem tőrték meg azt a hatalmas energiát, amelynek a magyar tanitóság és a köz olyan sokat köszönhet.

Ormós Lajos az Orte ügyvezető elnöke helyzetképet festett az ünnepelt müködéséről, mely müködés eredményezte legutóbb azokat a ref. tanitói jóléti alakulásokat, mely a balatonalmádi „Dobó Sándor üdülőház" és a szoboszlói gyógyházban csucsosodnak ki, mint olyanok, melyek neki köszönhetik létüket.

Dr. Görgey Márton Hajdumegye tiszti főorvos pompás beszédében leszögezi, hogy a Dobó Sándor élete valóságos Dobó-korszak a magyar tanitóság életében. Benkő András, Szabolcsvármegye vezető tanfelügyelője méltatta ezután éles meglátással az ünnepelt érdemeit.

Majd Molnár János az Orte főtitkára tolmácsolta a tanitóság szeretetét. Dobó Sándor meghatottan válaszolt a beszédekre, igérve, hogy mig testi és lelki ereje lesz, azt a haza, az egyház és a tanitóság szolgálatára szenteli.

A gyermekek, az unokák, ismerősök meleg körében pompásan telt az idő. Vargha Lajos meleg baritonja, dr. Lévay József főorvos sziporkái, no meg a jelenlevő hölgyek kedvessége és disztingváltsága még kellemesebbé tették a délutánt és az estét.

Ha valaki megérdemelte a jubilálást, ugy Dobó Sándor a maga 45 éves önfeláldozó munkájával bizonyosan rászolgált. Isten áldása kisérje.

Füszer- és csemegekereskedők

Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ helyi lerakata Burgondia-utca 10. elsőrendu **pasztörözött teavajat** és kiváló minőségü sajtjait nagybani áron szállitja.

Sok pénzt

takarit meg, ha minden cipőszükségle ét

Klein Zoltán

cipőüzemében szerzi be

DEBRECEN, CSAPÓ U. 28—30.

Bent az udvarban.

Harisnya és zsebkendő

nagy választék

állandó ujdonságok.

Kipróbált minőségek.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Elsőrendü vászon- és kelengye üzlet.

Alapitási év:

1831.

Szigoruan szabott készpénzárak.

Kiváló minőségek. Szakszerü kiszolgálás.

HORTOBÁGYI JUHTURÓ

Mindenütt kapható! Termeli:

Orsz. MOK Magy.

Tejszövetkezeti Központ

Budapest, I., Horthy Miklós-út 119/121.

Kontsek Géza

k. r. t.

e heti árai

érvényesek a következő árjegyzék megjelenéséig.

CUKOR:

Kristály	1 kg. P.	1.21
Kocka	1 „ „	1.28
Por	1 „ „	1.28
Süveg	1 „ „	1.29

FÜSZEREK:

Só egyszer őrölt asztali	1 kg. P	—.40
Só kétszer őrölt finom	1 „ „	—.42
Paprika édes nemes	1 „ „	6.80
Paprika félédes	1 „ „	6.—
Paprika rózsa	1 „ „	5.40
Ecet 5 hydr.	1 liter „	—.32
Bors	1 kg. P	7.—
Fahéj	1 „ „	4.80

Füszereink tisztán kezeltek és a legmodernebb gépekkel őrletnek. Paprikában csak a legjobb szegedi minőséget tartjuk.

FRISS GYÜMÖLCSÖK:

Szőlő: Muskutály, Chaselas, **Mathiasz féle kecskeméti passzatuti, Őszibarack** és fajkörték a Gazd. Akadémia kertészetéből, **alma, banán, naranes** stb. a legszebb fajtákban.

GYÜMÖLCSFÉLÉK:

Mazsola aranysárga	1 kg. P	2.50
Mazsola extra	1 „ „	3.20
Dióbél, feles	1 „ „	5.60
Gomba uri száritott	1 dkg. P	—.13
Gomba, lengyel „	1 dkg. P	—.23

TEAVAJ:

Kecskeméti vaj 1 kgr.		5.10
Gróf Semsey urad. teavaja	1 kg.	5.40
Kolozsvári Kis Arpád-féle	1 „	6.—
Báró Kende-féle	1 „	6.—
Missinkó-féle buji	1 „	6.—
Horthy Miklós kormányzó úr őfőméltósága Kenderesi gazdaságából	1 kg. P	7.20
Frigyes főherceg urad.	1 „	8.40

Teavajban minőség és választék, valamint olcsó árak tekintetében vezetünk. Előkelő nevek garantálják a legjobb minőséget.

SAJTOK:

Trappista	1 kg. P	2.20
Trappista, prima	1 „ „	2.80
Emmentali magyar	1 „ „	5.40
Emmentali svájci	1 „ „	6.80
Doboz Emmentali Heller	1 „ „	1.20
Pusztadőry kicsi	„	—.30
Pálpusztai	„	—.27
Turó tatrai	1 „ „	4.—
Turó magyarországi	1 kg. „	2.70

BOROK:

Bagaméri 1 liter	P	—.64
Finom vegyes 1 liter	„	1.—
Homoki vegyes 1 liter	„	1.20
Üveghelét	„	—.16.
Konyak Gschwindt Medicinal 7/10 liter	„	4.—

KÜLÖNFÉLÉK:

Ceres ételzsir	¼ kg.	P	—.66
Kakaó 1 kgr.		„	3.50
Kakaó valódi holland	1 kg.	P	3.80
Keksz	1 „	„	1.70
Maccaroni fehér	1 „	„	—.96
Maccaroni tojásos	1 „	„	1.34
Gyümölcsíz	1 „	„	1.50
Mák, kék	1 „	„	1.30
Málnaszörp kimérve	1 „	„	2.70
Sonka, prágai	10 dk.	„	1.20
Tarhonya fehér	1 kg.	„	—.84
Tarhonya tojásos	1 „	„	1.20
Keményitő rizs	1 kg.	„	1.80
Keményitő buza	1 „	„	1.—
Kékitő „Korona"	1 üveg	„	—.58
Szappan mosó ½ kg-os drb.		„	—.60

Tegnap volt az első doktorrá avatás az egyetemen

Az egyetemi év megkezdésével — most már az első doktoravatás is meg volt szombat délben, mikor is Magyary Mihály István és Hetey László a jogtudományok doktorává avatták. Az első doktori avatásra igen nagy számu közönség jött össze és az uj doktorokat melegen ünnepelték. Csánki Benjámin ezidei rektor mondott aztán rövid, de értékes beszédet, melyben felhivta az uj doktorok figyelmét arra a kötelességre és munkára, mit a mai nehéz idők mérnek minden dolgozó magyar ember. Talán nem is egészen véletlen, hogy a debreceni egyetem az első doktorrá avatás a jogi karról került ki, mintegy figyelmeztetésül arra, hogy a jog- és igazság szavával és erejével fogjuk ezer éves alkotmányunk alapján állva visszaszerezni az ezer éves határokat. Éppen ezért legyenek őrei az uj doktorok is ennek az ezer éves közkincsünknek és hirdetői a magyar jogos igazságnak, hogy a meg szállt területek több millió magyarjai is, kik ma szolgasorban élnek, minél előbb megtalálják az igazság utját, mit Trianon eltiport.

Az uj egyetemi év első doktorai. Balról dr. Hetey dr. Magyari

Illetékes helyen nyilatkoznak az egyetemi tanárok felekezeti megoszlásáról

A Magyar Távirati Iroda útján illetékes helyről hosszabb közleményt adtak ki, amely tulajdonképpen válasz arra a kifogásra, amely az egyetemnek vallási megoszlását tárgyalta. Illetékes hely szerint a szegedi egyetemen a tanárok száma eddig 49 volt, kik közül 21 katolikus s 27 protestáns Az újabban kinevezett tanárok száma 34 és ebből 20 protestáns és 14 kath. A debreceni egyetemen eddig a tanárok száma 48 volt és ebből 35 protestáns, 13 pedig katholikus. Az újabban kinevezett 17 tanár közül 10 protestáns és 7 katholikus.

Ami pedig a fiókzárdák felállítását illeti, a szegedi egyetemen, arra azt felelik, hogy külföldön is betegápoló nővérek ápolják felekezeti különbség nélkül a betegeket. Most a szegedi klinikákon is bevezetik ezt a rendszert, de ezzel szemben a debreceni egyetemi klinikákon diakonissza betegápolónők működnek.

VILÁGVÁROSOKBAN IS A FOR-EVER CIPŐ VEZET CSAK BENYÁTSNÁL

Talpba vésett gyári árak!

THE FOREVER SHOE

Talpba vésett gyári árak!

Minden gazda értékesítheti tejét, minden fogyasztó fedezheti szükségletét.

Hajdumegyei Tejértékesítő Szövetkezet
Széchenyi u. 48. sz. Telefon 282.

Végig Európán

otthon karosszékében ülve ... fáradság nélkül, — de az igazi utazás minden gyönyörüségével.

TELEFUNKEN 40 hálózati Európavevő ÁLLOMÁSVÁLASZTÓVAL

Kérje még ma díjtalanul kimerítő ismertetéseinket!

SIEMENS ÉS HALSKE RT. Budapest, VI, Teréz-körut 36

TELEFUNKEN

A VEZETŐ VILÁGMÁRKA

Kirakatrendező tanfolyamot szervez a kereskedelmi és iparkamara

A Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara elnöki tanácsa, méltányolva azt a jelentőséget, amit a detailkereskedelemre nézve a céltudatosan és kellő szakértelemmel kiképzett kirakat jelent, elhatározta, hogy az őszi idény megindulásával kapcsolatban egy kirakatrendező tanfolyamot szervez. **Részletesen fogják megtárgyalni a tanfolyam előadásain a kirakat szerkesztésének elvét, hatásának feltételeit, anyagszerüség, eladási cél, dekorativ és merkantil törvényszerüségeknek figyelembevételével. A gyakorlati kiviteli technika módozatait, a díszítés, betüvetés, plasztika, térmegosztás stb. alkalmazásának elsajátítását pedig leginkább átütő és megrögződő módszerekkel fogja a tanfolyam keresztül vinni.**

A tanfolyam megszervezésére és az előadások megtartására a kamara Torockai Oszwald iparművész-tanárt és Békés István kereskedőt kérte fel, — akik október hó 8-tól kezdve tiz héten át, kétszer hetenként másfél-más-félórás előadásokon ismertetik meg a hallgatóságot a kirakatrendezésművészet elméleti és gyakorlati alapelveivel, legmodernebb törekvéseivel és eredményeivel.

A tanfolyamot látogathatja minden kereskedelmi alkalmazott, kirakatrendező és bármely más érdeklődő, aki megfelelő komolysággal és előképzettséggel rendelkezik. Az előadások helye — a Kereskedő Társulat támogatásából — a társulati iskolák Piac ucca 8. számú hátsó épületének, első emeletén levő termek egyikében lesz éspedig, mint fentebb jeleztük hetenként kétszer, előreláthatólag kedden és szombaton esti 7—fél 9 óráig. A tanfolyam látogatásának díját a leg alacsonyobban állapitotta meg a rendező kamara éspedig az egész tanfolyam tartamára, személyenként 10 pengőben, amely alól csak egészen kivételes és megokolt esetekben ad felmentést. Jelentkezni lehet október hó ötödikéig a Kereskedelmi és Iparkamara 5. számú szobájában. (Vajna irodaigazgató), ahol a jelentkezők kötelezvényt irnak alá, amelyben a tanfolyam rendszeres és állandó látogatását kötelezőnek ismerik el. A látogatási díj lehetőleg a jelentkezés alkalmával, de kivételesen az első két előadáson is befizethető, egyéb költségek a hallgatókat nem terhelik.

A tiz hét leteltével versenykirakatok megrendezése útján kívánja a tanfolyam hallgatóinak szerzett ismereteit ellenőrizni a kamara és azok, akik az előadásokat rendszeresen és állandóan látogatták, erről látogatási bizonyitványt is kapnak, ami a hallgatók további előmenetelére nézve bizonyára előnyös lesz.

AZ ŐSZ BEKÖSZÖNTÉSÉVEL ne felejtse el készülékét a legmodernebb VATEA KOLLOID ÉS TÖBBRÁCSOS csövekkel felszerelni, mert enélkül rádiója nem TÖKÉLETES!

Gróf Degenfeld Pál

Pár nappal ezelőtt hozták a lapok, hogy a br. Podmaniczky-család kartali könyvtárát, amely körülbelől 15.000 kötetre rug s tele van számos bel- és külföldi ritkasággal, örököse, gróf Degenfeld Pál, téglási nagybirtokos, a magyarországi evangélikus egyház egyetemének ajándékozta. Olyan fölemelő tett, ami előtt a napi események efemér hirei közt csak kalaplevéve kell megállanunk, mert ez az „ajándék" egyenesen kulturpolitikai esemény, mely a gróf Vigyázó és Apponyi Sándor-féle rokon testamentum után is a legelsők között foglal helyett. S vajjon mondhatjuk-e, hogy afféle uri gesztus attól, akinek egész élete csupa önzetlenség. A Degenfeld név érköcsi patinája s nagyszerü családi hagyományai is azt mutatják, hogy ez megint egyike azoknak a fenkölt elhatározásoknak, amelyek a Degenfeldekkel rokon Telekyek és Tiszák annyi korszakos áldozatát sugallták immár századok óta, a hazai müvelődéstörténet felbecsülhetetlen javára.

De milyen nagyhorderejü e gyönyörü hagyaték nemzetregeneráló jelentősége éppen ma, amikor szerencsétlen hazánk megtörten ismét a lét és nemlét kapuja előtt didereg, s husvéti föltámadását egyedül a saját fiai erényeitől várhatja. A Degenfeld Pál tette is ilyen erény, amely mint a reformkort megelőző időkben, egyuttal utmutató, hogy merrefelé tartsunk mi is áldozatunkkal. Pedig az ajándékozó minderről semmit se szólt, csak halkan visszavonult, ami rá is, családjára is egyaránt jellemző. A nagyvilág csak annyit tud róla, hogy a közeli vidék egyik uri kastélyában szinte elvonulva él, hogy minden szabadidejét könyveinek, birtokainak és hitfelekezete ügyeinek szenteli. Különben minden más hiu szereplésről, minden népszerüséghajhászattól ösztönösen óvakodik. De akik előtt egyszer ajtaja és szive kitárult, olyan felejthetetlen élményeknek lettek részesei, aminőket csak a valóban kiváló egyéniségekkel való társalgás nyujthat a léleknek.

Folyosói, szobái telve vadász-trofeumokkal, könyves polcai meg a magyar és külföldi irodalmak remekeivel, ugy hogy már az intereur sejteti, hogy a nemes grófban olyan férfiut köszöntünk, aki nagy természet- és könyvbarát, és aki éppen nem külső, hanem valóban mélyen benső életet él. Komoly és finom vonásairól csakugy sugárzik a szellem és szivjóság, de egyuttal az is, hogy a római jellemnek épp olyan fanatikusa, akár nagybátyja, a felejthetetlen főgondnok és halhatatlan rokona, gróf Tisza István. — Még abban is hasonlit hozzájuk, hogy demokratizmusát ő sem az ajkán, ha nem mély meggyőződésként valóban a szivében hordja. Mondjuk-e, hogy tele a vidék ismerőseinek és tisztelőinek serege jótetteinek a hirével, maga azonban szóval sem óhajt emlékezni soha, semmiről. Biztosak vagyunk benne, hogy ez az ujabb adománya is akarata ellenére lett nyilvánossá, aminthogy arról sem tud a világ, hogy már ezt is megelőzte egy másik, amelylyel egy szintén nagybecsü családi-könyvtárt a szabolcsmegyei Közmüvelődési Egyesületnek ajándékozott. — Egész zajtalan élete, melyben forrón szeretett anyja miatt a családi fészek alapitásáról is lemond, ma is csupa munka, önkénzés amelynek tanuságai: utazásairól, emlékeiről, családi hagyományairól, egészen megbüvölik a hallgatót. Mindenkép olyan férfi, akire a tisztelet és vonzalom meleg érzelmeivel kell föltekinteni. — Ma még élete derekán, tele tetterővel és eszményekkel! S ez alkalommal, amikor üdvözöljük, mit kivánánk Néki méltóbbat — minthogy áldja meg a Gondviselés teljes testi, szellemi frisseséggel és a jótetteiből fakadó boldogsággal; szegény magyar közéletünknek pedig adjon az övéhez fogható minél több fennkölt karaktert!

Két lengyel tiszt teljes felszereléssel Debrecenbe lovagol

Tiszabecsen szeptember 27-én két teljes fegyverzetbe öltözött lengyel lovastiszt átlépte a határt és a telefonértesülés szerint a sámsoni uton Debrecen felé jönnek. A katonai parancsnokságot értesitették Debrecenben és a parancsnokság intézkedett, hogy innen egy lovastiszt eléjük menjen. Tiszteletük re Debrecenben a tisztikar bankettet ad.

Befejeződött a lelkészképesitő vizsgálat

Nyolcan jelesen végeztek.

Most fejeződött be a Kollégiumban a lelkészképesitő vizsga. A theologusok I. és II. lelkészképességi vizsgát tettek.

Az első vizsgán résztvett 25 ifju, közülök jelesen végzett hét ifju, még pedig Dékán Elek, Dóczi Antal, Gál Lajos szenior, Lukács Lászó, Papp Gábor, Sarkadi Ida és Szabó Géza.

A második képesitő vizsgálaton tizennyolcan vettek részt, közülök csak egy lett jeles és pedig Magyar Bertalan helybeli segédlelkész.

A második lelkészképességi vizsgálaton a következők vettek részt: Apostol János, Darab Dezső, Eperjessy Mihály, Farkas László, Filep Gusztáv, Poropnay István Gábor, Magyar Bertalan, Molnár Gusztáv, Nagy Lajos, Ösz Bertalan Sándor, Solymossy József, Szigethy Gyula, Szilágyi Arpád, Tiba András, Tomay Dezső, Szabó Dezső, Báthory László, Fejszés András, Szabó Gyula, Feigl József.

Az idén is megrendezik Debrecenben a kegyeleti stafétát

Október 6-án, vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel rendezi meg a Magyar Athletikai Szövetség keleti kerülete évenként szokásos városon keresztüli staféta futó versenyét az aradi 13 vértanu és a világháboru névtelen hőseinek emlékére. Az elmult években hatalmas sikere volt a vesrenynek, amely nemcsak Debrecen, hanem az egész Tiszántul sportolóit mozgatta meg és minden évben több száz résztvevővel vettek részt azon a különböző testületek.

A versenyt mint az elmult években is öt csoport részére rendezi meg a MASz s igy külön csoportban küzdenek az elsőségért a sportegyesületek, középiskolák, honvédség és közrendészeti alakulatok, valamint az előbbi csoportokban nem tartozó társadalmi egyesületek, — vagy alakulatok csoportjai.

A staféta a Széchenyi ucca végéről indul és Széchenyi-, Piac- és Péterfia uccákon és Simonwi uton át a 39-es hősök nagyerdei emlékoszlopához fut. A nagyerdei 39-es emlékoszlopnál mint az elmult években is kegyeletes emlékünnepélyt rendez a MASz keleti kerülete a 39-es Bajtársi Egyesülettel együtt.

A nagyerdei 39-es emlékoszlopnál október 6-án délelőtt 11 órától a 11-es gy. ezred zenekara hangversenyez a stafféták beérkezéséig és a futók beérkezése után kezdődik az emlékünnepély, amelyre Debrecen hazafias magyar társadalmát ez uton is meghivja a rendezőség.

Esernyőház Piac ucca 83. sz. (Király ucca sarkán.)
Saját készitményü esőernyők minden kivitelben.
Megbizható minőség! Olcsó gyári árak!
Minden javitás és áthuzás legolcsóbban készül

Rádió, csillár, varrógép, gramofon
nagy választékban
a legolcsóbb árban és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett kapható:
Katz Andor gépáruházában
Piac ucca 83. szám,
Király ucca sarok. — Telefon 7—78. szám.

Vásár és egy kortes-távirat

Hegymegi Kiss Pál csütörtökön táviratot szalasztott a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a száj és körömfájás miatt betiltott vásárt szombatra és vasárnapra engedélyezze. Egész egyszerüen megállapitja, hogy nincsen semmiféle állatbetegség, szemben az illetékesek ellenkező megállapitásaival. Mi nem tudjuk, hogy Hegymegi Kiss Pál informátorai mennyit tudnak az állategészségügyi törvények alkalmazásához, de a képviselő urnak mindenesetre tudnia kell, hogy ilyen száj- és körömfájás járvány esetén nem ugy megy egy országos vásár megtartása, hogy add meg uram Isten, de most mindjárt, mint ahogy a cigány a lágy cipót kéri. Hogy csütörtökön követeli a szombati vásár megtartását a képviselő ur, annak a magyarázata valószinüleg az, hogy választás előtt vagyunk. Hadd legyen boldog a kisgazda, hogy nem a képviselőn mulott, hogy a malac, meg a borju nem kelt el a vásáron, amelyen legfeljebb egy-két helybeli kupec szedte volna le a tejfelt, miután idegennek ugy sem lett volna ideje a vásárra jönni. Hadd legyen hibás, gondolja nyilván a képviselő ur, a törvény végrehajtása, a minisztertől lefelé a mezőrendőrig. Egyszerü lett volna az eset, csak meg kellett volna kérdezni a hatósági állatorvosoktól, hogy miként áll a fellépett állatbetegségek dolga. Ezek azt is meg tudták volna mondani, hogy nemcsak a városban van száj és körömfájás, hanem a Hortobágy vizén innen és tul is, ahol ott várja az igazi gazdák jószága az idők jobbrafordulását és nehezen reménykednek a hegyesi, elepi, cucai kisgazdák, akik aggódva nézik a sok csapást, amely mostanában a gazdákat sujtja, de mindenesetre semhajlandók ezekből korteskedésre tápot nyujtani.

Nyugodt lehet nemcsak a képviselő ur, hanem minden kisgazda, amint a törvényes feltételek megleszenek, megtartható lesz a debreceni pótvásár és ehhez nem kell se deputációsdit játszani, se sürgönyözni. Elvégzik, ami elvégezni való az arra hivatottak és ha a törvényes előfeltételek meg vannak, a vásár engedélyezése — biztosan hisszük — a miniszteriumon nem fog mulni egy napig sem.

Egy debreceni gazda.

Izléses, sikkes és olcsó,
ez a férfi ruházkodásnál a jelszó. Hogy ez mind megleggyen rendeljük ruháinkat
Keresztesy uriszabónál, Varga-u. 1

Meinl-teakeverèkei
INDIA SPECIAL
teljes aromáju, erőteljes, jellegzetes Assamvirágu teakeverék, különösen a mindennapi használatra alkalmas.
¼ kg. P 6.50.
Meinl Gyula Rt.
Debrecen, Ferenc József-út 59

Thaly Kálmán halálának huszéves évfordulójára

Thaly Kálmán, Debrecen első kerületének egykori képviselője.

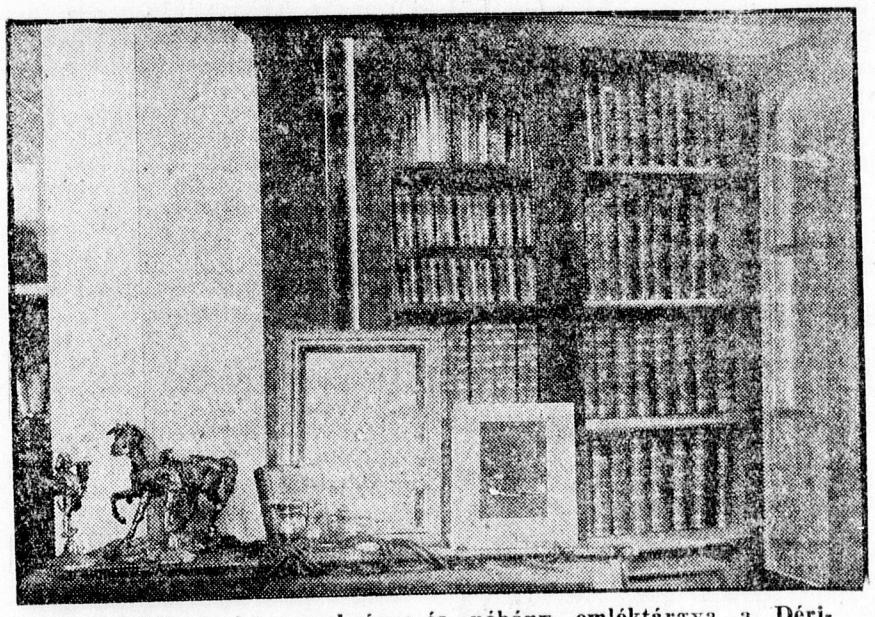

Thaly Kálmán könyvszekrénye és néhány emléktárgya a Dérimuzeumban.

PÁLFFY TIBOR

olcsó árai:

Turó tátrai	—	—	1 kg.	P.	4.—
Turó magyarországi	—	—	1 kg.	P.	2.7
Kakaó	—	—	1 kg.	P.	3.50
Kakaó, valódi holland		—	1 kg.	P.	3.80
Keksz	—	—	1 kg.	P.	1.70
Maccaroni, fehér	—	—	1 kg.	P.	—.96
Maccaroni, tojásos	—	—	1 kg.	P.	1.34
Gyümölcsiz	—	—	1 kg.	P.	1.50

Azonnal házhoz szállítjuk.

Kossuth-u. 7. Telefon 13-49

PHILIPS RADIO

IN HOC SIGNO VINCES

A „Cimer"

a nemesi családban a kiválóságot és a régi származást, a Philips név a rádiócsövekben pedig a hangtisztaságot és hangerőt jelenti.

Rádiócső vásárlásnál vigyázzon mindig a Philips névre és a cső jelzésére, mely egy betüből és számokból áll.

PHILIPS E 442 nagyfrequenciáju erősitő,
PHILIPS E 424 Detektor,
PHILIPS B vagy C 443 végerősitő
csövek garantálják a készülék érzékenységét, hangerejét és hangtisztaságát.

Ezen csövek alkotják a váltóáramu csodacsöveket.

Kérje mindég és mindenütt

PHILIPS

VÁLTÓÁRAMU CSODACSÖVEK

RÁTH ZSIGMONDNAK AZ ELSŐOSZTÁLYU MAGYAR ÉRDEMKERESZTET ADTA A KORMÁNYZÓ.

Ráth Zsigmond, a királyi kuria alelnöke most vonult nyugalomba és ezzel kapcsolatban részére, félszázados közélete tevékenységének jutalmául a kormányzó az első osztályú magyar érdemkeresztet adományozta.

TEGNAP TARTOTTÁK A THEOLÓGUSOK NAGYGYÜLÉSÜKET.

A theológus ifjuság tegnap a Kollégium hittudományi karának II. sz. tantermében nakygyülést tartott, dr. Erdős Károly egyetemi tanár elnök lésével. Közének után dr. Erdőss Károly tartott megnyitó beszédet.

A gyülésen megválasztották a theológus egyesületek vezetőségét. Az ifjuság megalakitotta a Hittanszéki Önképző Társulatot, a Hittanszaki Segélyző Egyesületet, a Becsület Széket.

Most választották meg az 59 év óta fennálló Közlöny főszerkesztőjét Gál Lajos szenior személyében. Ez a theológus közlöny csonka-Magyarország legrégibb lapja.

Megválasztották továbbá a krónikást Mauks Lászlót.

A theológusok nagygyülése közénekkel fejeződött be.

A MAGYAR NEMZETET GYALÁZTA MERT A FELADOTT BAROMFI NEM ÉRKEZETT MEG PONTOS IDŐRE.

Alföldi János mezőnyéki lakatos segéd, egy alkalommal egy láda baromfit adott fel a vonatra. A feladott láda baromfi azonban nem érkezett meg a pontosan meghatározott időre, ami aztán alkalmul szolgált a lakatos segédnek arra, hogy a pontatlanságért mindjárt az egész magyar nemzetet gyalázza és sértő kifejezéseket használjon. Ügyét most tárgyalta a debreceni itélőtábla és Alföldi Jánost 4 hónapi fogházra itélte a magyar nemzet gyalázásáért. A táblai tárgyaláson a vádlott védője azt hozta fel védelmül, hogy Alföldi János már két alkalommal volt a klinikák lakója, mint elme-bajos, s mikor a kérdéses nemzetgyalázást történt, akkor is bizonyára pillanatnyi elmezavara volt, — azért kéri védence elmeállapotának a megvizsgálását. A tábla el is rendelte Alföldi János elmeállapotának a megvizsgálását.

Csanó ucca 67. szám
Bálint József asztalos
ajánlja saját készitésü butorait

Bordal

Koresmárosné, hallja lelkem!
Nincsen most tréfához kedvem!
Azt a teremfáját!
Nem tudja kend még magától,
Nem szürcsölök én pohárból,
Ide a kupáját!
Nem iszom én ugy hozomra!
Bort ide az asztalomra!
Bort!

Láthatja, ha nem vak kelmed,
Nem vagyok én pólyás gyermek,
Nem ismer még látszik!
Kupát ide, szomjas vagyok!
Nem kötődöm, békét hagyok,
Ha velem nem játszik!
Nem iszom én ugy hozomra!
Bort ide az asztalomra!
Bort!

Isten a megmondhatója,
Nem kell nekem urak módja,
Meghagyom én nékik,
Nem raboltam én a pénzem,
Ugy jó a bor hogyha érzem,
Hogy foly bennem végig!
Nem iszom én ugy hozomra!
Bort ide az asztalomra!
Bort!

Bolond volt ki kitalálta,
Hogy töltsön bort szűk pohárba,
Igyék igy az asszony!
Akkor is ha nagyon jámbor,
S nincs ereje, hogy kupából,
Egy-egy jót felhajtson.
Nem iszom én ugy hozomra!
Bort ide az asztalomra!
Bort!

Bajszam is iszik, ha iszom,
Más egyébért isten bizony
Nem hagynám hogy nőne!
Akkor vón az ember furesán
Ha nem vón egy korty után
Amit megtörölne!
Nem iszom én ugy hozomra!
Bort ide az asztalomra!
Bort!

Hadd kóstolom hát a borát!
Kupát ide! Széles kupát!
Másképen nem is izlik.
Akár hogy is megy a dolog,
A kupákkal elszámolok
Legalább vagy tizig!
Nem iszom én ugy hozomra!
Bort ide az asztalomra!
Bort!

Hadd felejtsem a bánatom,
Babámat ma ugy sem látom,
Esküvőre várják!
Koresmárosné hozza leikem!
Ha nem birja hozzuk ketten
Az öblös kupáját!
Azt a teremfáját!
Nem iszom én ugy hozomra!
Bort ide az asztalomra!
Bort!

FÉNYES JENŐ.

Kalor, Koburg és vaskályhák, zománc és lemez tűzhelyek, csövek legolcsóbban
Nagy vasüzletében
Csapó utca 77., a fordulóban.

Olcsó Cipővásár.
Ha olcson akarja cipőszükségletét beszerezni, fáradjon el a Hatvan-utca 33. szám alá, a
Record czipőnagykereskedésbe, hol saját gyártmányu cipőt páronként is nagybani árban vehet.

Vendégszónok a Kossuth uccai templom Károli ünnepélyén

Dr Enyedy Andor miskolczi lelkész Debrecenben.

A Kossuth-utcai templomban — mint már hirül adtuk — most vasárnap délután 5 órakor tartják meg a nagy biblia fordítónak, Károli Gáspárnak az emlékünnepélyét, a nagy egyházi férfiu születésének négyszázéves évfordulója alkalmából. Ilyen ünnepélyt még csak a gönczi reformátusok tartottak az Orsz. Ref. Lelkészegyesület miskolczi nagygyülése után s Erdélyben, a nagy férfiu születése helyén, Nagykárolyban e hó elején tartottak nagyszabásu ünnepélyt. A Kossuth-utcai templom ünnepélye tehát nemcsak Debrecenben lesz az első efajta megemlékezés, hanem az egész országban is az elsők közé fog tartozni.

Az ünnepély szónokául dr Enyedy Andor miskolczi lelkészt kérték fel, aki az ujabb papi nemzedék egyik legkiválóbb tagja, akit Debrecenben is széles körben ismernek s akit nemrégiben a Tisza István tudományegyetemen avattak theológiai doktorrá.

Dr. Enyedy Andor miskolci ref. lelkész, a Kossuth uccai templom vendégszónoka a mai Károli ünnepély alkalmával.

Dr Enyedy Andor született 1888 ban, Ungmegye Szirénfalva nevü szinmagyar községében, melyet állitólag a törökök elől menekült debreceni családok népesitettek be. Középiskoláit és a theológiát a sárospataki kollégiumban végezte, majd néhai Fejes István püspök mellett káplánkodott Sátoraljaujhelyen. A háboru alatt Debrecenben sebesült szolgálatra kiképeztetvén, kilenc hónapon át mint önkéntes felügyelő-lelkész szolgált a miskolci katonai megfigyelő állomáson. 1915—24-ig sátoraljaujhelyi lelkész, 1924 óta miskolczi lelkész, hová a néhai Tóth Béla esperes utódjául egyhangu meghivással hivták el lelkésznek. A theológiai tudományokkal is behatóan foglalkozó képzett lelkipásztort 1928 decemberében avatták tehológiai doktorrá a debreceni Tisza István tudományegyetemen.

Dr Enyedy Andor kitünő gyakorlati lelkipásztor és a legjelesebb szónokok közül való, kit miskolci hivei nagy megbecsüléssel vesznek körül. Nevével sürün találkozunk a szélesebb egyházi munkásság mezején is, s e nemben országos közéleti tevékenységet fejt ki s még aránylag elég fiatal korában országszerte ismertté tette nevét lelkes és buzgó törekvéseivel.

Dr Enyedy Andor miskolczi lelkészt nagy szeretettel várják Debrecenben s meghallgatására bizonyára sokan felsereglenek vasárnap délután a Kossuth-utcai templomba.

A Homokkert 31 és 38-as körzete óriási lelkesedéssel foglalt állást Gróf Bethlen István miniszterelnök mellett

F. hó 27-én a Homokkert 31-es körzete népes értekezletet tartott, melyen az egységespárti szavazópolgárok zsufolásig megtöltötték a Tóth-féle vendéglő helyiségeit. Németh Lajos máv. felügyelő elnök háromnegyed 8 órakor az értekezletet megnyitotta és ez alkalommal rámutatott arra, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök ur a kormánypálca kézhezvétele óta teljes konszolidációt teremtett meg csonkitott szegény hazánkban, — vagyis a nagy ellentéteket kiegyenlitette, pénzünket kijavitotta s a munkásságnak munkaalkalmat teremtett, a tisztviselőknek is olyan fizetést biztositott, hogy minden kategóriában a családapának kétségbeesni nem kellett családja miatt, mert ha nem is fényesen, de a jövőjük biztositva van. Ezeken kivül a külföldön is nagy igen nagy tekintélyt szerzett nemzetünknek, ugy hogy most már Franciaország is békésebb hangokat hallat velünk szemben stb. — Ezek után kéri a polgárokat, legyünk jó szivvel egymás iránt, értsük meg egymást, s ne hagyjuk magunkat álhirresztelések, agitációk által félrevezetni s teljes erővel fogjunk össze, hogy a miniszterelnök ur ezt a programját is, hogy gazdaságilag is helyreállitsa kis országunkat, teljes diadalra juttathassa, ezt pedig ugy tudja elérni, ha a választópolgárok igaz hazaszeretetüktől indittatva, teljesen egyetértve tömörülnek zászlaja alá és támogatják. Az ellenzék ezt igyekszik megakadályozni és szerintem, aki igy gondolkodik, az nem igaz magyar ember és aki érzi magában, hogy nem tud bennünket támogatni, az valljon szint és távozzon közülünk.

Kérem tehát a választópolgárokat, hogy a miniszterelnök ur dr Hadházy Zsigmond főispán ur Ő méltósága kezébe adott zászlót a legközelebb megtartandó törvényhatósági bizottsági tagok választása alkalmával teljes diadalra juttassák, mert csak igy sikerül gazdaságilag is talpra állni.

Lengyel fest, mos, tisztit kifogástalanul. Agytolitisztitás gőzzel Csapó-u. 28. Batthyányi-u. 1

Bleyle
legnemesebb tiszta gyapju kötött ruházat Debrecenben
Békés Lajos-nál

Igen tisztelt értekezlet, ez nem országos politika, ez csak városi politika, de kiegészitője az országos politikának, ha ez a törvényhatósági választás nem sikerülne a javunkra, akkor nem mi tisztviselők bukunk el, hanem elbukik a munkásság és iparosság és a kisemberek és az itteni kertségek, mert azért a kormányunk marad s ő intézi továbbra is a mi sorsunk jobbrafordulását.

Utána Gerő Mátyás műhelyi munkás, a 38. sz. körzet választó polgára mondott hazafiasságtól izzó beszédet, rámutatott arra, hogy a volt elnök, Macsata a műhelyi munkásság között kutmérgezési politikát folytatott, ami azonban most már teljesen csődött mondott, mert mi rájöttünk arra, hogy a mi vállainkon akarja magát naggyá tenni, s ha a városházára bejutna, abból a legnagyobb veszedelem származna. Kijelenti, hogy Macsata valami 14 hazafiasan gondolkodó műhelyi munkást ugy állitott be az ellenzéknek, mint hü szociálistákat, amiért a legelső alkalommal együttesen mind a 14-en személyesen vonják (felelősségre) kérdőre. Felhivja a polgárokat, tartsanak össze és ne üljenek fel Hegymegi aranyvárakat igérő nagyhangu kijelentéseinek, mert az ugyis teljesithetetlen. Dr Vásáry István polgármester ur egyenes, igazságos, hazafias müködését hirdetve és méltatva kéri a polgárokat, hirdessék ezeket és Macsata nevétől óvják az embereket és diadalra vigyék az egységes párt zászlaját.

Szabó Miklós igazgató, a 38-as

6 szobás
lakást keresek november hó 1-ére. Ajánlatokat „Hat-szobás" jeligére a kiadóba kérek.

Női kalap
Fínom Elegáns Olcsó
KARDOS BELÁNÉ
Miklós-u. 4.

körzet társelnöke kéri a polgárokat, hogy ne engedjék magukat félrevezetni, hanem tartsanak ki gróf Bethlen István miniszterelnök ur mellett s teljes támogatásukkal hagyjuk átdolgozni, mert ő beszélni ritkán szokott, de annál jobban dolgozik, Isten éltesse őt igen soká.

Ferkó Gyula 38-as körzet érdemes munkása vázolja hogy ugy jártak Macsatával, az állitólagos emberei, mint 48-ban Ocskay brigadéros, aki honvédeit vezette az ellenségre s mikor összetalálkoztak, az ellenség táhornokát megcsókolta. Mi ez uraim. Ez árulás. Ugyanigy tett Macsata s kijelentéseiért kérdőre vonjuk. Én Hegymegi Kisst sohasem láttam élve, csak a fényképét valahol. Munkástársait az egységes párt zászlója alá való tömeges ragaszkodásra hivja fel.

Veréb Lajos mühelyi munkás, a 31-es körzet polgára kijelenti, hogy Macsata 1000 ember becsületén akart emelkedni s közben Hegymegivel tárgyalt, hogy köpenyeget forditson. Vigyázzunk s tömörüljünk az egységes pártba s világositsuk fel az egyéb polgárokat is, hogy Vásáry István Őméltóságát el ne veszitsük.

Molnár Lajos fuvaros a kisemberek nevében szólalt fel s kijelenti, hogy most ugy az elnök, mint a többi beszédből megértette, hogy mihez kell magukat tartani, mint igaz magyar embereknek, kérelmük kinyilatkozatatása után kinyilatkoztatta, hogy teljes szivvel lélekkel felvilágositja a többi kisembereket s jövőben még többen fognak jönni az ilyen értekezletre s ők is teljes számmal állnak az egységes párt zászlaja alá.

Sidó Géza mühelyi müvezető figyelmezteti a választópolgárokat, hogy minden kérelmet máról-holnapra elintézni nem lehet és kéri az értekezletet, hogy felekezeti különbség nélkül kell összefogni ezen közelgő választáson.

Elnök egyéb körzeti dolgok letárgyalása után válaszol az elhangzott tartalmas szép felszólalásokra, megköszöni a nagyszámu érdeklődést s dr Hadházy Zsigmond főispán ur és dr Vásáry István polgármester zajos éltetéssel az értekezletet bezárta.

Szipál műtermében művészi menyasszonyi fényképek Piac-u. 44

A debreceni Vörös Kereszt ingyen tejakciója

Hogy történik a tejkiosztás

Az utóbbi időben egyre többet beszélnek Debrecenben a szociális munkáról és arról a nagyon fontos kérdésről, hogy a szegényeken segiteni kell. Most, hogy a debreceni vöröskereszt egyesületet ujjá szervezték és annak tisztikarában vezető szerep jutott dr *Jánossy* Gyula egyetemi tanársegéd felesének is, első dolguk volt, hogy a leg sürgősebb téren, a kisgyermekek tej ellátásánál segitséget nyujtsanak. Rendkvül fontos volt ez a lépés„ különösen azért, hogy megbizható helyről, teljesen fertőzésmentes tejet tudjanak adni a kicsi gyermekeknek. Sajnos, az anyagi erő csekélysége miatt mindössze csak napi 25 liter tejet tudnak kiosztani a szegények között.

Nem akarunk arról a szomoru helyzetről itten beszámolni, hogy mennyire megrohamozzák a tejkiosztó helyet a szegények tömegei, akik között futótüzként terjedt el el a segitség hire, csak annyit akarunk itt megállapitani, hogy sajnos, pár nap mulva, éppen a pénzhiány miatt, be kell szüntetni a szegényeknek a tejakciót. Október 1-ig futotta a pénzből a tejszükségletre és csak azért lehetett ezt október 5-ig kihuzni, mert dr *Jánossy* Gyuláné az általa kiszabott büntetéspénzből, melyet azoknak kellett fizetniök, akik a magukra vállalt szociális kötelezettséget nem teljesitették, még 5 napi tejmennyiséget megvásárolhatott.

Alkalmunk volt megtekinteni az egyik szociális konyhán a tejkiosztást. Már jóval 9 óra előtt sok apró gyermek sereglett össze a kapuban, várták a tejet. *A segélyezettek között van Nagy Antalné is, akinek 10 gyermeke van* s aki nem régen kapott kitüntetést és jutalmat az anyák ünnepén. Az ura nyugdijas, havi *40 pengőt kap* A kiosztott 1 liter tejet négy kis gyermeke között osztja fel, akik közül a legkisebb 9 hónapos.

A Vörös-Kereszt Egyesület tejet oszt a szegény gyermekeknek.

— Hát a többiek mit reggeliznek? — kérdezzük tőle.

— *Zöldpaprikát, feketekávét, kenyeret magában, vagy amire telik.*

Másik tejsegélyes családból kis 12 éves *Babotán* Juliska a Téglavetből jár be a tejért.

— Mi az apád? — kérdezzük tőle.

— Napszámos, — mondja csendesen a gyerek, — *de mindig beteges, soha sem keres,* „epekiöntése" van, heten vagyunk testvérek — teszi hozzá, mint amihez nem kell kommentár.

A szegényekre jellemző jószivüséggel másokról kezd beszélni:

— *Özvegy Bodnár Andrásnéék is nagyon szegények, de nincs aki érte jöjjön a tejért, mert a szegény asszony mindig az erdőbe jár,* a gyerekek meg iskolában vannak. Kettő közülök a kórházban fekszik.

Dr *Jánossy* Gyuláné odalép hozzánk.

— Melyik van a kórházban, a kisebbik?

Ismeri minden szegénynek a nevét, a viszonyait, akárcsak egy óriási szegénycsalád tagjait.

Éppen pénteken számoltunk be arról a hatalmas erkölcsi sikerü előadásról, melyet a kollégiumban maga dr Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd tartott. Ime a Vörös Kereszt Egyesület szociális osztályának már is szüksége lenne sok, sok önkéntes munkaerőre, akik ezeket a sokgyermekes családokat egy-egy pohár tejjel való megsegitésre elvállalnák.

Október 10-én lesz a Hoór Tempis Erzsébet ária és dalestélye

Mint már megirtuk, Hoór Tempis Erzsébet, a debreceni zenede kiváló énektanárnője és a debreceni zenei élet egyik reprezentánsa önálló ária és dalestély keretében szándékozik a debreceni közönség előtt müvészetét megcsillogtatni. A Hoór Tempis Erzsébet neve ma már fogalom a magyar zenei életben és csak legutóbb volt, hogy nemcsak az egész magyarság, de az egész világ gyönyörködhetett kivételes szépségü énekmüvészetében. — mikor a magyar rádió vitte világgá kristály tiszta finom iskolájú hangját. Már akkor, a rádió hangversenye alkalmával igen sokan üdvözölték a debreceni müvésznőt és többen kifejezést adtak annak az óhajuknak, hogy egy önálló ária és dalestély keretében gyönyörködtesse a debreceni közönséget. Ennek az őszinte óhajnak akart eleget tenni Hoór Tempis Erzsébet, mikor aztán el is határozta, hogy a dalestélyt megtartja. Mint értesülünk ez az ária és dalestély október 10-én lesz a városi Zenede disztermében igen értékes müsor mellett. A dalestély este nyolc órakor kezdődik és a müsoron a legkitünőbb mesterek alkotásai szerepelnek. A kiséretet Csanak Mária hegedü müvésznő és Szabó Emil zongora tanár látja el. Ez a zenei estély az idény első és nagysikerü élményének igérkezik s már is igen nagy az érdeklődés a széles körben tisztelt ünekmüvésznő estélyével szemben.

FIGYELJEN IDE! FIGYELJEN IDE!

Most sikerült megvenni

nagymennyiségü egész finom női és férfi kabát- és ruhaszöveteket, selymet, vásznat és kötött árut.

RADÓ Széchényi-u. 11 sz.

Ezen árukból rövid ár-kivonat:

Mintás japán selyem	3.30	150 cm.-es kabátszövet, női	6.50	Cord bársony, sima	3.10
Mintás pvers selyem	3.50	100 cm. széles mintás kazán	4.—	Cord bársony mintás	3.80
Mintás crepdeschin	5.50	100 cm. széles gyapju kascha	2.30	Egész jó mosott chiffon	1.18
Mintás muszlin	5.90	sima kazán kelme	3.—	Egész jó vászon, ágynemüre	1.18
Sima crepdeschin	5.50	150 cm. sz. férfi kabátszövet	5.—	Chiffon és vásznak	—.70
Sima jobb crepdeschin	6.60	140 cm. széles tiszta gyapju		Damaszt ágynemüek	1.75
Nehéz Meteor crepdeschin	10.40	férfi öltönyszövet	10.—	8/4 alsó lepedővászon	1.90
Thiflisz különlegesség	12.50	Tenniszflanel	—.88	10/4 Paplan lepedővászon	3.—
Crep-szaten különlegesség	13.20	Francia gyapju delain	2.—	6 szem. azsuros étkező	11.50
Brocát bélés	2.40	Gyönyörü mosószelyem	1.75	6 személyes kávéskészlet	7.—
100 cm. finom ruhabársony	7.—			6 szem. Damaszt törülköző	5.70

Maradékok minden elfogadható árban.

Ezenkivül még sok más cikket az ismert áraimnál is olcsóbban.

őszi model kalapok

megérkeztek minden szinben a legolcsóbb árban. Tisztitást és javitást pontosan eszközöl

DALMI KALAPOS

Püspöki palota IIik udvar.

SZINHÁZ ÉS MOZI

A szinházi iroda jelentése.

Ma, vasárnap délután fél négy órakor olcsó helyárakkal, Ferenczy Marien, Tihanyi Jutka, Antók Ferenc, Misoga Laci és Fábián János fellépésével a legszellemesebb francia operett a

Nászéjszaka

kerül szinre, csak felőtteknek.

Ma este azonkivül október 5-ig szombat estig, mindennip fél nyolc órakor a szenzációs sikerü revü-operettsláger a

Szökik az asszony

kerül szinre, a diadalmas premier együttessel. z

A bérleti előadások megkezdése. Hétfőn, szeptember 30-án megkezdődik a bérleti előadások sorozata. Hétfőn A) bérletben, kedden B) bérlet, szerdán C) bérlet és csütörtökön D) bérletben kerül szinre a **Szökik az asszony** cimü szenzációs operett ujdonság. Minden hirdetett előadásra érvényesek a kedvezményes bérletszelvények is. Ugy bérelni, mint szelvényeket váltani egész nap lehet a szinház titkári hivatalában.

Az ifjusági előadások szerdán és csütörtökön délután 3 órakor. — Szinrekerül a kiváló sikerrel bemutatkozott uj prózai együttes mesteri előadásában Hevesi Sándor grandiózus szinműve a **Császár és komédiás.** Az iskolák által ki nem váltott jegyek árusitása hétfőtől kezdve a szinházi pénztárnál, olcsó zóna helyárakon. Legdrágább hely 1 pengő 60 fillér.

Csak egy mosolyt

TERMÉSZETRAJZ.

— Minden állatnak olyan a testformája, amilyet életkörülményei kivánnak — mondja a tanitó. — Például a zsiráfnak azért olyan hosszu a nyaka, hogy magas fákon is megtalálhassa a táplálékot. Kiss Bandi, tudnál te is egy példát mondani?

— Igen tanitó ur. Például a poloska azért olyan széles és lapos, hogy a paplan alatt kényelmesen tudjon szaladgálni.

SZAKÁCSMÜVÉSZET.

— No, hogy sikerült feleséged ónagyságának első főztje, kedves komám?

— Ne is kérdezz! A szakácskönyvis odaégett...

FELREÉRTÉS.

— Különös, hogy rendszerint a legostobább férfiakra jutnak a legszebb asszonyok,

— Maga hizelgő!

AZ ELTÖRT POHÁR.

— Hozz egy pohár vizet, — mondja a mama a kislányának —, de vigyázz, el ne törd a poharat.

A kislány megindul a konyha felé, nagy óvatosan tartva két kezében a poharat.

Egyszerre csak csörömpölés hallatszik a konyhából és utána nagy-nagy csönd.

A mama kisiet; hát a pohár ezer darabban fekszik a padlón, a kislány pedig a lehető legártatlanabbul tekint rá.

— Einyc, te haszontalan, hát nem eltörted a poharat? Ugy-e, mondtam, hogy vigyázz!

— Én vigyáztam...

— De hiszen eltörted a poharat?

— Én nem törtem el...

A mama homloka erre ráncba szalad, de még mielőtt egy szót is szólhatna, a kislány megjegyzi:

— *Én nem csináltam semmit, de ha akarod, beállhatok a sarokba...*

Mindenszülő

vásárolja nálunk praktikus iskolaruháinkat alábbi olcsó árakon ---

és pedig:

Elemi iskolába járó fiuknak való ruha 6—12 éves korig . . P.	**14-től**
Középiskolába járó fiuknak való ruha 12—15 éves korig . . P.	**24 „**
Mindennapi strapára való férfi számu öltöny P.	**28 „**
Nehéz double telöltő férfi nagyságban télikabátnak is használható . P.	**40 „**
Fiu télikabát 4—10 éves korig	**22 „**
Nagyobb fiu télikabát *11—15 éves korig . . . .* P.	**30 „**

Budapesten levő saját gyári üzemünkben készitjük ezen áruinkat, azért tudjuk ilyen olcsón adni. — Kérünk mindenkit saját érdekében egy próba vásárlással győződjön meg ezen rendkivüli olcsó árainkról! — Áruink tartósságáért pedig felelősséget vállalunk olyképen, hogy azokat dijtalanul vasaljuk és javitjuk még évek után is!

áruházunk közvetlen a Bika szálló épületében van:

Magyar Ruhaipar

Magyarország egyik legnagyobb és legolcsóbb férfi, fiuruha nagyáruház.

Mozgószinházak müsorai.

Vigszinház:

Péntektől—Vasárnapig.
Szeptember 27-től 29-ig.
A legszebb és legujabb magyar **tárgyu film attrakció!**
A magyar nemzet ünnepnapján született meg és minden magyar szivéhez szól e film!
Geoffrey Moss-nek a „Sweet Pepper" cimü eredeti angol regénye nyomán készült:
AZ ÉDES PAPRIKA
(Budapesti történet.)
Egy huszártiszt regénye 9 felvonásban.
Főszereplők:
Warwich Ward, Éva Gray, Paul Richter, Margit Manstad.
Történik: Londonban és Budapesten.
A cigányzene kiséretet **Veres Tóni** és zenekara szolgáltatja.
Megelőzi:
A 47-ES ZSÖLLYE
Luis Verneuil világhirü szinmüve 6 felvonásban.
Főszereplők:
Erna Morena és Dolly Davis
Szinhely: **Párizs.**
Jönnek — Hétfőtől — **Vigszinházban: A titkos favorit** (Egy derby izgalmas története) **Dorothy Mackall, Anna Nilsson, Ralf Forbes.** Megelőzi: **A kölyök** (A humor és sziv harca) **Charlie Chaplin** és **Jackie Coogannal.** — **Uraniában: Rettegés völgye** (dráma) **Monte Blue, May Mc. Avoyal.** Megelőzi: **A titokzatos kilenc ujju** (Detektiv dráma) **Harrison Ford** és a **Kis Coghlan.** Jön! **Chicago** (Roxie asszony bünpere, a szőke „Démon" **Várkonyi Mihály** és **Phyllis Haverel.**

Uránia:

Péntektől—Vasárnapig.
Szeptember 27-ől 29-ig.
Két attrakció! Egy előadásban!
Millöker Károly világhirü operettjének filmváltozata:
A KOLDUS DIÁK
9 felvonásban.
Főszereplők:
Harry Liedtke, Eszterházy Ágnes, Verebes Ernő és Hans Jumkermann.
TEMPÓ!... TEMPÓ!...
(Az ördög szeretője)
Érdekfeszitő kalandok 8 felvonásban.
Főszereplők:
Luciano Albertini és Fitz Kampres.

Meteorban vasárnap: Zoro és Huru esete a fekete nővel 8 felvonásban Zoro és Huruval és Jonny és a nők. Vígjáték 7 felvonásban. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Meteor-ban kedden és szerdán: **„Magyar rapszódia"** zenekisérettel és a kisérő müsor. Előadások: 4, 6, 8 és 10 órakor. Jegyelővétel állandóan!

Legszebb! Legjobb! Legolcsóbb!
Női és Férfi kalapok
M. NAGY MIHÁLYNÁL
Szluház átjáró.

Szőrmeáruk
kész bundák legolcsóbban
Adler Jenő szücsmesternél szerezhetők be.
Batthyányi-utca 2.
Fiók üzlet: Piac-utca 83.

Fuvarozást
julányos áron vállal „Központi Fuvarozási vállalat, Debrecen Károly Ferenc József ut 18 b Telefon 4-64. Tulajdonos: **Gaál Imre.**

Megszünik Dégenfeld-tér 11. sz. alatt **Mayer Jánosné** rőfös üzlete. A raktáron levő árut olcsón kiárusitom

Hegedős Nagy Lajos

Bizonyára sokan vannak olyanok, akik ezt a nevet olvasva, nem tudják, hogy milyen nagy lelki adományokkal, milyen kiváló tulajdonságokkal rendelkező egyszerü néptanitó viseli büszkén ezt a nevet.

Hajdusámsonnak református igaz gatótanitója ez a szerény, egyszerü tanitó.

Az ujonnan felépült és most őszszel megnyiló elemi iskolák tanitószemélyzetét a m. kir. kultuszminiszter ur már kinevezte. A kinevezettek között olvassuk Hegedős Nagy Lajos hajdusámsoni református igazgatótanitó nevét is, aki 38 évi hajdusámsroni tanitói müködés után válik meg az őt szeretettel körülvevő tanitványok seregétől s eddigi egyetlen müködésének szinhelyétől és költözik Debrecenbe deresedő fejjel, de fiatalos munkaerővel s a magyarság szebb jövőjébe vetett meg nem ingatható bizakodással.

Hát hogy lehet az, hogy kultuszminiszter ur egy 61 .éves tanitót nevez ki Debrecenbe, hiszen megtörténhetik, hogy Hegedős Nagy Lajos nem sokára nyugalomba kényszerül?

Erre rövid a felelet! Érdemei, kiváló tanitói tehetségének elismeréseként és azért, hogy ezeket a tehetségeket a jövőben fokozott mértékben vegye itt a miniszter ur igénybe Debrecenben a jobbnál-jobb kiválóbbnál kiválóbb tanitók között. Elég arra rámutatni, hogy felsőbb hatóságok által megtartott iskolavizsgálatok alkalmával a Hegedős Nagy Lajos osztálya mindig az elsők közé tartozott s bár a debreceni ref. egyházmegye területén 229 jobb nál-jobb tanitó müködik, mégis az egyházmegyénél már hosszu idő óta ő a tanügyi előadó.

A régi latin közmondás azt tartja, hogy akire az istenek haragszanak, azt tanitómesterré teszik; meglehet, hogy valami kis igazság van ebben a közmondásban, de ha Hegedős Nagy Lajos 38. éves hajdusámsoni tanitói müködésére tekintünk, rögtön láthatjuk, hogy ennek a közmondásnak egy csepp igazsága sincsen: az ő jó lelke s Istentől nyert kiváló tanitói tehetsége a kis makrancos gyermekek szivecskéjét meg nyitotta s nem gyülölség, nem ellenségeskedés vert ezekben a kis szivecskékben tanyát, hanem a tanitómester iránt való szeretet és tisztelet.

Ha anyagiakban szegényen távozik is 38. évi tanitói müködése után Hegedős Nagy Lajos, de távozik azzal a büszke tudattal, hogy tanitványainak, Hajdusámson községe apraja-nagyjának el nem muló, — meg nem szünő hálás szeretete veszi őt körül s kiséri jó barátainak nagyrabecsülő tisztelete arra az utra, amelyre most deresedő fejjel, de fiatalos munkakedvvel lépett.

Mi hajdusámsoniak, tanitványai, barátai, tisztelői, sokat, — talán pótolhatatlant — veszitünk benne s irigyeljük a debrecenieket az ő nagy nyereségükért és nem tudunk a válás fájdalmas perceiben az ő kedves nótájának eleget tenni, melyet ő nagyon sokszor talán sejtve a bekövetkezendőket dudolgatott:

„Ha elmennék is én közületek,
fiuk, mulassatok, vigadjatok!"

(Sámsoni.)

47 fillér egy kerékpár
egy napi részlete, ha nálam
Atlas, Opel, Torpedo
világmárkás kerékpárt vásárol 18 havi részletre.
Soltész, püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám.

A „Corriere della Sera" cikke Debrecenről

A legnagyobb olasz napilap, a Milanóban megjelenő „Corriere della Sera" f. hó 11-i számában „Egy határváros" cimmel hosszabb cikk jelent meg Debrecenről. A cikket Olaszország egyik legjobb nevü ujságirója, Arnold Fraccaroli irta, ki a nemzetközi diákkongresszus hozzánk lerándult tagjaival nehány napot töltött városunkban. Az érdekes cikket Váradi Szabó Sándor nyug. százados kitünő forditásában közöljük. Ime a cik:

— Egy hosszú, tágas ucca, mely különböző gyalogjáróknak, kocsiutaknak és villamos vonalaknak ad egyszerre helyet, melynek van tere, levegője, melyet kertek, pázsitok, emlékművek, templomok, három-négyemeletes paloták és mellettük egyemeletes alacsony kis házak, két-háromszázéves régi épületek és a régi oszlopos magyar stilussal szándékolt ellentétben álló legmodernebb konstrukciók tarkítanak, — egy élénk, vidám, mindig forgalmas, festőien szép : ez Debrecen.

Legalább is ez az ucca a város szive, leghosszabb sétautja (corsoja). Itt van a megye- és városháza, a szinház (?), több templom, szálloda és az üzletek. Ez az ucca tárul rögtön a városba lépő idegen elé, ez az ucca adja a város jellegzetességét. Természetesen ez a nagy artéria bocsát ki magából mellékereket, kisebb uccákat (tizenkettőezer a házak száma, mondják büszkén a debreceniek !). E mellékuccákban lakik a százháromezer lakos és ezekben vannak az iskolák és az iparosok műhelyei : mégis Debrecen csak az az egy nagy ucca !

Itt sürög mind az a nép, mely kivülről jön be a városba, mert a falusi egyhanguságban és a pusztai számkivetésben élők ebben az uccában élvezik a nagyvárost (és Debrecen valóban jelentőségre harmadik városa Magyarországnak !; itt lüktet az élet ; itt látni a vidéki urakat, kik környékbeli gazdaságaikról jönnek kétlovas könnyü hintón zsinóros mentéjü, szalagos kalapu kocsissal a bakon. És itt sétálnak, találkoznak a városbeliek, kik észrevehetőleg büszkék erre a méltóságteljes uccára, mely néhány év óta — hála egy amerikai kölcsönnek — a nagy metropolisok példájára aszfaltburkolattal bir.

Aszfaltburkolat ! Méltó bámulat tárgya azok számára, kik a környék sáros utjairól jönnek, hol a kerék tengelyig is elmerül.

Ez az ucca büszkesége a városnak, mely szabad királyi címet visel, mert ilyenné nyilvánította egy rendeletével Zsigmond király a XIV. században.

Mert ha Debrecen a legmodernebb város is iniciativ szellemét és külsejét tekintve, dicsőséges multra is tekinthet vissza, mint általában csaknem mindenike a magyar városoknak, melyek a magyar Alföld végtelen síkságán egymástól egészen valószinütlen messzeségben fekszenek, avagy a Kárpátok völgyeiben állanak századokon keresztül betöltve kettős hivatásukat, mely abból állott, hogy a környéknek egyrészt kereskedelmi középpontjai, másrészt idegen hódítók ellen védőbástyái voltak.

Debrecen századokon keresztül Szent István koronájának egyik leggazdagabb városa, az ország egyik leghatalmasabb erőforrása volt : és az ma is. Vásárai európai hirüek voltak, különösen marhavásárai. A debreceni állattenyésztők tízezerszámra küldték a bécsi, augsburgi, müncheni és nürnbergi vásárra a híres magyar fajtáju ökröket és a puszták kistermetü, erős és tüzes lovait.

Debrecen már századokkal ezelőtt fontos forgalmi csomóponttá vált, mert egyrészt rajta vezetett keresztül az egyetlen ut, mely a Sebeskörös völgyén át az Alföldet az erdélyi hegyvidékkel összekötötte, másrészt benne keresztezte egymást az a két utvonal, melyek közül az egyik északról jött délnek (Nagyvárad éGran-Varadino !) felé, míg a másik nyugatról keletnek haladt az alós Tisza (Tibisco !) felől a máramarosi sóbányák felé. Akkoron a város fallal és árokkal volt övezve. Szükség is volt erre, mert gazdagsága és fontos földrajzi helyzete miatt kivánatos zsákmánynak tetszett az összes hódítók szemében. Másfél évszázadon keresztül a török megszállás nyomoruságát kellett elszenvednie, míg a felszabadulás után nem sokára Rákóczi szabadságharca idején a felkelő hadsereg legfontosabb anyag- és élelmiszerutánpótló állomása volt.

Ma Debrecennek szép főuccája, történelmi emlékei, ipara, egyeteme és nagyszerü klinikái fölött méltán érzett büszkesége mellett van egy végtelen szomorusága is : a trianoni békeszerződés következtében ugyanis határvárossá lett. Huszonöt kilométerre keletre huzódik tőle az uj politikai határ, mely Magyarországot Romániától elválasztja, de a magyarság és a magyar nyelvterület ezen a vonalon túl még messze kiterjed kelet felé. Igy az a faj, mely hosszú időn keresztül uralkodott, most megismeri, hogy mennyi keserüséget, visszafojtott könnyet jelent vérrokonokat tudni idegen uralom alatt.

Debrecen egyike a kálvinizmus erős váraink. Azok, akik kedvüket lelik csillogó hasonlatokban, kálvinista Rómának nevezik.

És valóban itt emelkedik egész Magyarország legrégibb és legnagyobb kálvinista temploma és a város százháromezer lakosa közül több mint hatvannyolcezer a Kálvin-féle reformáció híve, míg a katholikusok száma huszezer, a lutheránusoké ezernél valamivel több, a zsidók pedig tízezren vannak.

(A cikk közlését legközelebbi számunkban folytatjuk.)

Megszünnek a „rabkerti" anomáliák

Az Egységespárt debreceni központi irodájában tegnap népes homokkerti küldöttség párt, amelynek szónoka előadta, hogy egy évvel ezelőtt a városi ellenzék részéről nagy programmbeszéd keretében ígérték a boldogságot a homokkertieknek, többek között azt is jelezték, hogy a Ghilányi laktanya hátamegett levő közveszélyes piszoktemetőre, egy óriási nagy gödörre is kiterjedt a figyelmük, mely a benne éveken át felhalmozott és a városból kikerülő rothadó szemét bűzével veszélyezteti a környékbeliek egészségét. Megígérték, hogy pár napon belül magával a polgármesterrel fogják megszagoltatni a förtelmes levegőt, hogy annál biztosabban intézkedjen a gödör eltüntetése iránt.

Mi sem természetesebb, jelezte a szónok az Egységespártban, hogy az ígéret csak ígéret maradt. Az ellenzékiek eltávozás után mit sem törődtek tovább a homokkertiekkel, csak újabban kezdenek velük bizonyos „voksok" érdekében intenziven foglalkozni. Minthogy a homokkertiek nagyon tisztában vannak a dolgokkal, az ígéretváltó egyéves lejárati napjára arra kérték az Egységespárt igazgatóságát, hasson oda, miszerint a rabkerti mizériák végre megszüntessenek és mindenféle piszokkal telitett és rothadó anyagok bűzétől türhetetlen hatalmas gödör betemetessék.

Az Egységespárt vezetősége azonnal érintkezést keresett az illetékes tényezőkkel és dr. Vásáry István polgármester azonnal intézkedett, hogy a világitási vállalattól kikerülő törmelékekkel a gödör haladéktalanul betömessék.

Nem kellett ehhez semmi egyébb, minthogy a dologról illetékes tényezők tudomást szerezzenek és a polgármesteri intézkedés bizonyára ily gyorsan és bürokratikus formák nélkül történt volna akkor is, ha azt az ellenzéki urak hozták volna annak idején tudomására.

(B)

FISK PNEU

a leggazdaságosabb
Vezérképviselet:
Autofelszerelési R.-T.
Budapest, IV., Aranykéz-u. 2
Tel. Aut. 812–41

Ha olcsó szőrmét
akar venni,
Adler szücshöz
kell el menni!!!
Batthyány-u. 2. Fiók Piac-u. 83

Mándoki Ferenc rézműves és cinező műhelye
Debrecen, Arany János-utca 13 szám.
Saját készitésü pálinkafőző, lekvárfőző, cser- és mosórézüstök.
Szeszfőzdék szerelését és a készülékek javitását vállalja.
Megrendelés előtt kérjen árajánlatot!

Villanyondolálás mosható, tartós hullámok, gyógyhab fejmosás viz és szappan nélkül. Parókakészités. Müvészi hajmunkák a legujabb párisi módszer szerint. Hajfestés minden árnyalatban a **Komáromi-szalonban** József kir. herceg ucca 3. Arany Bika fürdő előtt.

Különleges és egyszerü • BUTOROK • jótállással részletre legelőnyösebben Faiparnál Király ucca 4. szám Ugyeljünk a cimre

Frontharcosok szervezkedése Debrecenben

A magyar frontharcosok egytáborba tömörítését végzi most a Magyar Országos Véderő Egyesület (MOVE) és pedig azon célból, hogy a frontharcosokat megillető tisztelet, a jobb megélhetési lehetőség és előmeneteli lehetőségben segítse és ugy az államhatalom, mint a magyar társadalom figyelmét rájuk terelje.

Frontharcosokat emlékjelvénnyel látja el, melyet polgári ruhájokon, feltünés nélkül, de megkülönböztető jelként viselhetnek.

Frontharcosok különböző sérelmeik orvoslásán tüzte ki célul, hogy a front szolgálat a polgári életben előnyt, ne pedig hátrányt jelentsen részükre, mint sok esetben eddig volt.

Frontharcosnak tekintendők:

A) aki annak idején a Károly csapatkereszt viselésére jogosultságot szerzett.

B) tiszteknél, aki kardos kitüntetésben részesült, legénységnél, aki vitézségi éremmel tüntettetett ki.

C) aki megsebesült.

D) aki a Károly-csapatkereszt rendszeresítése előtt, de legalább hat heti frontszolgálat után [illegible] esett.

Aki mindezeket irásban, vagy más hitelt érdmelő módon igazolni tudja, beléphet a Frontharcosok szervezetébe.

Belépés ugy történik, hogy nálam kapható Személyi lapot felveszi és kitöltve, igazoló okmányaival és egy fényképével, vagy nálam beadja, vagy egyenesen beküldi a MOVE budapesti főosztály elnökségéne VI., Podmaniczky u. 45. II. e. 26.

Személyi lapok már több bajtársunknál is beszerezhetők, de akik igazoló okmányaiktól nem szívesen válnak meg, arra az időre, míg az a budapesti főosztályhoz és onnan visszaküldetnek, azért bizattam meg, hogy azok személyi lapján igazolm a bemutatott igazolványokat és hetenként egyszer az összesített lapokat beküldöm a központnak.

A szervezet tagjai postai és egyéb költségek fedezésére évi 4 pengővel tartoznak hozzájárulni, mely félévenként előre fizetendő.

Frontharcosi arcképes igazolvány és fehér email jelvényt kap mindegyik, aki fényképét és 3.50 P megtérítési dijat befizeti.

Befizetések a Személyi lappal kiadott postacsekkre történik.

F. évi október 6-án frontharcos találkozó van Budapesten és a már eddig belépett tagok kedvezményes vasuti igazolványt kapnak.

MOVE Főosztály Elnöksége Frontharcosok szervezetének Debrecen és környékének körzet vezetője

Kegyes Ferenc
V., Ferenc József-ut 58.
Sirkőraktár.

Gazdaságos épitkezés uj módja

Trozonyi Géza építész, kir. törvényszéki hites szakértő, Péterfia 39. szám alatti lakos igen érdekes uj építkezési módot ajánl, melyről az alábbiakat irja lapunknak:

„A nehéz pénzügyi viszonyok között nem lehetetlen építési kölcsönökről, hanem gazdaságos építési módokról kell gondoskodni.

A szociális intézmények hazájában, az Egyesült Államokban már több, mint fél évszázad óta sikerült a lakáskérdést a legtulzottabb követelmények nek is megfelelő módon megoldani *„az üres betonkövek"* készítésével, mely építési mód ott most már általános, de elv an terjedve a világ mind azon kontinensein, melyek Amerikával közvetlen összeköttetésben állanak.

Ez az üreges betonépitési mód olcsóbb, mint a tégla vagy köépitkezés és sokféle előnyénél fogva még jobb is.

Látjuk az egész vonalon, hogy ma, midőn a mi megszokott építési anyagunkat, a téglát, külföldről drága pénzen szállított tüzelőanyaggal kell égetni, téglával épitkezni ugyszólván fényüzés, hanem át kell vennünk a külföldön minden irányban kifejlett és bevált amerikai üreges beton építési rendszert.

Az üreges betonfalak *egész területükön cirkuláló* levegővel vannak bélelve, a levegő lévér. a legrosszabb hővezető, az e falak közötti helyiségek *szárazak, nyáron hüvösek, télen könnyebben fűthetők és jobban tartják a meleget*, mint a tömör tégla, kő, vagy vályogfalak.

A beton készitési módjának és a hozzá szükséges anyagoknak *olcsóbbá tételével* meg van a lehetőség, hogy a mai drága anyag és munkabérek mellett is gazdaságosabban építhetünk.

Ez az ujabb betonkészitési mód fényesen igazolja, hogy teljesen tüz- és fagyálló szilárd beton készítésére *minden hazai föld alkalmas*, csak az edigi készítési és kezelési módon kell némileg változtatni, ugy, hogy bátran állítható, hogy ez az uj beton lesz a jövő fejlődés építési anyaga. Az építés gazdaságosságát az teszi lehetővé, hogy a szükséges alakzatok készítése nincsen gyárhoz kötve, hanem magán az építkezés helyszínén a termelt földanyagból állíthatók elő, miáltal az összes fuvarozási költségek megtakaríthatók. A pincetest kiemeléséből nyert anyag a szükséges összes alakzatokhoz bőven elegendő.

A normális építőkövek szilárdsága a műegyetemen kipróbáltatott és megállapítást nyert, hogy minden közönséges tégla hordképességét háromszoroson felülmulja, amellett évről-évre növekedik.

Ez az uj beton kiválóan alkalmas egyéb közszükségleti alakzatok készítésére, pl. pala-alaku cserépfedések, padlóburkolatok, kerítések, csatornacsövek, siremlékek stb., melyek minden eddig megszokottnál tetemesen olcsóbban a helyszínen is előállíthatók.

Ez az uj beton építési rendszer különösen a kislakások építési akciójánál pénzügyileg is nagyjelentőségü szerepre hivatott, mert átlag 30—40 százalékkal olcsóbb, mint a téglafal, sokkal jobb és rövidebb idő alatt készíthető el. Meglévő épületek fölé emeletek ráépítésére kiválóan alkalmas."

Házlasszonyok segítői a nagytakaritásnál!! porszivó és parkettgépeim
Vegye bérbe félnapra 2·50, egész napra 4·— pengőért.
Soltész, Hatvan-utca 1., II. kapu. Telefon 12-59.

Szegedre, Debrecenre, Kecskemétre és Gyulára is kiterjed a méregkeverés ügye

Szolnok, szept. 28. Két héttel ezelőtt még 12 nagyrévi asszony ült a szolnoki ügyészség fogházában, akiket hozzátartozóik meggyilkolásával gyanusitottak, minthogy azonban ezek ellen a nyomozás nem produkált elegendő adatot, — dr. Bromberg János, a nyomozást vezető ügyész, elrendelte szabadlábra helyezésüket.

A napokban érkezett meg Budapestről a szabadlábra helyezett asszonyok hozzátartozóinak exhumált holttestéről szóló vegyvizsgálati jelentés és ennek alapján az ügyészség azóta is megfigyelésben tartott az asszonyok közül hármat,

Győző Lajosnét, Sulyok Dénesnét és P. Takács Lajosnét letartóztatta.

Minthogy a többi vizsgálati jelentés még uton van, Nádas vizsgálóbiró és a szakértők pedig Nagyréven tartózkodnak és

ma is három hullát exhumálnak,

valószinünek látszik, hogy ujabb letartóztatások fognak történni. Általában azt várják, hogy Ujkécskén, Tiszaföldváron, Cibakházán és Rákóczifalván is eredménnyel végződik a méregkeverő aszonyok után folyatott nyomozás.

A szolnoki törvényszék Kecskemétre 3, Szegedre, Gyulára és Debrecenbe egy-egy esetet tett át, a melyben elegendő adat gyült össze az exhumálás elrendelésére. Lehetséges tehát, hogy a mérgezések ügye a közel jövőben még szélesebb körü nyomozásra kényszeriti a hatóságokat.

Amig egy film eljut odáig

1500 szó már elég szép szókincset jelen: minden nyelvben. Igen sokan közülünk sohasem használnak többet 1000 szónál és milliók és milliók csak 4—500 szóval rendelkeznek.

És mégis akármilyen rövid is a film ipar története, eddig már csupán *Amerikában 15.000 filmcim létezett.* Minden cim be lett iktatva az amerikai filmgyárak egyesületének egy külön anyakönyvébe és igy ugyanolyan védelemben részesül, mintha szabadalmazott volna. Nem nehéz tehát megérteni, hogy nem egyszerü ma uj, — meglepő és vonzó cimet találni egy filmnek, pedig évente kb. 900 film jelenik meg a világpiacon.

Minden nagy filmgyárnak sok alosztálya van, mindegyiknek a munkaköre meg van határozva, csupán egy dolognál, *a film főcimének meghatározásánál, minden egyes alosztálynak, sőt minden egyes alkalmazottnak van beleszólása.* Itt ugyanolyan fontos a vezérigazgató, mint az utolsó postásgyerek és ugyanugy meghallgatják egy szinpadi munkás véleményét, mint ahogy a titkárnő ötletét is kikérik.

Jó vonzerejü főcim nélkül egy film sohasem lehet siker. A cimben benn kell, hogy legyen a film tartalmának legfontosabb kivonata, de ez még korántsem elég. Propagandára való tekintettel a cim nem lehet tulságosan hosszu és mégis érdekes kell, hogy legyen. Novellák és regények eredeti cimeit gyakran megváltoztatják, mert nincs semmi, vagy nagyon kevés vonzóereje. Egy név, rendesen szintén nem lehet filmcim, itt csak hires regények, vagy szindarabok számitanak kivételnek, (Pl. Ben-Hur,) Tolstoj Karenina Annája, Amerikában nem volt eléggé népszerü és ott az ebből a regényből készült filmnek más cimet adtak. A film Amerikában „Szerelem" cim alatt jelent meg a mozgószinházakban. Ugyanigy sok más filmnek is más-más a cime az egyes államokban. Minden nemzetnek más a mentalitása és ami sokszor még fontosabb, mások a cenzura igényei és igy hát ujra és ujra el kell keresztelni egy filmet. — John Gilbert uj filmje pl. a „Négy fal" Magyarországon e cim alatt fog megjelenni, mely megfelel az eredeti „Four Walls"-nak, Ausztriában azonban ennek a filmnek a cime „Az emberölő" lesz, Spanyolországban a „Rablóvezér", Olaszországban a „Bandita", Jugoszláviában „Zárt ajtók mögött" és Kinában egyszerüen, de hatásosan „Bosszu".

Akár komikus, akár drámai vagy titokzatos cimről van szó, a fő mindig az, hogy minél nagyobb vonzóereje legyen. A nagy amerikai filmgyárak gyakorlatban ugy kezelik a dolgot, — hogy egy film megjelentetése előtt, minden Hollywoodi alkalmazottnak kézbesitenek egy tartalomleirást, melynek alapján aztán egy külön kis lapon mindenki beadja a maga cimjavaslatát. Nem egyszer történt meg, — hogy a nagy scenáriumiró müvének egy egyszerü studiobeli *mosónő* adott cimet, mely aztán bejárta egész Amerikát és néha Európának egyes államait is.

Saját gyártmányu
férfi-, női- és gyermekcipők
legolcsóbban beszerezhetők
Grünwald cipőüzem, Sas ucca.

„Kispipá"-ban csülörtök, szombat, vasárnap
reggel 5 órakor záróra. — Jó cigányzene.
Frissen csapolt Részvény-sör. Kitünő Móri borok. Izletes hideg és meleg ételek minden időben kaphatók.

HÁROMEZER PENGŐ ÉRTÉKÜ ÁRUT LOPOTT A HANGYA SZÖVETKEZETTŐL

A tábla nyolc hónapi börtönbüntetését helyben hagyta

Gregor Elek kereskedősegéd a diósgyőri szövetkezetben volt alkalmazásban és onnan szolgálata idején 3000 pengő értékü árut lopkodott el. Annak idején a miskolci törvényszék 8 hónapi börtönre ítélte Gregor Eleket, akinek az ügye felebbezés folytán tegnap került a debreceni ítélőtáblára, ahol a miskolci törvényszék ítéletét helyben hagyták.

Az orosz cári család kurtásának ismeretlen részletei

A JEKATERINBURGI VÉRES ÉJSZAKA.

A király-tragédiákban mindig van *valami* misztérium. Valami titok, amely csak évek múlva derül ki s ezzel lassanként eloszlik minden homály, mely a tragédia részleteit födte. Iratok, levelek kerülnek napfényre, vagy tanuk jelentkeznek, akik idők múlásával feloldottnak érzik magukat a további hallgatás alól és memoárok lapjain, ujságok hasábjain kiteregetnek minden titkot, minden rejtélyt, véres tragédiák szenzációs és borzalmas részleteit.

Párisban most az orosz cári család lemészárlásának eddig még ismeretlen részleteit hozza napfényre Janin francia tábornok, a szibériai francia misszió volt főnöke, aki feljegyzéseiben azt beszéli el, hogy hogyan hozta francia területre az orosz cári család hamvait és relikviáit és uj részleteket mond el a jekaterinburgi véres éjszakáról.

Az orosz cári család kivégzéséről a világ minden lapjában ezer és ezerféle verzió látot már napvilágot. Megírták már többek között azt is, hogy a carnak sikerült megmenekülni, amikor a vörös katonák a cári palotába betörtek, mint ahogyan az egész világsajtót bejárta már az a hír, hogy a jekaterinburgi éjszakát egyedül Tatjána hercegnő, a cár legfiatalabb leánya élte csak túl. Legkimerítőbben akkor foglalkozott a világsajtó a cári család tragédiájával, mikor Sokolov orosz vizsgálóbíró, aki a szörnyű bünügyben sokáig folytatott vizsgálatot és álruhában átszökve a vörös katonák vonalán, amikor már biztonságban érezte magát a Kolcsak-kormányt azzal vádolta meg hogy a kormány adott utasítást a cári család kivégzésére.

A legnagyobb rejtély azonban ezideig az volt, hogy hol vannak a cári család hamvai? Erről ír memoárjaiban Janin, francia tábornok. Feljegyzéseiből mindenekelőtt kiderül az, amiről eddig a lapok nem emlékeztek meg, hogy a borzalmas véget ért cári család tagjait kivégzésük után szétdarabolták, aztán elégették. A tömeggyilkosság Jekaterinburgban történt, az Ipatieff-házban, ahol a cári család a szovjet foglya volt. A gyilkosság után a tettesek az erdőn keresztül cipelték a holttesteket, valamennyit levetkőztették, a meztelen holttesteket szétdarabolták, aztán elégették.

Hogy ezt a borzalmas munkát sietve, gyorsan végezték el, az Janin generális szerint azzal bizonyítható, hogy a ruhákat úgy tépték le cafatokban a holttestekről és a rongyokat ott hagyták szerteszét.

A jekaterinburgi erdő kis tisztásán maradt az elégetett holttestek hamva. Ott kaparta össze a hamut a cári család két régi, hűséges szolgája és azt egy tarisznyába rakták. A tarisznyában, az összekevert hamvak fölött volt egy kézuji. Manikürözött, ápolt körömmel. A cárné ujja volt. A cári család tagjai között ugyanis egyedül a cárné manikürözte a körmeit. Amikor a gyilkosok szétdarabolták a holttesteket, valószínű, hogy sietős munkájuk közben nem vették észre, hogy a cárné kezének egyik ujja elgurult.

A hamvak és a cári család relikviái Janin francia generálishoz kerültek, aki, mint a borzalmas véget ért cári familia intim barátja, elhatározta, hogy a hamvakat és a relikviákat is francia területre hozza. Tette ezt abban a reményben, hogy egyszer majd fölébred Oroszország is a bolsevizmus lidércálmából s akkor a cári család hamvai és relikviái az őket megillető helyre kerülhetnek.

Sok keresés és hajsza után jutottak a relikviák a francia tábornokhoz, aki azután magával vitte az uj állomáshelyére is s amikor a bolsevista-őrület legjobban tombolt és Franciaország a diplomáciai összeköttetést a szovjettel megszakította, a hamvakat és a relikviákat Franciaországba hozta.

A hamvak akkor már egy kis dobozban voltak, amit Janin tábornok, amikor Kínába került, a relikviákkal együtt a hotelszobájában őrzött. 1920 júliusában érkezett meg Janin tábornok Párizsba, ahol már várta Miklós nagyherceg levele, majd nem sokkal később Giers, volt orosz követ, jelentkezett nála, aki szintén a nagyhercegtől hozott levelet, amelyben a hamvak átadását kérték. Néhány hónappal később a meggyilkolt cári család hamvai elkerültek Franciaországból s a további sorsáról már Janin tábornok sem tud semmit.

Följegyzései végén apró epizódokat említ fel a francia tábornok a cári család utolsó napjaiból. Elmondja, hogy az orosz uralkodó család tudta, hogy a fogság nem fog soká tartani. Készültek tragikus végükre. A cár az utolsó napokban már egészen összeroppant, a cárné pedig, hogy lelki fájdalmát eltitkolja férje előtt, azt hangoztatta, hogy inkább meghalni, mint Németország uralma alá kerülni.

Sokolov orosz vizsgálóbíró, aki közvetlen a véres éjszaka után nyomozni kezdett a gyilkosok után, az Ipatieff-ház tájékán német újságokat talált és a ház falára Heine egyik verse volt írva. A vers alatt magyar fölírások voltak. Hogy a magyar írások mit tartalmaztak, azt nem tudja megmondani a francia tábornok, mert azok az ő számára és Sokolov vizsgálóbíró számára is örök rejtvények maradtak.

Saját készítményű legjobb butorok
legolcsóbban beszerezhetők
Bálint Sándornál Piac ucca 85. (Király-u. 2.)

Ausztria nagy napja

Ötvenezer ember vonult fel vasárnap a Heimwehr. — 500 községben tüntetnek a szociálisták.

Bécs, szept. 28. Nagy napja lesz vasárnap Ausztriának, de a jelekből itélve, a vasárap baj nélkül fog elmulni. Mödling, Stockerau, Pöchlarn és Zwettl alsóausztriai helységekben a Heimwehr toborzó gyüléseket és felvonulásokat fog rendezni. Azt hirdeti a vezetőség, hogy kerek 50.000 ember fog résztvenni a tüntetésben. Az uj kormány megalakulása előtt mindenfelé riasztó hireket terjesztettek, hogy véres összeküvések lesznek vasárnap, ma azonban a hangulat sokkal nyugodtabb, ami Schober kancellár fellépésének köszönhető, aki tegnapi programbeszédében erősen hangoztatta, hogy az államhatalom ereje elegendő minden rendbontás megakadályozására.

A hatóságok széleskörü intézkedéseket tettek már csak azért is, mert noha a Heimwehr vezetősége kezességet vállalt a rendért és a nyugalomért, még sincs kizárva, hogy valahol találkozni fognak a felvonuló Heimwerh-különítmények a szociáldemokrata köztársasági védőrség csapataival.

A szociáldemokraták ugyanis Alsó-Ausztria 500 helységében hirdetnek holnapra tüntetéseket és gyüléseket a „Heimwerh-fasizmus" ellen. Minthogy tehát a vasárnapi tüntető felvonulások, gyülések és toborzások ugyszólván egész Alsó-Ausztriára kiterjednek, az alsóausztriai tartományi főnök más szövetségi tartományokból kért csendőrsegitségte, mert a karhatalom nem elegendő.

RÁDIÓ-MŰSOR

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 29.

BUDAPEST. 9.00: Ujsághirek, kozmetika. — 10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — 12: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 3.30: A m. kir. földmívelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5.15: Bodán aMrgit magyar dalestje. — 6.45: Zágon István vidám karcolatai. — 7.15: Sport- és lóversenyeredmények. — 7.35. Kabaréelőadás a Studióból. — Utána körülbelül 9.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, ügetőversenyeredmények. Majd: Gramofonhangverseny. — 11.30: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia nagyszállóból.

BERLIN. 7.00: Rádiótestgyekorlat. — 8.55: A potsdami helyőrségi templom harangjátéka. — 9.00: Reggeli ájtatosság (beszéd, ének, zene). — 12.00: Déli zene. — 14.30: Gramofonzene. — 16.15: Hauptmann Gerhart: „A szegény Henrik" c. darabjának előadása. — 19.20: Szarvasbögés a berlini állatkertből. — 20.00: Könnyü zene. — 0.30-ig: Dajos Béla tánczenét ad. — 20.00: Hangverseny Széll Gy. vezényletével.

KASSA. 19.00: Magyar előadás: Párhuzam a testi és szellemi nevelés között. — 19.15: Gazdasági előadások és hírek. — 19.30: A tót juhtenyésztés virágzása és hanyatlása. — 20.00: Időjelzés és harangszó a kassai dómból. — 20.05: Vonós énekkar. — 21.00: Hangverseny közvetítése Brnóból. — 22.15: Helyi hírek. — 22.20: Kávéházi zene Pozsonyból.

LIPCSE. 8.30: Orgonahangverseny. — 11.30: A lipcsei szimfónikus zenekar hangversenye. — 14.45: Citerahangverseny. — 16: Overweg: Rókák a tyukólban c. vigjátékának közvetítése. — 17.15: A wieni klasszikusok ifjukori szimfóniája. — 19.00: W. A. Mozart egy csodálatos hegedüjátéka, felolvasás. — 19.30: Lehár Ferenc-est. — 22: Időjelzés, hírek, tánczene.

MILÁNÓ. 10.30: Evangélium magyarázat. — 10.40: Egyházi zene. — 20.25: Hangverseny.

MÜNCHEN. 10: Katholikus istentisztelet. — 11: A müncheni városháza zenésharangjátéka. — 12: A müncheni rendőrzenekar hangversenye. — 14.30: Gramofonzene Weber operáiból. — 16: Házitrió. — 18.30: Hangverseny. — 19.50: A házizenekar esti hangversenye.

POZSONY. 7 és 11: Közvetítés Prágából. — 18: Hangverseny. — 19: Humoros szavalatok. — 19.20: Házizene. — 21: aHngverseny Brnóból. — 22.20: A Jónás cigányzenekar hangversenye.

PRÁGA. 7.00: A karlsbadi reggeli hangverseny közvetítése. — 9.00: Egyházi zene. — 11.00: Hangversenyközvetítés Podebrad fürdőből. — 16.30: Hangverseny. — 19.10: Könnyü zene és hegedühangverseny. — 22.20: Kávéházi zene.

RÓMA. 10.00: Egyházi zene. — 13: Rádió-trió. — 17: Könnyü hangverseny. — 21: Francia operaest.

Wien. 10.20: Orgonahangverseny. — 11: A bécsi filharmonikusok hangversenye. — 3: A bécsi kerékpárverseny helyszini közvetítése. — 4: Délutáni hangverseny. — 6: Kamarazene. — 7: Della Alten kamarénekesnő dalestje. — 7.30: Kaltenecker János irodalmi előadása. — 8.05: Időjelzés, időjárás. — 8.10: Suppé: „Flotte Bursche" c. operettje. Utána operettrészletek.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 30.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.35: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 12.25: Hirek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hirek élelmiszerek. — 3.45: Fulton-rendszerü képátvitel. — 4.20: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek. — 5.15: Tóth Lajos felolvasása: „Szendrey Julia". 6.00: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. — 7.15: Német nyelvoktatás. — 7.45: Halász Gy. Lóczy Lajosról. Felolvassa a szerző. — 8.30: A középeurópai müsorcsere-sorozatban a varsói rádióállomás müsorának közvetítése. — 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. Majd: A Fejes szalonzenekar, az Ostende jazz továbbá Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból.

MA LESZ MAKÓN A HŐSÖK SZOBRÁNAK FELAVATÁSA.

Ma lesz a makói hősök szobrának leleplezése, melyen Horthy Miklós kormányzó is részt vesz feleségével és teljes kiséretével. A kormányzó különvonattal indul el Gödöllőről és beszédet mond a világháboru elesettjeinek emlékére felállitot szobornál.

SÉRTŐ KIFEJEZÉSEKET HASZNÁLT A KORMÁNYZÓRA, BEHOZTÁK A CSENDŐRÖK

Varga Mikiós tolcsvai gazdálkodó egy beszélgetés alkalmával szidalmazta a kormányzót, mit mikor a csendőrség megtudott, a magáról megfeledkező gazdálkodót azonnal letartóztatták és bekisérték a debreceni ügyészségre, ahol azonnal letartóztatásba helyezték.

Anyakönyvi hirek

Házasságok: Bartusz Kristóf—Jánki Erzsébet, Fodor Ferenc—Némethi Piroska, Farkas Kálmán—Rózsa Julianna, Borisz József—Ferenczi Mária, Ulrich József—Boros Julia, Vargha József—Osváth Mária, Kovács András—Csuka Julia.

Születések: Borsányi György kondás, fiu Sándor. Kardos László gazda, leány Erzsébet, Kovács Sándor napszámos, fiu Sándor, Molnár János gépész, fiu József. Kozma Sándor napszámos, fiu Sándor. Kovács Gábor kocsis, leány Róza. Két halvaszületett és egy törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Kányási Róza ref. 18 hónapos, Bihari u. 5. Nagy Lajos ref. 36 éves, Maróthy u. 34. Páli György g. kath. 6 hónapos, Kender u. 14. Novák Ilona ref. 13 hónapos, Téglavető 289. Petrovits Károly ág. ev. 8 hónapos, Jánosi u. 7. Tömöri Sándorné ref. 40 éves Malvin u. 6.

A NAP HIREI

Az Uristen, a Nap és a Sátán

Bolgár legenda.

A Nap egyszer házasodni akart s az Uristen elé járult, hogy beleegyezését és áldását kérje.

— Uram — mondta — házasodni szeretnék. Engedd meg nekem, hogy megházasodjam.

— Várj egy kissé, míg meggondolom a dolgot, — mondta az Uristen és elküldött a Sátánért, hogy vele is megbeszélje az ügyet.

— A Nap házasodni akar — mondotta az Ur a Sátánnak, mikor ez előtte megjelent. — Mit gondolsz, megadjam-e neki az engedélyt? Igen, vagy nem?

— Te Isten vagy, mindenható és mindent tudó, neked tudni kell, hogy mit cselekedj, — válaszolt a Sátán. Azután ráült a szamarára és visszafelé indult a pokolba.

Isten azonban egy legyet küldött titokban utána, hogy hallgassa ki, mit beszél a Sátán útközben.

A Sátán rövidesen nagy folyóhoz érkezett és így szólt a szamarához:

— Igyál, igyál szamaram ebből a vízből. Igyál sokat. Igyál annyit, amennyit csak tudsz. Isten rövidesen meg fogja engedni a Napnak, hogy házasodjék, ebből sok kis nap fog születni s akkor minden víz eltűnik a földről, mert kiszáradnak a források, patakok, folyók, tengerek egyaránt. Most csak egy nap süt le az égből és néha így is olyan meleg van, hogy alig lehet elviselni. Mi lesz még, ha a napok elszaporodnak?

A légy visszarepült Istenhez és jelentette, amit az ördögtől hallott. Az Uristen erre nem engedte meg a napnak, hogy házasodjék.

Isten mindenttudó, de mégis vigyáz arra, hogy mindenkit meghallgasson, mielőtt dönt. — Csak az ember nem akar és nem tud senkitől tanulni.

— **Istentiszteleti rend a református templomokban, 1929. szeptember 29. napján.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 5 órakor Kovács József. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, délelőtt 11 órakor dr. Révész Imre, délután 5 órakor Márki Kálmán. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Síposs Imre, délután 5 órakor dr. Enyedy A., délelőtt fél 9 órakor ifjúsági istentisztelet Papp Imre. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss L., délután 3 órakor Magyar Bertalan. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Szabó Gyula Homokkertben délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy György, délután 3 órakor Madarász József. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Kovács József. — Nyilastelepen délután 3 órakor Kardos Lajos. — Csapókertben délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel. — Ondód—Kádárdülő Halász András.

— **A róm. kath. templomban** a rendes vasárnapi miserend. Nagymise után szentbeszédet mond Erdődy Bakacs Iván, szentszéki bíró. Délután litánia és áitatosság.

— **Az evangelikus templomban,** f. hó 29-én, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor. — Délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet: Labossa Lajos, félegy órakor levente istentisztelet: Labossa Lajos. Délelőtt 11 órakor az ifjúsági egyesület megnyitója.

Angol szövetekben vezet FELDHEIM IMRE Kossuth utca 6. szám

1200 pengő kalandos utja a bicikli kormányától a „becsületes megtalálóig"

Érdekes ügyben folytatott nyomozást tegnap a debreceni rendőrség. *Kövi* Dezsőné, a Grünfeld-féle fakereskedő cég alkalmazottja 1200 pengőt vitt a postára feladni. A pénzt becsomagolta és a kis csomagot rákötötte a bicikli kormányára. Amikor a postára megérkezett, a legnagyobb megdöbbenésére a pénzes csomag eltünt a bicikli kormányáról. Azonnal a rendőrségre sietett és bejelentette a pénz eltünését.

Alighogy Köviné eltávozott a rendőrségről, megérkezett a kapitányságra Varga János rendőrfőtörzsőrmester, aki jelentette dr Vargha László rendőrfogalmazónak, aki a központi ügyeleten szolgálatot teljesített, hogy a Csapó ucca egyik korcsmájában egy Szatmári nevü targoncás egy uccaseprővel iszogat, nagyban költekezik és mindenkinek fizet pálinkát. Megkérdezte az egyik embertől, hogy honnan van Szatmárinak annyi pénze, hogy másokak is fizethet, mire azt a választ kapta, hogy Szatmári egy trafikostól kapott pénzt. Varga főtörzsőrmester ekkor Szatmárit is kérdőre vonta, aki szintén egy Kovács nevő trafikosra hivatkozott. Szatmárit ekkor elvitték a trafikoshoz, aki ezonban semmit sem tudott arról, hogy ő Szatmárinak pénzt adott volna. Szatmárit ekkor hazakisérték a lakására, ahol bevallotta, hogy az elvesztett 1200 pengőt ő találta meg. A pénzt elő is adta Varga főtörzsőrmesternek, aki Szatmárival együtt bevitte a rendőrségre. A rendőrségen dr Vargha László fogalmazó a megkerült 1200 pengőt átadta a Grünfeld-cégnek, míg a „becsületes megtaláló" ellen megindult az eljárás.

— **Istentisztelet a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. szám alatt levő baptista imaházban, vasárnap délelőtt fél 9 órától 9 óráig imaáhítat 9—10 óráig bibliamagyarázat, délután 6—7 óráig prédikáció, fél 8 órától 9 óráig vallásosestély az ifjúság ének- és zenekarának szereplésével.

x Szüreti múlatság a Korona díszteremben, október hó ötödikén, szombaton. Belépődij 1.20 pengő, vigalmiadóval.

— **Az Egységespárt 38. választókörzete,** szeptember hó 29-én, vasárnap délután három órakor az Onossai úti Szép-féle vendéglőben és délután öt órakor a Bozzay-telepi Csermák-féle vendéglőben, fontos értekezletet tart, amelyre a választó polgárokat ezúton, tisztelettel meghívja a 38-ik körzet elnöksége.

x Tengeri góré kiadó, Sestakert, — Andrássy út 101. szám.

— **Felhívás Debrecen város munkaadóihoz!** Felhívjuk becses figyelmét arra, hogy csoportunknál különböző szakmabeli iparosok kérték munkára való alkalmaztatásukat, továbbá a legkülönbözőbb állásra jelentkeztek hadirokkantjaink, hadiözvegyeink és hadiárváink. Mindezeket előjegyzésben tartjuk. Kérjük a sors által oly mélyen sújtott és minden segítséget megérdemlő tagjaink alkalmaztatását. Hivatalos óra minden hétfőn délelőtt és minden csütörtökön délután Csapó ucca 15. szám alatt. Csoportelnökség.

— **Elektromos előkészítő tanfolyam** fog megnyilni a debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában, 1929. október hó tizennegyedikén. A tanfolyam tartama nyolc hét, előadások esti órákban, 6—9 óráig. Felvehető, aki 18 évét betöltötte, és egyévi fémipari műhelygyakorlata van. Tandíj 37.30 pengő. (két részletben fizethető) vizsgadíj 10.48 pengő. Jelentkezés délelőtt 10—11 óráig és délután 3—5 óráig.

x Gyönyörü háromszobás fürdőszobás családiház kiadó, az Andrássy tú 22. szám alatt. Értekezhetni lehet Liener fényképésznél, Csapó ucca 1. szám alatt.

— **Stabil gőzkazánfütő tanfolyam** fog megnyilni a debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában, folyó évi október hó 26-án. A tanfolyam tartama hat hét, előadások este 6—9 óráig, gyakorlatok vasárnap délelőtt. Tandíj 18.30 pengő, vizsgadíj 7.20 pengő. Felvehető minden 18 évet betöltött egyén. Jelentkezés délelőtt 10—11 óráig és délután 3—5 óráig az igazgatóságnál.

x Schaff tánciskolájában a Koronadíszteremben, október hó hetedikén, új tánctanfolyam veszi kezdetét.

— **Eljegyzés.** Ifj. Juhász Zsigmond és Marozsán Böske jegyekesek. (Minden külön értesítés helyett.)

x Biztosíthatja nyúgodt életét, ha Szőllősinél veszi meg osztálysorsjegyét, Hatvan ucca 1. Püspöki palota

fényképeztesse le magát Ha Debrecenbe jön,

LIENER BÉLA

városunk közismert fényképészeti műtermében, Csapó u. 1. alatt, a Bika szállóval szemben.

Nyitva reggel 8-tól este 6-ig, vasár- és ünnepnapokon is!

Agyvérlódulás, szivszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes **„Ferenc József"** keserüvíz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudományos megállapitások megerőstik, hogy a **Ferenc József** viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

x Német játékdélelőttök, hat éven aluli gyermekeknek. Német nyelvoktatás iskolás gyermekeknek a teljes kiképzésig. Piac ucca 34. szám, lift. Német Gyermekotthon.

x A világhirü közismert Ditmár gyártmányu Maxim petroleum gázlámpák egyedárusítását Blumenthal Lajos vasnagykereskedő cége Budapest V. Váczi út 4. szám vette át. Lámpák valamint a Démon petroleum gázfőzők és gázkályhák részletre is kaphatók.

— **Felhívás a Bodo különleges szakasz leventéihez.** A szakasz kötelékébe tartozó összes leventék hétfőn, azaz, folyó hó 30-án, déli 12 és 1 óra között feltétlen jelenjenek meg a testnevelési vezetőség irodájában, ahol a további kiképzésükre a rendelkezést megkapják. Testnevelési Vezetőség.

— **A Debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre,** értesíti tagjait, hogy megnagyobbított könyvtára megnyilt. — Könyvátri órák vasárnap délelőtt 11—12 óráig és szerdán délután félhét—félnyolc óráig. Ezen időkben történik az új tagok felvétele és a tagsági díjak befizetése is. Elnökség.

x Halmosné, Fancsovits Emma tánciskolája az Egységespárt helyiségében (Ferenc József út 28-a) október hó 20. napján nyilik meg. Beiratkozni lehet Szent Anna ucca végén levő Máv. palotában, V. lépcsőház.

— **A Csapó uccai egyházrész** állandó bizottságának ülése október hó másodikán, szerdán délután öt órakor lesz, nem pedig harmadikán, amint a „Vasárnap" tévesen közli.

x Ch. Perczel Karola és Adler Renée táncintézetében a tanítás elsején kezdődik. Beiratkozni lehet az intézet helyiségében, Piac ucca 59. szám.

— **A Debreceni Egységespárt 21. és 22. számu körzeteinek** együttes értekezlete nagy érdeklődés nyilvánul meg a ma este 7 órakor a Szotyori ucca és Pozsonyi ut sarkán levő Nagy József-féle vendéglőben. A 21 sz. körzet II-es számu párthelyiségébe összehivott együttes egységespárti körzeti értekezlete iránt a Szotyort-telep, Hatvan uccai kert, Köntöskert, Suhajda-telep és a Téglavető választó polgárai között. — Amint értesülünk a körzeti gyülés iránt szép érdeklődés nyilvánul meg. Ez az érdeklődés igen szép bizonysága annak, hogy az Egységespárti eszme milyen nagy utat tett meg a megbecsülésben a város lakosainak szivében. Az összetartás és épités politikájának jegyében foglelolyni a ma esti körzeti gyülés is.

x Ügyfelem harmincezer pengőt kisebb tételekben elsőhelyen jelzálogos biztosíték mellett kihelyezni óhajt. — Bővebbet naponként délután 4—6-ig irodámban, dr. Bárdos Jakab ügyvéd, Hatvan ucca 6. szám.

— **Kultúrdélután az Iparoskörben.** A Debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre, október hó hatodikán tartja, ezidényben első kultúrdélutánját, melyre úgy a kör tagjait, mint azok ismerőseit ezúton hivja meg az

Elnökség.

Mielőtt férfiruhát vásárolna,
keresse fel bizalommal
Plattner és Goldhammer
férfi-, fiu- és gyermekruha-áruházát, PIAC U. 1. SZ. (Hatvan u. sarok).
Dus választék. Szolid olcsó árak. Külön elsőrendü mértékosztály.

Gyászrovat

Halálozás. Polg. **Mocsár Sándor** élete 56-ik, házassága 31-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. — Temetése szept. 29-én, délután 2 órakor lesz az Árpád-tér 4-ik számu házuktól a református egyház szertartása szerint a háznál tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe fogjuk őröknyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat barátainkat, jó ismerőseinket fájdalmas szivvel meghivjuk. Debrecen, 1929. szept. 28-án. Bánatos neje özv. Mocsár Sándorné Molnár Juliánna. Gyermekei: József, Juliska férjével Buchoh Lajossal, Erzsébet és László. Testvérei: Mocsár András családjával, Mocsár Gábor családjával, Mocsár Mária férjével, Kiss László és gyermekeik, Mocsár Zsófia férjével, Bartha András és gyermekük. Sógorai, sógornői és kiterjedt rokonság nevében is. A temetést Csurka „Kegyelet" temetk. vállalat rendezi.

Novák Ilona életének 14. havában elhunyt. Temetése f. hó 29-én, d. e. fél 12 órakor lesz a Hatvan uccai temető halottas-házától a ref. egyház szertartása szerint a Hatvan uccai temetőbe. A temetést „Dankó" temet. vállalata rendezi.

László Lajos 77 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 29-én, délután 4 órakor lesz a Szent Anna temető kápolnájából a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Tsa tem. int. rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves kollégák, rokonok, ismerősök, tanitványok és jó barátok, kik egyetlen drága jó gyermekem: Kemény Viktora temetésén részvétükkel, vigasztaló szavaikal és soraikkal mély fájdalmamat enyhiteni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetemet. Özv. Takáts Bálintné.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, ismerőseinknek, elhunyt kedvesünk jóbarátainak, a magyar királyi posta igazgatóságának, főnökségének és kartársainak, valamint a postás dalkör és altisztikör vezetőinek és tagjainak, kik az örök hazába távozott kedvesünk, ifj. Balla József magyar királyi posta ellenőr elvesztésével ért nagy bánatunkban résztvevő szivvel osztoztak és mély bánatunkat enyhiteni igyekeztek, ezurton fejezzük ki hálás köszönetünket. — Özv. ifj. Balla Józsefné és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, akik felejthetetlen jó édesatyánk id. Kiss Imre temetésén résztvettek, jelentétükkel és vigasztalásukkal fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton is fogadják hálás köszönetünket. A Kiss, Seres, dr. Ratkóczy és Kuszka család.

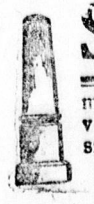
Sirkövek
minden minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhető *Hunyadi-u. 14*
SIRKŐRAKTÁR.

Motorkerékpárszerencsétlenség a vámospércsi országuton

Tegnap este a vámospércsi országúton, a nagycserei őrház előtt súlyos motorkerékpárszerencsétlenség történt. Nagy István huszonötéves fényezősegéd és huga motorkerékpáron Debrecen felé haladtak. Utközben egy álmosdi szekérrel találkoztak, — amely

jobboldalon haladt. Nagy István rátülközött a szekérre, hogy térjen ki, de úgylátszik a kocsi későn tért, mert a motorkerékpár neki robbant a szekér oldalának, felborult, útasai pedig az országútra zuhantak.

A nagycserei állomásról telefonáltak a mentőknek, akik percek alatt kiérkeztek az eset színhelyére, ahol megállapitották, hogy

Nagy Istvánnak eltört a jobb alábszárcsontja, húgának pedig semmi baja sincs, jelentéktelen horzsolásokon kivül.

A mentők első segély után Nagy Istvánt beszállitották a sebészeti klinikára.

Egy dohánygyári altisztet lopással vádolnak

A bíróság elnapolta a tárgyalást.

Tegnap délelőtt tádgyalta a debreceni törvényszék Molnár Sándor Bujdosó uccai dohánygyári altiszt ügyét, akit lopással vádoltan állitott az ügyészség a vádlottak padjpra. Egy féléwel ezelőtt jelentették fel Molnár Sándort, hogy cigarettát és rostaalj dohányt lopott a dohánygyárból, hol altiszti alkalmazásban volt. Az igy szerzett dohányárut aztán Steiner Mórnénak Dobi Eszternek és Pálfy Gábornénak adta el kilónként 5 pengőért.

Ezért aztán ugy Molnár ellen, mint társai lelen megindult az eljárás. A kir. ügyészség Molnár Sándort lopás büntettével, Steinernét, Dobi Eszetert és Pálfy Gábornét pedig orgazdaság büntettével vádolta. A tegnapi tárgyaláson a három nő vádlott ellen az orgazdaság büntette nem nyert beigazolást, miért is ezen vád alól a törvényszék felmentette, mig Molnár Sándor ellen továbbra is fenntartotta az ügyészség a vádat, de mivel ujabb tanuk kihallgatása is szükségessé vált, a bíróság a tárgyalást elnapolta.

x Csak egyszer próbálja ki Róth Lajos kamarai ezüstéremmel kitüntetett hygénikus fodrászatát, amely a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezve áll mindenkor rendelkezésre, Debrecen, Hatvan u. 6. szám alatt.

— **Bájos a szépasszony,** amikor vendégeit egy csésze illatos, aromás teával megkínálja. A tea hangulatotkeltő szimbóluma a kedélyes otthonnak. Meinl újtermésü tea a legjobb.

— **A debreceni vasútasok „Szárnyas kerék" Önsegélyző és Temetkezési Társulata,** folyó évi október hó 5-én, délelőtt 10 órakor, rendkivüli közgyülést tart saját helyiségében, (Máv pályaudvar). Tárgysorozat: Alapszabály módositás. Tekintettel az ügy fontosságára, kérjük a t. tagokat, — hogy lehetőleg minél számosabban megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

x Cserépkályhák, kandallók, takaréktűzhelyek minden szín és nagyságban, cserépkályhák átrakását, tisztítását vállalom, helyben és vidéken, Krisch Károly kályhásmester, Debrecen, — Piac ucca 89 szám. (Ferenc József út) Telefon 12—18. szám.

x Városunk leghíresebb ruhafestője és vegytisztitója. Bíró Bika-udvar, — aranyérmekkel kitüntetve.

x B. Vattay Margit táncintézetében október hó 3-án, egyetemi kolon kezdődik. Beiratkozás egésznap, Péterfia ucca 30. szám.

— **Október hónapban a vidéken is árulják a Gellért cigarettát.** Az országos dohányjövedék rendelkezése szerint októberben a vidéki városok dohánytőzsdéiben is áruforgalomba kerül az új gyártásu Gellért cigaretta.

— **A Váry-féle gyermektorna** október első szerdáján megkezdődik. Felvétetnek 4 éves kortól fiu- és leánygyermekek. Órák szerdán és szombaton 4 órától. Tandij havi 4 pengő. Beiratkozni a ref. gimn. tornatermében lehet.

x Uj, gyönyörü kirakatban gyönyörködhet Varga fényképésznél, — Piac ucca 7. szám.

x Egy pengő hatvanért 4 és félx6-os fényképezőgépet vehet a Berzéki foto börzén és ingyen tanitják meg fényképezni.

x Egy zseblámpa megkímél és megvéd a sötétséggel járó minden bajtól és kellemetlenségtől. Természetesen a zseblámpa elemnek elsőrendü gyártmánynak kell lennie, ilyen a Gold-Palaba, mely a legnagyobb fényerővel és a leghosszabb égéstartalommal bír.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti szept. hó huszonnyolcadikán:

A Keleteurópai ciklon hátában előre törő hideglevegő, mely két napon át felhősödést okozott, az éjszaka folyamán elért hozzánk is. A friss, hideg levegő behatolása a hőmérsékletet, (elősegítve az éjjeli kisugárzástól is), erősen sűlyedt, az éjjeli minimum 2 méter magasságában 3 C. alá, a talaj közelében pedig az 1 C. alá sűlyedt. A nap folyamán teljesen derült ég mellett a hőmérséklet erős emelkedésnek indult, a maximum 18.2 C. volt, a tegnapinál 1 C-vel magasabb.

A beáramlott hideg levegővel a középeurópai anticiklon ismét megerősödött s igy a derült száraz és nappal meleg időjárásra tovább is számithatunk.

Időprognózis: **Száraz és derült idő várható továbbra is, még igen erős éjjeli lehűléssel.**

x B Vattay Margit táncintézetében minden vasárnap délután 5—8 óráig gyakorló leckeóra, (össztánc) Péterfia ucca 30. szám.

— **Balmazújvároson hagyott egy biciklitolvaj egy kerékpárt.** A balmazújvárosi csendőrőrs szombaton jelentést tett a debreceni rendőrségnek, — hogy ott egy kerékpártolvaj otthagyott egy lopott biciklit. Polacsek S., balmazújvárosi géplakatos és kerékpárkölcsönzőnél ugyanis megjelent egy fiatalember, akinél volt egy Lökös József névre kiállított vasúti útra szóló leszerelési igazolvány, amelyet a 13. gyalogezred állított ki. A fiatalember egy biciklit vitt magával, világos, kávébarna, felfelé hajló kormányu, jókarban levő, Waffenrad gép volt, és a biciklit elakarta adni. Nyolcvan pengőt kért a gépért, de végül leengedte a bicikli árát huszonöt pengőre. Polacseknek gyanus volt a fiatalember, és azzal a kifogással, — hogy pénzért megy, elszaladt a csendőrségre. Mire azonban a csendőrökkel visszament az üzletbe, a fiatalember eltünt, de a biciklit, amelynek a hátsó gummija ki volt szakadva, otthagyta. A balmazújvárosi csendőrség jelentése alapján a debreceni rendőrség megindította a nyomozást, hogy a gépet nem-e Debrecenben lopta el az ismeretlen fiatalember.

x Zongorák, pianinók, használtak újak és mindenféle hangszeráruk legelőnyösebben beszerezhetők — Szendrő Sándor, Batthyány ucca 22 szám.

x Egyetemi tankönyvek, orvosi, jogi és gazdasági akadémián szükséges tankönyvek állandóan kaphatók. Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga u. sarok.

Fest, mos, tisztit **KONCZ kelmefestő** **nagyüzeme. Debrecen, Péterfia-u. 30**
Fióküzletek: Piac-u. 16 (Bikával szembe), Szent Anna-u. 2

Legujabb sporthirek

A Vasutas Leventék Országos Atlétikai versenyén szép eredménnyel szerepeltek a debreceni Máv. leventék.

A most folyó országos vasutas levente versenyeken a debreceni Máv. leventék szép eredménnyel szerepeltek eddig. Debrecen az ötös csoportban a sulydobásban a VII. lett. A magasugrás ötös csoportjában a II. 148 cm. A távolugrás ötös csoporttal a VI. lett.

Ezen a versenyen egyébként 460 levente, 149 atléta és 120 máv. cserkész vett részt.

Bordy Bella mint diszkoszvető.

Budapestről jelentik: Az FTC női atlétikai versenyén Bordy Bella a diszkoszvetésben a harmadik lett 27—65 méterrel.

—o—

ÉREMMÉRKŐZÉS

A Vasas—Testvériség éremmérkőzés d. u. egynegyed 1 órakor kezdődik a DKASE pályán.

x **Társat keresek sport üzletemhez, tiz-tizenötezer pengő tőkével. Személyes közreműködés szükséges. Cím a kiadóban.**

x **Szilágyi nem hirdet,** hanem olcsón árusitja legszebb kézimunka dolgait. Széchenyi ucca 1. szám.

x **Művészi fényképek** mesteri kidolgozásban láthatók Varga fényképész új kirakataiban, Piac ucca 7.

„ANNY" Csapó-u. 47 árai

— **A Közhasznu Munkáskert Egyesület** tudatja a bérlőközönséggel, hogy a jövő évi bérletkiadásokat 1929 október hó elsején megkezdi. Elnökség.

x **Társat keresek sport üzletemhez tiz-tizenötezer pengő tőkével. Személyes közreműködés szükséges. Cím a kiadóban.**

— **Hol nem lesz villamosáram.** — Tisztelettel értesítjük villamos áramfogyasztó közönségüket, hogy a hálózatunkon eszközlendő javitások miatt folyó hó huszonkilencedikén, vasárnap reggel kilenc órától, déli tizenkét óráig a következő helyeken az áramszolgáltatás szünetelni fog: Wesselényi ucca, Budai Ézsaiás ucca eleje, Hajnal ucca, Vámospércsi út, Márton Kálmán-telep, Bocskai-tér, Pacsirta ucca, Lorántffy ucca. Vill. Vállalat.

x **Társat keresek sport üzletemhez tiz-tizenötezer pengő tőkével. Személyes közreműködés szükséges. Cím a kiadóban.**

x **Párisról, Velenceről, a mondain-élet ezer érdekességéről** közöl nagyszerü, szines riportokat a Magyar Magazin szeptember 1-i száma, amely uj korszakot jelöl ennek a közkedvelt, illusztrált lapnak történetében. Pásztor Árpád eredeti felvételekkel illusztrált japáni cikke, Erdődy Mihály kacagtató novellája, szórakoztató képsorozat, a legkiválóbb magyar festőművészek és modelljeik életéről, humoros feljegyzések a cigarettázó nőkről és a pizsamadivatról, továbbá rengeteg rajz fénykép teszi változatossá és feledhetetlenné az uj számot. Külön érdekesség a lap Aktuális Magazin cimü melléklete, amely 16 oldalnyi terjedelemben tájékoztatja a közönséget Budapest és a nagyvilág legfrisebb szinházi, társadalmi és mozi és sporteseményeiről. Ára: 1 P. Mindenütt kapható. — Mutatványszámot díjtjalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget u. 36. szám.

Kitette a lakója butorait és ráadásul még meg is verte

Kéthónapi fogházra ítélte a törvényszék a gazdát.

Tegnap délelőtt tárgyalta dr Rózsa Lőrinc tanácselnök büntetőtanácsa Sóvágó Lajos bünügyét, akit sulyos testi sértéssel vádolt az ügyészség. Ennek a tárgyalásnak az előzménye az, hogy Kovács János hentes a Sóvágó Lajos házában lakott albérletben s az egyik napon minden további nélkül kirakta a lakója szobájából a Kovács butorait. Mikor pedig Kovácsné haza ment, igen elkeserítette az otthon látott eljárás és azonnal elsietett az uráért, akivel aztán hazament és otthon Kovács hentes felelősségre vonta a házigazdát, amiből aztán szóváltás lett, hogy Sóvágó egy bottal fejbe verte Kovács Jánost, akin sulyos sérüléseket is ejtett. Kovács aztán feljelentést tett ellene.

Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék és a perbeszédek elhangzása után Sóvágó Lajost bünösnek mondotta ki a törvényszék és két hónapi fogházra ítélte.

A „Debrecen"ben közölt fénykép alapján letartóztattak egy körözött betörőt

A mátészalkai csendőrök elfog ták Murvai Gyulát, a Galambos és Berzéki-féle betörések tettesét.

Még a nyár folyamán történt, hogy ismeretlen tettes rövid időközökben betörést követett el a Kossuth-utcán a Galambos-cukrászdában, majd rövidesen rá a Piac-utcán a Berzéki-féle fényképész-üzlet kirakatát törte fel és fosztotta ki. A rendőrség rendkivül erélyes nyomozást inditott a betörő kézrekeritésére. A nyomozás hamarosan kideritette, hogy a betöréseket egy Murvai Gyula nevü fiatalember követte el, aki ismert alakja a debreceni rendőrségnek és sokszor meggyült már a baja a büntető hatóságokkal. Murvai Gyula azonban neszét vette, hogy a rendőrség keresi és megszökött Debrecenből. Hiába volt az országos körözés, Murvai Gyulát nem tudták kézrekeriteni.

A „Debreczen" e hó 26-iki, esütörtöki számában leközölte Murvai Gyula fényképét azzal, hogy a rendőrség a betörések miatt körözi. Számitottunk rá, hogy Murvai Gyula időközben bátorságot vett magának arra, hogy Debrecenbe, vagy Debrecen környékére jöjjön, abban a hiszemben, hogy a rendőrség már ugy sem keresi, vagy pedig az ügy elaludt. — A körözött betörő fényképének a közzététele nagyon jól beváit, — mert a mátészalkai csendőrörsön olvasták a „Debreczent" és Józsa csendörtiszthelyettes emlékezett rá, hogy a községben van egy fiatalember, akire nagyon hasonlit a „Debreczen"-ben közölt fénykép. Azonnal maga mellé vett egy csendőrt és hamarosan elő is keritette Murvai Gyulát, akit előállitott a csendőrőrsre és ott vallatóra vett. Murvai Gyula kihallgatása alkalmával nem is tagadta a betöréseket, mire Józsa tisztthelyettes szombaton délben értesitette a debreceni rendőrséget a jó fogásról és értesitést kért. — A debreceni rendőrségen természetesen nagyon megörültek, hogy a régóta keresett betörő kézrekerült és közölték a mátészalkai csendőrséggel, hogy Murvai Gyulát szállitsák be a debreceni rendőrságre. Murvai Gyulát még vasárnap behozzák Debrecenbe és rövidesen el is fogja venni méltó büntetését.

Garantált nyulszőrkalap 10·— pengőtől

Filckalapok minden szinben 5·— pengőtől

— **A Városi Adóhivatal kebelében alakitott „Segély-Egyesület"** folyó hó 28-án tartotta évi rendes közgyülését. A szokásos évi titkári, pénztárnoki és számvizsgáló jelentések, valamint az indítványok letárgyalása után az új tisztikar és választmány a következőképpen alakult meg: Elnök: Szabó József, alelnök: Sóvágó Béla, titkár: Rácz József, jegyző: Szabó Gábor. ellenőr: Fekete Kálmán, számvizsgálók: Szilágyi József és Kántor József, pénztárnok: Kiss Jenő, ügyész: dr. Miszthy Károly. Választmányi tagok: Várady Károly, Németi István, Varga Endre, Kele Lajos, Elek Ferenc Ökrös László, Szathmári Kálmán és Czeglédi József. A közgyülés az egyesülen vagyonához a mult évben adományozóknak, névszerint: Általános Forgalmi Bank 100 pengő, Tóth és Sebestyén cég 50 pengő, Gőzfürész és Faárúgyár 50 pengő, Arany Bika RT. 40 pengő és Harstein István 20 pengő, adományáért ezúton is köszönetét fejezi ki. Elnökség.

— **A Közhasznu Munkáskert Egyesület** tudatja a bérlőközönséggel, hogy a jövőévi bérletkiadásokat 1929 október 1-én megkezdi. Elnökség.

x **Szibériai hideg** ellen is védekezhet a Katznál vásárolt szőrme és bundával, Debrecen, Piac ucca 79. szám. Unió könyvecskével hathavi részletre.

x **Varrógép, kerékpár** és ahoz alkatrészek, legolcsóbban beszerezhetők Eisenberger, Simonffy ucca 1. szám.

Szivesen nyujtunk tájékoztatást a **Ma** kézimunka divatjáról, mely különösen függönyök-nél eltér a régitől.

Kerékgyártó Kézimunka Ipar, Szent Anna-u. 6. szám.

— **Ady Lajost bizta meg a debreceni kerületben az autonom felekezeti iskolák látogatásával a miniszter.** — A vallás és közoktatásügyi miniszter most rendelkezett az autonom felekezeti iskolák állami látogatásának tárgyában és a debreceni kerületben a felekezeti iskolák látogatásával Ady Lajos tankerületi főigazgatót bizta meg.

x **Dr. Gabányi László külföldi tanulmányútjáról visszaérkezetett és újból rendel, Darabos ucca 33. szám. Telefon 11—06.**

x **Társat keresek sport üzletemhez tiz-tizenötezer pengő tőkével. Személyes közreműködés szükséges. Cím a kiadóban.**

— **Erkel Gaby balesete.** Kellemetlen baleset érte szombaton délután Erkel Gabyt, a Csokonai Színház primadonnáját. A művésznő a délutánni órákban a városba indult, — hogy magának megfelelő hónapos lakást keressen, majd apróbb bevásárlásokat végzett. Délután hat óra felé felsietett a Bika szállóbeli lakására, ahol mikor a szobájába belépett a szoba szőnyegén megcsúszott és elvágódott. A művésznő olyan szerencsétlenül zuhant el a szobájában, hogy mindkét térdét összezúzta. Erkel Gaby primadonnát a szobalánya segitette fel, aki sérüléseinek fájdalma következtében elájult. Azonnal elhivták hozzá dr. Taszler Dezső színházi orvost, aki a művésznőt megvizsgálta és megállapitotta, hogy a művésznő mindkét térdén tompa zúzódásokat szenvedett. A művésznő állapota nem sulyos, de pár napig az ágyat kell őriznie.

x **Egyetemi tankönyvek** új és használt állapotban kaphatók Bőhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József út 7. szám, Bika szálló mellett.

x **Hölgyeim!** Méltóztassanak kirakatomban (Piac u. 16. Alföldi palota megtekinteni a jelenkor legtökéletesebb füzőit. Amerikai Warner's-fél gyártmányok. **Vitárius.**

— **Bibliaóra.** A Piac uccai egyházrész bibliaköre ezután, vasárnap délután helyett csütörtökön délután fél 5 órától félhat óráig lesz. A bibliakör vezetője dr. Dancsházy Sándor. Mindenkit szeretettel hiv és lát az

Egyházrész Vezetősége.

— **Az 1929. évi alpesi túraút** a legnehezebb megbizhatósági verseny az összes eddigiek között 2700 km az osztrák, olasz és svejci alpok, legmagasabb hágóin keresztül, a legnehezebb útakon a legnagyobb követelményeket jelentette, megbizhatóság szempontjából, úgy a gép, mint a versenyző számára. A versenyen résztvevő összes Mercedes-Benz modellek, a kompressoros kocsik a nyolchengeres „Nürburg", sőt a kis 2.6 literes „Stuttgart" typusu Mercedes-Benz gépkocsik is ezt a végtelenül nehéz versenyt minden defektus nélkül abszolválják és nyolc első dijat, alpesi kelyhet és alpesi plakettet nyernek. Ez a teljesitmény valóban Európaszerte feltünést keltett. Különösen említésre méltó 2.6 literes „Stuttgart" typusu gépkocsi valóban kimagasló teljesitménye, amely ötvenegyedikként startolt és a IV-ik etappban már mint első futott a célba. Az egész mezőny élén három Mercedes-Benz haladt, — köztük a kis 2.6 literes. A nyolchengeres „Nürburg" typusu gép először mutatta meg mindenek fölött álló kvalitásait, ebben a megbizhatósági versenyben.

— **A Debreceni Hétfői Ujság** hétfőn korán reggel megjelenő száma közli az összes jelentősebb sporteseményeket és a napi híreket. A Tiszántul legolcsóbb hetilapja. Kapható az összes tőzsdékben és lapárusitóknál. Ára csak 10 fillér.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Nemesitett tiszavidéki vetőmag kioszlása

A földmivelésügyi miniszteri nemesitett vetőmagakció keretében ez évben csak oly nemesitett vetőmagtipusokat osztott és osz ki a Tiszántuii Mezőgazdasági Kamara, melyek tiszavidéki magyar buza származékai s igy minőségben, de hozamban is, felülmulják a közönséges tiszavidéki magyar buzát. A földmivelésügyi miniszter ur őnagyméltósága 74 vagon buzavetőmag szétosztását engedélyezte ezen nemesitett tiszavidéki tipusokból a Tiszántulon, s 58 vagon már szét is osztatott a gazdaközönség között. Igy a kontigensből még 16 vagon eredeti nemesitett buza felett rendelkezik a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara, melyre egyéni igényléseket is elfogad az egyes gazdáktól, kik kérelmükkel folyó hó 30-áig bezárólag a Kamarához fordulnak. A vetőmag fuvardiját és 30—40 százalékos nemesitői felárát a földmivelésügyi tárca viseli, igy a gazdáknak csak a 80 kg-os tiszavidéki buzára jegyzett budapesti tőzsdei középárat és a szállításhoz használt uj zsákok árát darabonként 2 P 20 fillérrel kell megtériteniök. A vetőmagra métermázsánként 15 pengő előleg az igényléskor fizetendő be, a hátralékos vételár és a zsákok ára pedig utánvéttel a leszállításkor fog beszedetni.

Az igényelhető tipusok a következők: Székács: 1055, 12.30, 1242, F. 481, Bánkuti: 5, 417, — Hatvani: 1201, 1140, 1212, 1153. törzsszámu buzák.

Vidéki igénylések együttesen községi előljáróságok utján is eszközölhetők. A vasutállomás, ahová az igénylő a szállitmány feladását kivánja, minden esetben feltétlenül bejelentendő.

Vizvezetékszerelőmesterek figyelmébe

Az Ipartestület vizvezetékszerelő szakosztálya október hó 1-én, este 6 órakor szakosztályi ülést tart az Ipartestületben. Tekintettel a tárgyalandó ügyek fontosságára, a tagok teljes számu és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

A műszerész- és autó- s villamosszerelő szakosztály

f. évi október hó 3-án (csütörtökön) este 7 órakor szakosztályi ülést tart az Ipartestület kistanácstermében, melyen igen fontos ügyek is tárgyalás alá vétetnek. Ép ezért felkérjük a szakosztály tagjait, hogy az ülésen kivétel nélkül és pontosan jelenjenek me. A szakosztály elnökség.

A mészáros szakosztály jelentése

Levágatott: Nagy marha 115 darab, növendékmarha 46 darab, borju 121 darab, juh 342 darab, ló és csikó 18 darab, összesen 642 darab. Nyersbőrárak: Tarka marhabőrök 1.15 P 48 kg-ig, magyar marha bőrök 1.05 P 48 kg-ig, borjubőr 2.00 P. Husárak: I. r. marhahus 2.00, II. r. marhahus 1.60, I. r. borjuhus 2.40, II. r. borjuhus 2.00, juhhus 1.40.

A debreceni termény- és takarmánypiac árai.

Buza ó vető 24—25, buza uj 22—23, rozs 14—14.50, árpa 13—14, zab 9—10,50, tengeri ó 17—19, tengeri uj nemes 9—10, tengeri csöves 6—6.30, tök evő 2.30—2.50, lucerna 8—10, széna 5—7.50, lóhere 6.50—7, bükköny 5—6, szalma alom 3.80—4, szalma rozs 4—4.50, szalma zsup 6—6.50.

HIRDETMÉNY.

Vanszerencsék a t. útazóközönséget értesiteni, hogy a Debrecen—nyirbátori Hév. vasúton, folyó évi október hó hetedikétől kezdve a jelenleg közlekedő sinautó vonatokon kivül 9 és 10. szám alatt egy új sinautó vonatpárt helyezünk forgalomba.

A 10. számú sinautó vinat Debrecen Máv. előteréről indul 10 óra 15 perckor, Nyirbátorba érkezik 11 óra 58 perckor. — A 9. számú sinautó vonat Nyirbátorból indul 12 óra 27 perckor. Debrecen Máv. előterére érkezik 14 óra 14 perckor.

Debrecen-Nyirbátori HÉV. Rt. üzletigazgatósága.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Terménytőzsde

A tengerentuli gabonapiacokról alacsonyabb árfolyamokat jelentettek, ennek ellenére nálunk az irányzat kedvezőbben alakult és a határidőüzlet forgalomban az októberi búza és rozs megfelelően emelkedett, ellentétben a márciusi és májusi terminusra eladott buzára és rozsra, amelyeknek az ára csökkent.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 22.00—22.15, 78 kg-os 22.15—22.40, 79 kg-os 21.60—21.85, 80 kg-os 22.70—22.95, felsőtiszai 77 kg-os 21.30—21.45, 78 kg-os 21.45—21.70, 79 kg-os 21.60—21.85, 80 kg-os 21.70—21.95, fejérmegyei 77 kg-os 21.10—21.25, 78 kg-os 21.30—21.55, 79 kg-os 21.50—21.75, 80 kg-os 21.60—21.85.

Pestvidéki rozs 15.45—15.60, egyéb 15.45—15.60, takarmányárpa I. 16.25—17, II. 15.75—16.25, felsőmagyarországi sörárpa 20—22, egyéb 18.50—19.75, köles 11.50—12.50, repce 50—53, tengeri 19—19.25, zab I. 15—15.50, II. 13.50—13.75, korpa 11—11.25, lucernamag 100—125, lóheremag 90—100, nagy arankás 70—80.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza októberre 24.88—24.64 (24.68), márciusra 21.50—21.36 (21.34), májusra 23.98—23.82 (23.88). Magyar rozs októberre 16—15.94 (15.94), márciusra 18.40 — 18.32 (18.37), tengeri májusra 17.22—17.31 (17.29).

Liverpooli gabonatőzsde.

Liverpool, szeptember 28. A gabonahatáridőpiac irányzata ma ismét lanyha volt, minthogy a tengerentuli piacokról mindenünnen lanyha irányzatjelentések érkeztek. A déli órákig az árfolyamokban 1—1 fél pennis, métermázsánként 26—36 filléres olcsóbbodások álltak be. Buza októberre 8 sch 10 háromnegyed (27.28 P), decemberre 9 sch 4 fél p. (28.75 P), márciusra 9 sch 11 (30.41 P), májusra 10 sch 3 p. (3.54 P).

Hogy áll a tanyai kéményseprések dolga

A téves közlések alapján a tanyai lakossá körében olyan felfogás alakult ki, hogy az új rendelet a tanyai kéménysepréseket eltörölte, miből kifolyólag a tanyai lakosság a tanyán a kéménysepréseket megengedni nem hajlandó, még kevésbé hajlandó a kéményseprési díjak fizetésére.

Ezzel szemben 4500—1929 B. sz. a. közli az I. foku közigazgatási hatóság, hogy a 118979—1929 XI. K. M. számú rendelet a tanyai kéményseprési munkálatok kötelező végzését és az utána fizetendő díjakat egyáltalán nem törölte el, hanem csak arra adott útasitást, hogy a törvényhatósági bizottság foglalkozzék ezzel a kérdéssel és csak a hozandó határozat kormányhatósági jóváhagyása után lehet szó annak a **körzetnek elhatározásáról, amely körzeten kivül a kéményseprési és díjfizetési kötelezettségek esetleg meg fognak szünni.**

Ennek megtörténtéig azonban a **kéményseprétéseket kötelesek a tanyai lakosok eltürni és a kéményseprési díjakat behajtás terhe alatt fizetni.**

VÁSÁROK SORRENDJE:

Október -1én. Demecser, Beled, Gyömöre, Kocsola (sertésvásár nincs), Homokszentgyörgy, Nagykanizsa (sertésvásár nincs), Sásd (sertésvásár nincs), Szombathely, Tápiószentmárton, Vásárosnamény. Kirakodóvásár: Dunapataj, Hatvan, Ercsi, Balassagyarmat, Debrecen. Állatvásár: Szikszó, Mezőkomárom (sertésvásár nincs).

Október 2-án. Ivánegerszeg (sertésvásár nincs), Kaposvár (sertésvásár nincs), Miskolc, Sárrétudvari, Olaszliszka, Sárospatak, Tököl Kirakodóvásár: Eger, Mezőkomárom.

—o—

VALUTÁK.

Angol font	27.70
Belga frank	79.85
Cseh korona	16.98
Dán korona	152.85
Dinár	10.07
Dollár	574.20
Francia frank	22.55
Lengyel zloty	64.35
Lei	3.40
Lira	30.10
Leva	4.16
Német márka	136.80
Norvég korona	152.85
Osztrák schilling	80.65
Svájci frank	110.60
Spanyol pezeta	85.10
Svéd korona	153.75

Poloskairtást

és lakások vizsgálását

felelősséggel vállal Kiss Zoltán m. kir. szab. cián féregirtási vállalata, Méliusz-tér 7. szám. Folyékony szer kapható, literenként 6 pengő.

Edes must kapható a Koronában

1 liter 1 pengő.

Szives pártfogást kér:

vitéz Nánási Lajos »Korona« vendéglő (Csapó-u. 17) bérlője.

Iskolatáskák

böröndök, háztartási cikkek kefék fésük nagy raktára

Kántor Ernő és Társa

Debreczen, (Varsháza épület)

NYILT-TÉR

Progner Margit szalonjából kiléptem, önállósitottam magamat, kérem a nagyérdemü közönség szives pártfogását.

Molnár Erzsébet női szabó, Pacsirta ucca 62.

Eladó földbirtokok.

H.-szováton 82, 32, Halápon 20, 50, Ondód Gáll düllőben 6 és fél, Perecben 11, 7, Veréb düllőben 33, Nagyecserén 37, 17, Macson 10, Ujlétán 60, Bellegelőn 43, 25, Tiszacsegén 15, Elepen 200, 168, 20, Nádudvaron 150, Fancsikán 8, Nagykerekiben 137, Kismarján 230, Jánkon 390, Szendrőn 1080 holdasok.

Földbérletek kiadók:

Macson 220, Látóképnél 52, Ondód Perec-düllő 16, Piac düllőben 53, 54, Ebesen 62, H.-szováton 30, H.-pályiban 93, H.-sámsonban 247, Nádudvaron 782, Debrecen alatt 673, Biharban 2400 kat. holdas tanyásbirtokok.

Eladó házak:

Debrecen minden részében legkisebb telepi és kertségi házaktól bérházakig százával vannak irodánkban előjegyezve mai áraknak megfelelően.

Böszörményi iroda, Miklós-u. 7.

Kölcsönöket

Betáblázásos és törlesztéses kölcsönöket állandóan folyósitunk. — **Debreczeni Bankház,** Miklós-u. 7. Telefon: 216.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. debreceni honvéd és közrendészeti kórház I. és II. osztályán összegyülemlő moslék eladására 1929. évi október hó 10-én 10 órakor a kórház gondnoki hivatalában nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Ezen alkalommal a moslék a legtöbbet igérőnek 1929. év október hó 15-től fog átadatni.

Feltételek a gondnoki hivatalban 8—14 óráig megtudhatók.

Gondnoki hivatal.

XXIII. magyar kir. osztálysorsjáték

84.000 sorsjegy **42.000** nyeremény

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000

azaz egy félmillió pengő.

Jutalom és nyeremények:

300.000	40.000	10 000
200.000	30.000	5.000
100.000	20.000	4.000
50.000	15.000	3.000

stb. stb. összesen

7,722 000 pengő készpénzben

84 000 sorsjegy közül **42.000**

tehát

minden második sorsjegy kihuzatik

Az I. osztály huzása már 1929 okt. 26-án és 29-én.

A sorsjegyek hivatalos árai:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 P	12 P	6 P	3 P

SPORTHIREK

Kilátástalan küzdelmet viv a Bocskay a Ferencváros ellen

Vasárnap ismét Budapesten mérkőzik a Bocskay, ezuttal a Ferencváros ellen, amely a mult vasárnap délamerikai turája után ragyogó formában lépett a budapesti közönség elé és fölényesen győzött a III. ker. FC ellen 8:0-ra. A Bocskay csapata az uj szezonban eddig még nem tudta megtalálni a mult évi formáját és a csapat még nincs kiforrva. Ilyen körülmények között nem lehet remélni, hogy a Bocskay sikerrel szegülhessen ellen a Ferencváros kétségtelenül nagyobb tudásának. Meg vagyunk győződve, hogy a Bocskay csapata a legjobb tudását és a legnagyobb lelkesedését fogja vinni a küzdelembe, ami alkalmas lesz arra, hogy a vereség mértékét csökkentse, de a Ferencváros győzelmét meg nem akadályozhatják. A mérkőzést Klug Frigyes vezeti.

A bajnokságban vezető Harminchármas a Nemzetivel mérkőzik és nehéz dolga lesz a javuló Nemzetiek ellen, bár a budaiaknál ismét játszik Orth. A Hungária a Somogyot látja vendégül és csak nehéz küzdelem után szerezheti meg a két pontot a szívós kaposvári csapattól. Ujpest a III. ker. FC-vel játszik, amely bizonyára nagyon fog igyekezni, de Ujpest győzelmét nem akadályozhatja meg. Kispest a Bástyával vív nyilt mérkőzést, míg az Attila Miskolcon alighanem legyőzi a Pécs-Baranyát.

ÉRDEKES HÁRMAS AMATŐRBAJNOKI MÉRKŐZÉS

lesz vasárnap a Diószegi-uti pályán. Déli 12 órakor a II. oszt. D. Husos mérkőzik a Zerkovitz FC-vel. Fél 2 órai kezdettel a DTE mérkőzik a NyTVE-vel. A kék-sárgák hétről-hétre javulnak és bizonyára nagyon szép küzdelmet fognak vívni a jóképességü nyiregyházi csapattal. Bíró: Balla Zoltán.

A harmadik mérkőzés a DKASE—DVSC mérkőzés lesz. A megerősödött DKASE erősen aspirál a bajnokságra és a DVSC is több jóképességü játékossal erősítette meg a csapatát, ugyhogy a két jóképességü amatőrcsapat bizonyára érdekes és szép mérkőzést fog vívni. Bíró: Szabó Kálmán.

A további amatőrbajnoki mérkőzések során Kisvárdán a KSE a DMTE-t látja vendégül, Nagykállóban NSE—NyÖTSE mérkőzés lesz, míg Nyiregyházán a NyKISE a DEAC ellen játszik borátságos jótékonycélu mérkőzést, a NyMTK pedig a NyVSC-vel játszik.

DEBRECENI FUTBALLISTA A FŐISKOLAI VÁLOGATOTTBAN

Szép kitüntetés érte Pünkösdy Mihályt, a DEAC kiváló halfjátékosát. Októberben kerül lejátszásra Nápolyban a magyar és olasz főiskolai válogatott mérkőzés, amelyre a Főiskolai Sportszövetség Pünkösdyt is kijelölte. Pünkösdy már is kitünő formában van és bizonyára hasznos tagja lenne a magyar csaptnak. Pünkösdy kiutazásának azonban az a nagy akadálya, hogy most önkéntes évét szolgálja a 11. honvédgyalogezredben. Reméljük azonban, hogy felebbvalói, akik bizonyára szintén kiváló barátai a magyar sportnak, lehetővé fogják tenni, hogy Pünkösdy Mihály Nápolyban ott küzdhessen a magyar sport dicsőségéért.

A DEAC

országos athletikai versenyt rendez október 13-án délután az Egyetemi Sporttelepen, amelyen a fővárosi elsőosztályu athléták is nagy számban vesznek részt, tekintve, hogy aznap Budapesten nem lesz verseny.

A DEAC athletikai szakosztálya október 3-án délután fél 7 órakor az Egyetemi Kör különtermében szakosztályi ülést tart.

KERÜLETI SENIOR ÉS IFJUSÁGI STAFÉTABAJNOKI VERSENY

A Törökszentmiklósi MOVE SE rendezi meg az idén a kerület ifjusági és senior stafétabajnoki versenyét, amely így sportbelileg kevésbé sem fog olyan sikert aratni, mintha az Debrecenben lett volna megtartva. Debrecenből is csak a DEAC és DTE vesz részt a versenyen. A DEAC senior csapata a 4x100 m-es stafétafutásban Csatlós, Köstner, Hadházy, Király összeállításban, a 4x400 m-es stafétafutásban Horváth, dr Majzik, Hadházy, Köstner felállításban vesz részt győzelmi esélyekkel. Az ifjusági számok közül a 4x100 m-es stfétafutásban Halász, Gallé, Sulyok, Szentiványi, Arady és a 4x1000 m-es stafétafutásban Nagy, Sulyok, Szentiványi, Arady csapattal vesz részt s reméljük győzelmesen. A DTE csapata nagy favoritja a 4x100 m-es stafétafutásnak aBukovácz, Székely, Stern és Weisz révén, söt szép helyezést várunk a DTE csapatától a 4x400 m-es stafétafutásban is.

FELHIVÁSOK

Felkérem a DKASE alanti játékosait, hogy vasárnap délután fél 3 órára a DVSC pályán pontosan jelenjenek meg: Barta, Weisz, Hevesi, Fried, Buttykai, Pacok, Herskovits, Deutsch, Gál, Ökrös, Magyar, Kohn, Varga. — Intéző.

Felkérem a PIFC alant felsorolt játékosait, hogy f. hó 29-én, azaz vasárnap d. u. negyed 3 órára a DKASE pályán megjelenni szíveskedjenek: Krec, Nagy II., Tókai, Simon, Bónya, Juhász, Martinez, Szabó, Morzsa, Antal, Lengyel II., Grega, Fülöp, Vince, Krupa. A játékosok pontos megjelenését kéri az Intéző.

Felkérem a „Zrinyi SE" alant felsorolt játékosait, hogy ma, vasárnap délután pontosan fél 3 órára a nagyállomáson okvetlen jelenjenek meg: stein, Bíró, Orosz, Klein László, Kohantek, Spitz, Bereczky. Tartalék: Bíró II., Németh. Ut Hajduböszörmény. — Intéző.

Felkérem a Linda SC alant felsorolt játékosokat, hogy folyó hó 29-én, vasárnap délután fél 4 órakor a megszokott helyen a Nyilas FC elleni mérkőzésen okvetlen jelenjenek meg: Varjas, Berki, Szathmáry, Bujdosó, Török, Zeke, Szabó, Sipos I., Lachó, Bruckner, Sipos II. A pálya még nincs lekötve.

Felkérem a Testvériség alant felsorolt játékosait, hogy déli 12 órára a DKASE pályán a Vasas elleni mérkőzésre okvetlen jelenjenek meg: Tury, Budán, Dankó, Baranyi, Bodó, Serdült, Péter I., Péter II., Garay, Csendes, Kovács I., Kiss I., Kiss II.

Felkérem a D. Vasas FC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap a Testvériség elleni mérkőzésre pontosan 12 órakor jelenjenek meg: Fekete, Korcsmáros, Gergely, Szabó I., Grósz, Tene, Haja, Juhász, Szabó II., Siposs, Szilágyi, Tolnai. — Intéző.

Csakis elsőrendü ruhát adni a mi elvünk!

A jó ruha tartósabb, ezérl olcsóbb!

Átmeneti kabát — Bunda
Téli kabát — Öltöny
Szőrmés bekecs — Nadrág

Ujdonságaink dus választékban megérkeztek.

Alföldi Ruhaközpont

Piac ucca 51. szám. Főpostával szemben.

A Magyar Alföld multja, jelenje és jövője

Régi, nagy Magyarországunkból, ami keveset meghagyott Trianon, azt tudással párosult munkával kell gyümöicsözővé tenni. Ez az elgondolás a rúgója annak, hogy közéletünk vezetői, a szakirodalom és a napilapok is állandóan foglalkoznak a Magyar-Alföld mikénti jövedelmezőbbé tételének nagy kérdéseével. Mivel fajunk második ezredévének a sorsa fordul meg ezen nagyhorderejű kérdésen, azt minden oldalról meg kell világítani. Egy kétségtelen és ez az, hogy bármilyen is legyen a rendezés, annak gerincét a termelés rendezése és fokozása adja.

Csakhogy a mezőgazdaság fejlesztése a földtani folvamatok végső kifejezésétől függ. Mégis azt látjuk, hogy Alföldünk geológiai alakulásával a szóbanforgó ügy munkásai alig foglalkoznak. Pedig szikes Alföldünk alaki és minőségi fejlődésében rejlenek azok az okok, amelyek miatt a holdok ezrei nem, avagy alig hoznak jövedelmet.

Élestárunk és export alapunk az aluviális termőréteg, amely szoros összefüggésben van a Kárpátokkal. Ennek — az évek beláthatatlan millióri során — elmállott kőzetei másodlagos anyagán virulnak mezeink és kertjeink.

A geológiai harmadkor kezdetén a mai Európát tenger borította. A harmadkor közepén, a miocen korszakban ez a vízzel borított földrész olyan ráncosodásnak indult, amelynek gigantikus mozgása emelte ki az Alpokat és a Kárpátokat. Az emberi képzeletet meghaladó erők úgy gyürték egymásra a Kárpátok mozgó rögeit, mint a Duna az akadályba ütköző zajló jeget. Amilyen méryben kiemelkedtek a Kárpátok, olyan mérvben süllyedt az általuk bezárt terület. Hogy milyen nagy volt ez a süllyedés, mutatja a budapesti városligeti artézifúrás, amelynél 971 méter mélységben találtak rá, a budai hegyekkel azonos rhätiai dolomitra. A süllyedés tehát meghaladja az 1000 métert. Később a vulkánok emeltek hegyeket, pl. a Balaton mentén, bazalt kúpokat, a Mátrát, Hargittát, a Bükköt stb. Tehát az Alföld talajában nemcsak neptunikus, hanem a vulkánikus kőzetek is szerepet játszottak.

Kezdetben a Kárpátok medencéje a Földközi-tengernek volt egy hatalmas öble. Csakhogy a dinári Alpok kiemelkedésével megszakadt ez az összeköttetés. Helyette a nagy orosz síkságot borító Sarmata tengerrel keletkezett újabb összeköttetés, ami a Kárpátoknak évezredekig tartó kiemelkedésével szintén megszakadt és a mai Magyarország, a Káspi-tengerhez hasonlóan, beltengerré alakult át. Ennek sótartalma leülepedett és fokozatosan átalakult édes vizzé.

Az akkori óriási csapadékok nagymennyiségű iszapot hordottak le. A számítások szerint a Magyar Őstenger üledékével az egész Adria kétszer volna kitölthető. Ezt mutatja a dunántúli Budafa pusztán történt fúrás, amely 1737 m. mélységben még meg sem közelítette a meditárán korszak üledékét. Csak a Laventai réteg alsó határán mozgott ez a legmélyebb fúrás.

A harmadkor subtrópusi éghajlatát, hűvös, esős, nyirkos klíma váltotta fel. Ez volt a glacialis vagy jégkorszak. Ekkor sem szünetelt az elmálás és az üledékrakodás.

Ezután olyan idők jöttek, amikor a megelőző korszakok üledékei kiszáradtak, a folyók leapadtak, száraz szelek vették szárnyra a sivatag futóhomokját és építették belőle a homokbuckákat. A nehezebb szemcsék leszálltak, a finomabb por úszott a levegőben. Ez a diluvium kora, amelynek második felében a mai Magyarország területén olyan éghajlati viszonyok lehettek, mint aminők Ázsia belsejében a steppéken ma találhatók.

A rövid füvekkel borított síkra lassan leszállt a levegő finom pora, amely 20—30 méter vastag rétegeket alkot. Ez a finom por-üledék a lösz. Búzatermő fekete földjeink, sárga, nem egyszer agyagnak nézett dombos területeink, szikes talajunk legtöbbször löszeredetüek.

A diluviumban szállt le tehát az a homokréteg, amely átlag 200 m. mélységben az egész Alföldön megtalálható. Ebből fakadnak artézi forrásaink. Ez a réteg Szegeden 198—253, Hódmezővásárhelyen 210—252, Szentesen 211—313, Szarvason 195—272, Mezőtúron 217—438, Püspökladányban 210 m.

Azonban akár a tenger üledéke, akár a vízhordta iszap, avagy a szélhordta homok és lösz adja az üledéket, sókat mindig tartalmaznak. A könnyen oldható sókat a vizek feloldva szállították. A szikeseken lévő kutak vizében, továbbá a szikes területeken lévő tavakban, az ilyen talajokon átvonuló erek vizeiben a szikső most is feloldott állapotban fordul elő.

Tehát, amíg egy részről a termelésre jótékonyan ható iszapot szállították a vizek, másrészről ugyanakkor a kismennyiségben jó, de nagyobb mennyiségben nem kívánatos sókat is magukkal hozták. Mivel a folyók partjai a tömegesebb lerakodások révén mindig magasabbak, mint az erek mentén haladó árterek, az áradások alkalmával szétterülő vizeknek csak egy része húzódhatott vissza a mederbe, a többi nagy területeken tószerüen visszamaradt. Melegebb időkben ez elpárolgott, a só pedig visszamaradt. Az árterek szélein az elpárolgás nagyobb lévén, természetesen a sólerakodás is ott nagyobb volt.

A végtelennek látszó idők során így lerakodott sókat az eső, talaj árja feloldja és amikor meleg időkben a víz elpárolog, a só visszamarad. Így keletkeztek a szikes területek, melyeknek sóit az évenként kiáradó vizek magukkal vitték.

Amit egyik kezével elrontott, azt a másikkal jóvá tette a természet mindaddig, amíg az ember erőszakosan bele nem avatkozott víz-átereszek vágásával és gátak emelésével. A vízszabályozás természetes következménye volt, hogy a vízmentesített területekkel egyenes arányban szaporodtak a szikes területek. Nap-nap után észlelhetjük, hogy nemcsak az Óalluvium, hanem új alluviális területeken is fokozódó kiterjedéssel jelentkezik a szik. Ebből következtet dr. Cirbusz arra, hogy nem kell Európát a túlnépesedéstől félteni, mert eljön az idő, amikor a megrövidített és meggyorsított folyók Európát kietlen sivataggá változtatják.

Mindenesetre, ha a mérleg egyik serpenyőjébe helyezzük gróf Széchenyi nagyszabású vízszabályozási kezdeményezését, amely Vásárhelyi zseniális tervei nyomán testet öltött, akkor el kell ismerni, hogy az ezuton eke alá került holdak tízezreiből a jólét és a vagyonosodás fakadt. Ámde ez a munkának csak egyik fele volt. Vele párhuzamosan öntöző műveket kellett volna létesíteni és ezúton, ahol csak lehetséges, a sziktelenítést megoldani.

A meszezés egyelőre segít. Csakhogy az időnként megújítandó, tehát költséges. Tehát a jóvátételt ott kell kezdeni, ahol a kisíklás történt. Erre utal a földtani alakulás és a természet rendje. Más szóval, be kell rendezkedni az öntöző műveletre, mert ez az egyedüli út a megbolygatott fejlődés visszaállítására.

Vízszegény Alföldünkön a tavaszi áradások és a hólé adnák a kellő vizet.

Az áradásos öntözéssel három nagy cél érhető el: 1. mentesítés a sziktől, 2. öntözés és 3. a talaj megújítása.

Ahol a sziket árasztással nem lehetne lemosatni, ott segít a Treitz-féle meszezés. Ezek birtokában érhető el azon kitűzött cél, hogy a Magyar-Alföldet ne éktelenítsék terméketlen foltok és kopár legelők.

A tavaszi elárasztás a termelés rendjével is összeegyeztethető. Módosulás csak abban történnék, hogy az elárasztandó területeken az őszieк termeléséről, a jövedelmezőbb tavasziakra lenne áttérés.

Ma mutogatjuk Európa legnagyobb steppéjét, a Hortobágyot kopár legelőivel, lesoványodott állataival. Mennyivel másabb képet nyújtana ott a jó legelő és a kövér állat. Nem érnők el, amit valamikor egy Bíró nevü gazda produkált Debrecenben, hogy egymagának tí-z-e-z-e-r darab eladó ökre volt, de azt igen, hogy a mai állatlétszám megkétszereződjék jobb minőségben.

Jó öntözés nyomán jó lét fakad. A gazdag apákat nem követik szegény unokák. Fajunk érdeke tehát az, hogy az ősi talajban újuljon meg nemzetünk.

Cs. Péterffy József.

Izsák József r. t.

festék üzlete

Csapó ucca 17 szám.

Arjegyzék kivonat:

1 kgr. prima borostyán padlólakk	2.48
1 „ fehér zománc kristál	2.36
1 „ prima butorlakk	2.38
1 „ fehér olajfesték (doboz nélkül)	1.66
1 „ sárga vagy barna olajfesték (doboz nélkül)	1.26
1 „ mosószóda	0.18
1 „ szappanfőző lugkő 128 százalékos	0.72
1 liter 90 fokos denaturált szesz	0.74
1 liter petroleum	0.34
1 kgr. szagtalan padlóolaj	0.64
1 kgr. fürdőszappan	2.20
1 darab prima mandulaszappan	0.28
10 dkgr. szappanpehely	0.32
1 darab mosószappan 1/7-es	0.18

Az összes festék és háztartási cikkek legolcsóbb árban.

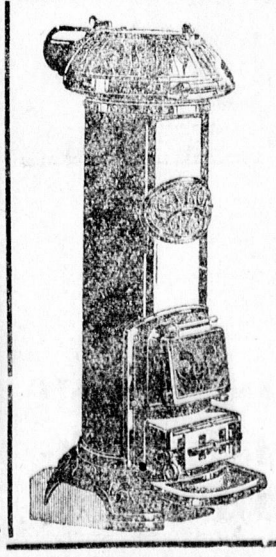

„KALOR"

folytonégő kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés.

Debrecen.

Telefon: 6. és 5 48. szám

Még nyílnak a völgyben a kerti virágok...

Irta: Füredy F. Gusztáv

„Borult, fénytelen arccal tekint le az ég, haragos szél kergeti indulatosan a könnyező felhőket, végképen eltávozott a nyár s helyette itt az ősz, titokteljes lényével. Az előttem fekvő tájat nézem, mint hal ki rajta lassan-lassan fű és virág, fa és bokor: alig észrevehetőleg bágyadnak és sárgulnak el a levelek, mintegy fájlalva, hogy el kell hagyniok a fát, a bokrot, a virágot, melyen születtek és amelytől most örök búcsút vesznek. Olyat érezek, mintha életemnek egy igen szép, de régen-régen visszahozhatatlanul elvesztett öröméről gondolkodnék, melynek édességét egyformán az utolsó cseppig kiittam már és többé se jót, se rosszat nem várhatok belőle. A bércek, mint szerelem nélküli jegyesek néznek rám sötéten, komoran: fejeiken a hókoszorú, mellyel őket eljegyzé már a közelgő tél magának. A köd részvéttel borítja legsötétebb fátyolába bánatos arcaikat, a fák is sajnálva takarják be őket sárga leveleikkel, mintegy oltalmul a tél hideg ölelései elől."

E sorokat a tragikus sorsú Júlia írta naplójába Koltón, 1847 őszén, amikor már hitvese volt a nemzet nagy költőjének.

Mindössze három hét óta hitvese.

Még alig élte át az ő imádott Sándorjával oly forrón, oly epedőn várt házassága első napjait, máris sötét, fájdalmas érzések szállják meg lelkét, komor gondolatok cikáznak át agyán, iszonyatos sejtések zavarják boldogságát és élete legszebb óráiban könynyek peregnek le arcán

Júlia nem boldog? A 19 éves fiatal, viruló asszonyt, ki elérte a legnagyobbat, miről álmodott, a jövő rémképei gyötrik? Kedélyére már a legsötétebb és a legvígasztalanabb hangulat nehezedik?

Vajjon a házasélet mézesheteiben mi sugallhatta Júliának ezeket a sötét, fájdalmas gondolatokat? A bércek ott a vadregényes Koltón, mint szerelemnélküli jegyesek néznek le rá sötéten? Talán Petőfinek nem volt elég ereje ahhoz, hogy Júlia illúzióinak táplálékot adjon s a kényelmet, jólétet eddig soha nem nélkülöző nőnek mindjárt az első napokban éreznie kellett, mily gazdag szárazföldet áldozott föl a képzelet könnyen elsüllyedhető szigetéért?

Valóban a Szendrey Júlia élete a legnagyobb ellentétek látványát mutatja és még akkor is érdekes volna a lélekbúvár előtt, ha nem egy nagy költő eszményképét, hanem csak az egyszerű asszonyt keresné benne.

Hogy Júlia nagyon romantikus leány volt, ezt összes életírói, a kortársak följegyzései, de naplói is eléggé bizonyítják. Már kora ifjúságában sejteni engedte, hogy egykor kivételes, különc teremtés lesz belőle. Szülei mindazzal elhalmozták, ami után egy ártatlan lélek vágyakozhatik. Neki is kijárt az a jó nevelés, melyet egy jómódú uradalmi inspektor adhatott gyermekének. Zongora, idegen nyelvek, tánc, rajzolás, tehát mindaz, amivel egy fiatal leány maga köré egy kellemes társaságot tud vonzani. És ő mégis kerülte az embereket és a legboldogabbnak akkor érezte magát, ha a regényes Erdőd várát övező vadaskertben, hol százados fák zizegtették lombjaikat, Heine verseit és Georges Sand regényeit olvashatta. Unalmasnak találta az uradalmi kört, a gazdaéletet pedig nyárspolgáriasnak. Szelleme magasabbra szárnyalt, képzelete külön világot alkotott magának. Lovagját nem az uradalmi tisztviselők közül várta, hanem ama „dalnokok" közül, akikkel a francia romantikus iskola regényeiben kötött ismeretséget. A való élet prózája helyett csillámos, költői álmok után epekedett. És ebből nem is csinált titkot. Ha egy szegény kis uradalmi írnok közeledett feléje, hogy lopva a zongorajátékát hallgassa holdvilágnál, ahhoz mindig volt egy nyájas szava, de kegyetlen és mereven visszautasító volt, ha egy vagyonosabb vidéki nevezetesség akarta „őt" udvarlásával boldogítani. Az ilyesmi pláné nem kellett neki.

És az ábrándos, exaltált lelkületű leány előtt egy szép napon váratlanul, mint a villámcsapás, megjelent a „dalnok", a költő. Szemtől-szembe állt vele. Hozzá meg nem is afféle fűzfapoéta, hanem az ország akkor már legnagyobb híressége, akinek csodálatos versei ő hozzá is eljutottak. És Szendrey Júlia teljesen tudatában is volt annak, ki az a Petőfi Sándor. Persze, hogy imponált neki a nagy poéta.

Petőfi szinte belekábult, amikor Júlia tüneményes szépségét ama nevezetes megyebálon Nagykárolyban megpillantotta. De Júlia szívét is megdobbantotta a rendkívüli alak, mely Petőfiben előtte állt, bár, mint Riskó mondja, a leány roppant nyugalommal fogadta őt. Mindhiába. Az első percben mindketten érezték, hogy most ébredt fel az a szerelem, mely után mindketten eddig annyira vágyakoztak.

És elindult az élet útján ez a fiatal pár, az ifjú még alig huszonegyéves, a leány tizennyolc. Jóformán két gyermek. Az igaz, Petőfi lelkét már rég megedzette a sok tapasztalat, a sok keserű csalódás . . . Ellenben Júlia egy naiv, félénk leány benyomását keltette, holott nem volt olyan nagyon félénk, olyan nagyon gyermekes, sőt egész mivoltában volt valami titokzatos.

Hogy mennyit szenvedtek és menynyit küzdöttek, míg egymáséi lehettek, ez a nagy emberek szerelmi históriájának legszebb és legmeghatóbb lapjai közé tartozik. A nagy költőt lenézték, becsmérelték, nem tartották méltónak arra, hogy minden reális jövedelem nélkül egy jómódú, elkényeztetett nő férje lehessen, kinek eddigi gondtalanságát ez után is biztosítani tudja. Lehetett-e valami a világon, ami e büszke jellemet mélyebben sérthette ép azzal a nővel szemben, akire rajongással tekintett fel? Ezért mondotta: „Ha ez a reményem is elmulandó álom, nem leszek boldog sem ezen, sem a más világon." Nem csoda, ha az eddig annyit szenvedett Petőfi egész lényét annyira eltöltötte és megkapta igazi, mélységes szerelmének eszményképe. A költő minden országos sikere dacára is, mint ember, eddig, csak boldogtalan volt. Hányt-vetett, kóborló élete csupa keserű csalódás. Bátor, szókimondó természete a meggyőződések hajthatatlan ereje és hatalmas önérzete nem illett bele az akkori síma, hajlékony, külszínes világ keretébe. Barátaival összekülönbözött: és ő a rajongó lelkű ifjú, ő, a boldogságot a szerelemben kereső férfiú, nem talált még olyan leányt, ki neki oltárképe lehetett volna, aki neki madonnájává lett volna, üdvösséget, boldogságot, gyönyörűséget árasztó madonnájává.

Családi fészekben kereste a boldogságot, a fészekbe asszonyt kívánt, akivel szemben megosztja az élet örömeit. És ezt vélte feltalálni Szendrey Júliában, benne remélte meglelni boldogságát.

Vélte? Remélte? Vajjon megtalálta-e Petőfi házasságában ezt a zavartalan boldogságot? A halhatatlan szépségű versek egész sora azt mutatja, hogy Petőfi kimondhatatlanul szerette azt a nőt, akivel oltára elé lépett. Júlia az ő számára egy égbe rontott képzelet tündér leánya volt, legvakmerőbb reményeit is megszégyenítő ragyogó valóság, lelkének egyedüli, egy világnál többet érő kincse, akivel eltűnt előle a világ, eltűnt előle az idő és minden rejtélyes üdvösségeit árasztja rá az örökkévalóság — de . . . Júlia csinálhatott volna nagy „partiet", szép, ünnepelt, gazdag leány volt, egy Károlyi-uradalom jószágfelügyelőjének a gyermeke, kinek jövedelme felért egy miniszteri állással. És ő mégis egy szegény poétához ment feleségül. A boldogság csak mint könnyű pillangó repkedett körülötte, melyet elkaphatott magával a virágok sóhajából támadt esti szellő is.

Vajjon Júlia a házassága után már néhány nap mulva arra is gondolt, a költő vajjon mit adhat neki az élet útjain? Az apja kitaszította miatta, nem volt senkije a világon más, mint az ő imádott Sándora, de ez oly végtelen szegény volt és a jövője oly bizonytalan . . . Petőfi talán nem vette észre a Júlia lelkében rejlő végtelen hiúságot? Hogyan írhatta le egy háromhetes fiatal asszony a naplójába e sorokat: „Olyat érzek, mintha életemnek egy igen szép, de régen-régen visszahozhatatlanul elveszett öröméről gondolkodnám!!" E sorok oka örök rejtély marad.

„Nem érti senki a mások szívének életét és történetét — mondja egy más alkalommal — csak a külső, felületes életet látják s mily keményen ítélnek fölöttünk; pedig, ha tudnák, sokszor mily küzdés van bennünk, midőn előttük vigadni látszunk s a szív talán épen akkor tartja legszebb lakója kétségbeesett temetését, midőn az ajkak mosolyognak." Mily rejtélyes szavak! Az emberi lélek mily örvényeibe engednek pillantani! A szép, az elkényeztetett, a jómódhoz szokott fiatal nő, a költő oldalán talán nem érezte magát biztonságban az élet zajló tengerén, melynek hullámai sokszor oly magasra csapkodnak? Ki tudja?! Pedig minden leányos álmok szívének és lelkének minden vágya Ő benne teljesült. Ő volt álmainak tárgya fönt az erdődi vár hangulatos leányszobájában, melyben egy lovagról ábrándozott, ki lehozza számára az üdvösséget és akivel egy szebb világban élhet, mint az, mely őt eddig környezte. És ez a lovag eljött érte! Nagy költő volt és Júlia szerelme a költészet jegyében született.

Az irodalomtörténet még máig sem tudott e rendkívüli nő lelkének mélyére hatolni, mint ahogy még ma is rejtély marad mindenki előtt annak a hangulatnak oka, mely Petőfi lantjáról, házassága harmadik hetében, a „Szeptember végén" című versének halhatatlan, borongós szavait fakasztotta.

DEBRECZENI ÜVEGKERESKEDELMI RT.

Csillárok, modern asztali lámpák nagy választékban, legolcsóbb árban.

Debrecen a világháboru alatt

A KOLLÉGIUM SEBESÜLTJEI. — FELÜTI A FEJÉT A KOLERA. — FRANCIA HADIHAJÓK AZ ADRIÁN. — IFJU KÁLVINISTA PAPOK LÉGIÓJA. — UJABB BEHIVÁSOK. — BEZÁRJÁK AZ ISKOLÁKAT. - A ROMÁN „HAZAFIAS" ÉRZELMÜ TANITÓK 18 VAGON RUHAAJÁNDÉKA. — TISZA ISTVÁN LEVELE A LOVÁSZÁHOZ. — HINDENBURG VARSÓ ELLEN. — 18 FORINT A BUZA. — ANGLIA A NYOMOR MIATT VESZTI EL A HÁBORUT. — A KÁRPÁTOKNÁL DÖRÖG AZ ÁGYU.

Hideg szelek szállnak keresztül a városon. Megjött a tél, előbb, mint az ősz. Éppen úgy, mint most is. Minden átmenet nélkül, egyszerre, váratlanul, kegyetlenül. Hervadt, sápadt levelek imbolygó libegéssel hulldogálnak a földre és avaros színe van az egész világnak. Avar, avar mindenütt és a bánatos, szomorú ősz elfelejtett tanyát verni néhány hétre Debrecen falai közé. Pedig most aktuális volna, szép és helyén való volna az ősz, hiszen a szivekben, a lelkek mélyén úgyis olyan borongós, szomorú a világ, hogy csak sírni, sírni, sírni szeretne az ember . . .

Mert Magyarország köröskörül füstölög és Ferenc József rézágyúja mennydörög, de hiába mennydörög, mert kegyetlenül pogány és vakmerően igaz hírek keringenek szerte az országban. Ki tudja, honnan, ki tudja, hogy hogyan hozza, terjeszti ezeket a híreket, de itt vannak, lépten, nyomon beleütközik a szem, meghallja a fül s olyan vígasztalanul keserves annak a tudata, hogy ezek a hírek valóban igazak lehetnek, de talán már félig-meddig igazak is. Egyegy elejtett szó:

az oroszok Debrecenig jönnek . . . Halomszámra hullanak az emberek a kolerában . . . Hadak útja lesz szép Magyarország és kozák lovak patkója szánt barázdát a magyar rónára . . .

De nézzük sorban az eseményeket. **Szeptember 21.** Csípős szelek fújnak a muszka határ felől, a galiciai csaták irányából. Itt a tél, s a katonák nyári szerelvényben húzzák a hadak igáját a messze idegenben. A galiciai sártengerekbe beleragad a magyar baka nyütt bakancsa és kemény káromkodások jégesője hull a cselák földre, erre a „pocsék országra", minek a nevét se óhajtja most már a magyar katona. És mégis ott búg a fülében a neve, ott kergeti a téboly az agyában s akarja, nem akarja, de egyre hallja, hallja a nevét. Ha valaha, hát most ideje, hogy Isten igazában kiöntse a haragját nehéz, átkos szavakban. De ki hallja meg az átkot, a káromkodást, mikor olyan, olyan messze van az élet, az Isten, csak a Halál, az van mindig közel, mindig készen fiatal életekre lecsapó kedvvel . . .

De azért a német hadvezetőség hirdeti, hogy a francia fizet s itt a döntés ideje, s a Karagyorgyevics-famíliának is megvannak számlálva a napjai. Éppen azért meri talán fennen hirdetni a német sajtó,

hogy Németországnak nem sürgős a béke, éppen nem sürgős,

mint azt Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár nagykevélyen megüzeni a yenkik urának, a hétpróbás Wilsonnak. Még szerencse, hogy Németországnak nem sürgős a béke, s főleg, hogy nálunk nélkül nem sürgős, mert hivatalosan is kijelentették a németek, hogy a Monarchia nélkül békét nem kötnek . . . A Höffer-jelentés ismét pithiai stílusban adja tudtul az északi front eseményeit, s ilyen kifejezéseket használ: „Seregeink feladatukat megoldották", — csak persze azt nem árulja el a beavatott, hogy milyen feladatok is voltak azok?

Grodeknél, a Dnyeszter mentén és Rawaruszkánál pedig kemény világ van, méreteiben hatalmas orosz erők támadnak, melyek nem akarnak megállani csak a Kárpátokon belül, valahol Debrecen táján . . .

Gróf Tisza István levelet írt egyik hadbavonult lovászának, aki Szerbiába a 39-es gyalogezreddel ment el, Kiss Sándor káplár úr, a hatalmas ember segítségét kéri itthon maradt családja számára, s erre írja neki az alábbi levelet a miniszterelnök:

Hern Alexander Kiss
Corporál, Inf. Reg. No. 39. 7. Comp.
Feldpost 109.

Ugyanazon az oldalon áll: Absender: Graf Stefan Tisza, K. Ung. Ministerpresident . . .

„Forsriftosan", úgy, ahogy azt a legegyszerűbb embertől is megkívánta a tábori, roppant munkát kifejtő postahivatal. A levél pedig szólott ekként:

Kedves Fiam!

Megkaptam a leveledet, azt tapasztalatból tudhatod, hogy a te családodnak, amíg nekem van, miből gondoskodni róluk, nem kell a nyomortól félnie. Ez a gond ne gyötörjön, viseld vitézül magad, szerezzetek becsületet a magyar névnek.

A jó Isten áldjon, oltalmazzon.

Budapest, 1914 szept. 15.

Tisza s. k.

Se több, se kevesebb, de ebben aztán meg is van minden. Nem is kell hozzá magyarázni, mert akinek szíve van, az fel tudja fogni, hogy mit jelentett Kiss Sándor káplár úrnak ez a levél a messze Szerbiában . . .

Szeptember 22. Vidékről jött a híre a legfrissebb háborús láznak. A szilágysomlyói r. kath. főgimnázium nyolcadikos növendékei önként jelentkeztek háborús szolgálatra. Kérték a besorozásukat, hogy mint önkéntesek mehessenek a harctérre. Megdobbant a szívem, hol vagytok ti ma már, ti Magura alatti városban fellángolt kedvű fiúk, hol, merre, hová sepert benneteket az élet vihara, kegyetlen szele? . . . Frühauf Gyula, aki 19 éves, víg hadnagyi kedvvel estél el Rawaruszka táján, Muzsay Ferkó, (te élsz valamerre), Mangel Gyula, Simai János, Baltha Zolti, s bíz' én már nem is emlékszem a nevetekre, hiszen akkor voltam ottan kis diák magam is. Szilágysomlyó, Magura, Bátori vár, Bónó bácsi, az igazgató, Kőhalmi Miska bátyánk s a többi, de bele is fájdult valami a szívem táján . . . De most háború van, 1914, mikor nem illik elfogódni, hiszen a harcok tüzében gyermek-fiúk néznek szembe a halállal . . . És a németek már eddig 300.000 hadifoglyot ejtettek . . . Az orosz harctéren pedig pillanatnyilag szünetel a harc és az első német hadikölcsön a legszebb siker jegyében, óriási eredménnyel végződött. Még senki se nevezte első hadikölcsönnek, mert nem is hitték volna, hogy lesz ennek a kölcsönnek még vagy hat társa, sőt nyolc is, de azokat már nem olyan zajos siker kísérte, mint később látni fogjuk.

A Kollégiumban rokon sebesültet hoztak: dr. Ecsedi István tanár urat ápolják most ott, mert egy srapnell golyó érte és az ő erős, kitartó testét is átjárta, mint a mult jelei mutatják az akkor divatosan elnevezett „srapnell".

A kolera pedig itthon is kísért. Munkácson, az esztergomi fogolytáborban már betegek vannak a rettenetes nyavalyában.

Szeptember 23.

A halálfejű rém az egész országban kísért. Mindenfelől jönnek a gyanús hírek: kolera. Külön járványkórházakat állítanak fel s ma már megállapíthatjuk, hogy érthetetlenül, az iskolákban.

Jellemző egyébként ezekre az időkre, hogy a tüdőbeteg-kórházakat is nagy előszeretettel állították be az iskolák falai közé . . . Hindenburg pedig 250 ezer főnyi seregével Varsó ellen indul, míg a német repülők Versaillesét bombázzák. Az indiai vizeken pedig megkezdte alapos munkáját

a legendás Emden német cirkáló, mely egy nap alatt 5 angol gőzöst süllyesztett el.

Végre a sok háborús anyag között egy békebeli hír: Debrecen város 1915. éves költségvetésében 62 és félszázalékos a pótadó . . . Remélhetőleg ez csak békebeli hír? . . . Az oroszok Lembergben élik világukat s csak homályosan emlékszik meg az előző eseményekről a Höffer-jelentés.

Szeptember 24. A németek úgy verik a lapok szerint a franciákat, hogy ma is csoda, hogy még egy élő francia él a föld hátán. Két és fél francia hadtest semmisült meg egyszerre.

A rheimsi székesegyház lángokban néz az égre, s nincs a szörnyű imádkozásnak segítőereje, mert a németek újabb bombával szítják az égre szálló lángok erejét . . .

Rheims, Verdun a harcászat középpontjában. A diplomatikus Höffer pedig jelenti, hogy: „Kelet-Galicia kiürítése a terveink szerint történt." Köszönöm alásan az ilyen terveket, mikor, akkori nyelven szólva:

hol az orosz volt hátul, hol mi elől.

Ezt legalább akkor így adták vissza a Höffer-jelentés megkerülésével a bakák. És ők mondtak igazat, s nem

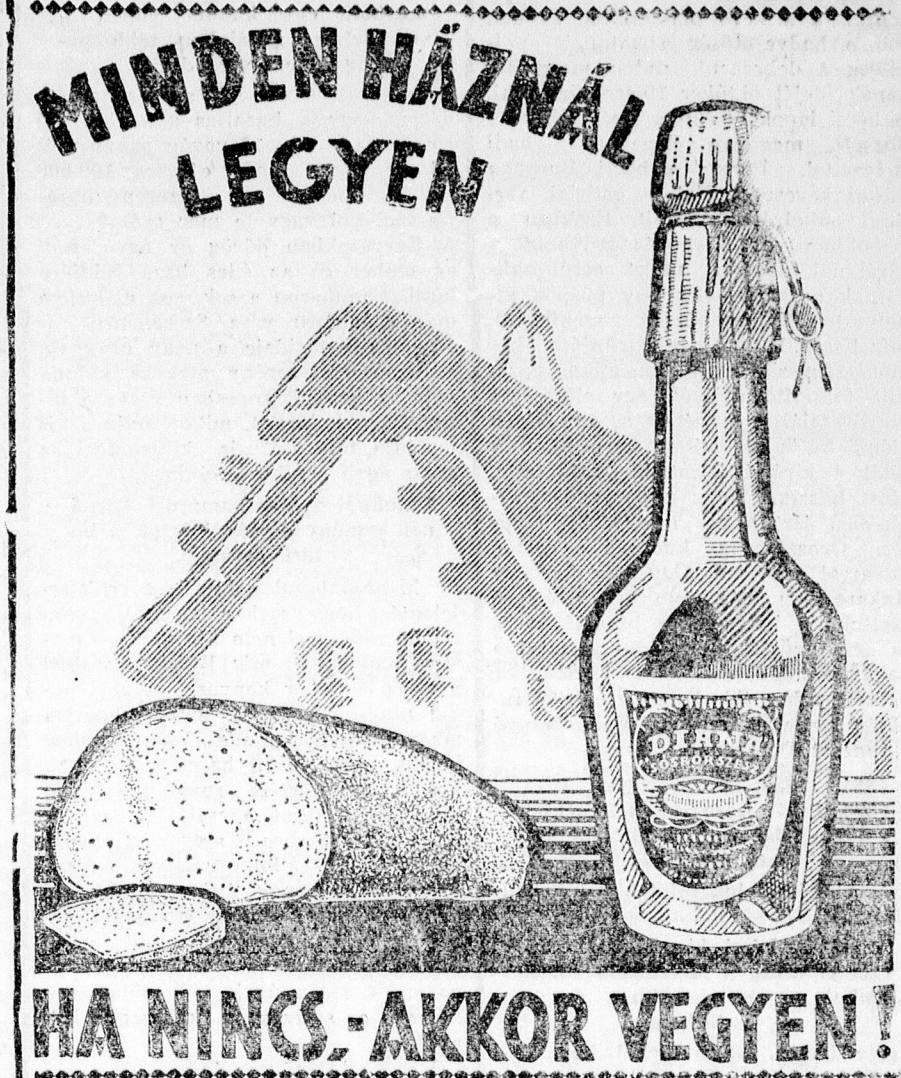

NAGY ISTVÁN KÖNYV- KÖTÉSZETE
BÓR-ÉS DISZMŰÁRU KÉSZITŐ MŰHELYE
DEBRECEN • SZENT ANNA UTCA 10 • VÁROSI BÉRHÁZ

Uj üzem!
Jó munka
Olcsó árak
Pontos kiszolgálás.
Aranyéremmel kitüntetve.

Höffer mester. Zimonyban mise közben Matkovics Solán ferencrendi barátot ágyúgolyóval lőtték agyon a szerbek. Höfferék szerint megoszlik az orosz haderő. Az Adrián a francia középtengeri haderő jelentkezik és Póla környékén nem éppen üdvlövésekkel ad magáról életjelt. Bent az országban debreceni kezdeményezésre megalakult az ifjú Kálvinista Papok légiója, miben közel 500 lelkész tömörült hadbavonuló szándékkal. A legelső és legbiztosabb háborús drágasági hír:

tizennyolc forintra szökött a búza ára.

Szeptember 25. A háborús tél jelentkezik a kérő plakátokon. Prémet kér a hadvezetőség a katonák számára. A debreceni színház megnyitásának idejét október 10-ére tűzték ki. A bécsi lapok szerint a király (Ferenc József), meg van elégedve a hadi helyzettel. Persze a bécsi Burgban vajmi keveset tudtak a galiciai, verduni pokolról akkortájt. Ezekben a napokban volt Tisza és Berthold a királynál, de hogy miért, arról hallgatnak a lapok. Miklóssy püspök áthelyezte Nyíregyházára székhelyét, míg Essad basa Albánia trónjára akar lépni. Tauszig hadipilóta, mikor hazajött felderítő útjáról, egy ellenséges golyót találtak a gépében, ami igen élénk feltűnést keltett és a hős pilótát a királyi leirat ki is tüntette. Most látszik, hogy milyen gyermekcipőben járt akkor még a hadirepülés. Oroszország kudarca a román udvarral szemben. Ugy látszik, hogy Bukarestben még nem vélték éléggé érettnek a helyzetet a beavatkozásra és nem győzték éléggé hangoztatni a békés szándékot.

Szeptember 26. Éjjel, éjnek éjszakáján hirdették meg az újabb behívó parancsot Debrecenben és az

1881, 1880, 1879, 1878, 1877, 1876, 1875 korosztálybeli népfelkelőknek három nap alatt be kellett vonulniak.

Erős előkészületek folytak a téli hadjáratra.

Az egyik bécsi hivatalos jelentés szerint eddig a Monarchia 15.840 embert vesztett halottban és sebesültben.

Egész biztos, hogy légből kapott a szám, megbizhatatlan háborús kitalálás, hiszen ekkor sokkal nagyobb volt a mi veszteségünk is, mert az első időkben pusztult a rengeteg ember a gelb-svarc vezérek járatlansága folytán . . . Orosz drótsövények ellen huszár-attak . . . Lövészárkokkal szemben szakasz tüzelés, álló, térdelő arcvonalak. Benedek Sándor, a debreceni Vivő Club mestere, Szerbiában hősi halált halt.

Szeptember 27. Uj harcok indultak meg az oroszokkal. Nagy leszámolásról beszélnek a lapok Kelet-Galiciában. És most jönnek a legfájóbb háborús sebeink felszaggatásai. Mikor

a jó előre látott magyar határok védtelenül állanak és az osztrák vezérkar egész a Kárpátokig engedte a lehengerelő orosz seregeket.

„Védtelen szorosok" címen igen véresszájú vezércikkben fejtegeti egyik lap a kétségbeejtően szomorú helyzetet. Akkor beszélgettek olyasmit szerte az országban, hogy valamelyik magasrangú vezér, még pedig uralkodóházi vezér, valami vadászat közben lőtt egy akkora bakot, hogy az oroszok elözönlötték a magyar határt. A hivatalos jelentés szépíti a helyzetet és nem akar jelentőséget tulajdonítani a betörő orosz támadásoknak, pedig tudvalévő dolog volt, hogy igen kényes a helyzet. Ekkor ellenben jöttek a hangzatos cikkek, hogy Anglia a nyomor miatt veszti el a háborút, s a németek 750 millió márka hadisarcot vetettek ki az elfoglalt területekre . . .

A veszedelmesen fellépő kolera miatt bezárták a debreceni iskolákat ahol ekkor már hivatalosan is meghalt egy katona ebben a veszedelmes ragályban, több pedig benne vergődött . . .

A miniszterelnökségi sajtóiroda tudatja, hogy a hazafias gondolkozású román tanítóság 18 vagón ruhanemüt adományozott hadi célokra 100.000 korona értékben . . . Szegény hazafiasság, hol vagy te már azóta? . . . A Kárpátokban dörög az ágyú, hull az ember és az édes haza földjére hullhat immáron a sok, sok győzelem után a magyar vére. Szerelemre, vadászatra volt ideje a nagy uraknak, s bizony a szegény magyar katona már az uzsoki szorosban várta a bizonytalan holnapot, mikor majd a kis családja feje alól is kilövöldözi az orosz ágyú a pihenő vánkost.

Uzsoknál s a máramarosi Tornánál kemény csaták folytak a betörő orosszal.

de bizonytalanul odaveti a Höfferjelentés, hogy ezek a harcok: „semmi jelentőséggel nem bírnak!" — persze, hogy nem, míg Bécsben szabad a világ és fehér kenyeret esznek, addig nincs jelentősége annak, hogy a magyar falvakban éjszakánként nem bírnak nyugodni a harctérre mentek hozzátartozói, mert orosz ágyúk, magyar ágyúk állják a csatát és magyar földre hull a vére a magyar fiúknak. Még szerencse, hogy magyar ember, Szurmay tábornok állja a sziklát s nem valami „jóindulatú" cselák vezér, ki csupa tervszerűségből adná fel Debrecenig a vonalat, mert a morva erdők táján úgyis más nótát énekelnek a szlávszívű, kékszemű leányok.

Uzsoknál dörög az ágyú, hull a magyar, mint a déresípte levél, de az az előnye megvan ennek a csatának, hogy most már a magyar is tudja, hogy kit véd, mit véd, s ha vére hull, a sajátjáért hull, ha halállal fizet, a maga jussát fizeti ki az ősi földért.

A magyar éjszakákban orosz ágyúk, magyar ágyúk hangja mellett hull az avaros földre, az őszi lombhullásra a magyar baka véres teste ott, az uzsoki hágó táján, hol meghalni is szebb, mert magyar ember tartja a csata gyeplőjét: Szurmay tábornok.

Szalacsy R. Imre.

Az itt kicsinyitett alakban bemutatott népszerü füzet a modern

hálózati, telepnélküli rádió

ismertetését tartalmazza. Megtudható belőle, hogyan épithet ilyen váltóáramu ráidókészüléket és miképpen

alakithatja át

könnyü és egyszerü módon egyenáramu telepes készülékét váltóáramu, telepnélküli készülékké.

A füzet ingyen kapható bármilyen rádiószaküzletben.

A megszünő társulati polgári iskola tanárait a Kollégium és a város veszi át

A VÁROS AZ IPAROSTANONCISKOLÁBAN ALKALMAZZA AZ ÁTVETT TANÁROKAT.

Ismeretes, hogy a Kereskedő Társulat polgári iskoláját megszünteti. Az eddig ott müködő tanároknak két esztendőre a társulat felmondott. — Most felmerült az a terv, hogy ezeket a tanárokat a város vegye az iparostanonciskolába. A református vallásu tanárok elhelyezkedést találnak a Kollégiumban most megnyilt polgári iskolában, azonban a hat nem református tanár oda nem mehet.

Ők kérvényt adtak be a kultuszminiszterhez, akitől azt kérték, hogy abban az esetben, ha Debrecen városa őket átvenné az iparostanonciskolához, adja meg a miniszter a fizetésük 60 százalékát államsegélyként a városnak.

A tanfelügyelő a kérvényt felterjeszti a miniszterhez, de csak abban az esetben, ha a közgyülés nyilatkozik, hogy hajlandó átvenni a tanárokat.

Az iparostanonciskola felügyelő bizottsága a maga részéről javasolja az átvételt, mert igy állandó tanárai lesznek az intézetnek és nem kell évenként, sőt néha félévenként változtatni az előadókat, ami természetesen a tanitás rovására megy.

Az ügyet most tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság, amely előtt dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok ismertette a helyzetet.

Dr. Fejér Ferenc azt kérdezte az ülésen, hogy ha nem szünt volna meg a társulati polgári, akkor is fel kellett volna venni az iparostanonciskolához az uj tanerőket?

Csürös tanácsnok megjegyezte erre, hogy a felügyelőbizottság már mintegy tiz év óta sürgeti a rendes tanszékek megszervezését az óraadók rendszere helyett.

Dr. Vásáry István polgármester: Az iparostanonciskolánál a főhatásu tanerők száma sokkal kevesebb, mint lenni kellene. Mellettük 25—30 óraadó van alkalmazva, hogy a tanitást ellátthassák. Most tehát arról van szó, hogy az óraadók helyett, akiknek egész fizetése a várost terheli, átvételvén a társulati polgáriból a tanerők, arra az esetre, ha a miniszter tovább is adja a 60 százalékot, a város csak 40 százalékát viseli illetményüknek. Ez kisebb teher, mint az óraadók dija. — Nem hagyhat figyelmen kivül az a fontos szempont sem, hogy állandósitott tanerők látnák el az oktatást, tehát anyagilag is és az oktatás szempontjából is előnyösebb lenne az uj helyzet a városra.

Sz. Kun Béla: Az ügy ilyen módon való megoldása előnyösnek látszik. Nem lehet azonban az állami mértéket számitani, hanem csak a városi mértéket kell figyelembe venni, mert nem lehet különbséget tenni a régi és az uj tanerők között.

A tanárok fizetése az előléptetésekkel később növekszik. Ennek ellenére az a helyes, ha az iskola és a tanárok érdekében átveszik őket.

Dr. Vásáry István polgármester ezután azt fejtegette, hogy a tanerők nem kerülnek többe, még a városi pótlékkal sem, mint az óraadó tanárok. Hirtelenében kiszámitotta a fizetéseket és kitünt, hogy tényleg nem okoznak a városnak nagyobb költséget.

Ilyenformán a bizottság a polgármester érvelésének hatása alatt javasolja a közgyülésnek, hogy a polgári iskolai tanárokat vegyék át.

Cserépkályhák

Saját készitményü és külföldi Hardmuth gyártmány nagy választékban kapható.

Görczy Gábor kályhásmester
Csapó ucca 19. szám. Telefon 5—68.

Elvállal cserépkályhák átrakását, tisztitását és javitását **jutányos árban.**

Legnagyobb öröm egy Citroen.

Magyarországi vezérképviselet:
Gépkocsi Import r. t. Budapest, VII., Ilka ucca 25—27.
Debreccenben érdeklődni lehet:
Benváts Ernő urnál, Péterfia ucca 11. szám. **Kerékgyártó István urnál, Kálvin-tér 2. szám**

Svájci utinaplómból

Voralberg hegyóriásai már a ködbe vesztek a kora szeptemberi alkonyban, mikor vonatunk átrobog a svájci határon. Szürke, nagy vashíd a Rhein folyón, a svájci oldal felől, a közepéig pirosra festve; ahogy a szürkéből belerobogunk a pirosba: Svájcban vagyunk. Őrtálló katonának, — aki nélkül pedig határt alig lehet elképzelni, — híre-hamva sincs. Svájcnak nincs katonára szüksége és Ausztriának nincs már félnie Svájctól.

Nem tudom, más is úgy van-e vele: nekem mindig különös és érdekes érzés így átrobogni egy-egy országhatáron. Sokszor elnéztem például Hegyeshalomnál a kalauzváltást. A magyar kalauzok felpakolják a cókmókjukat, pár barátságos szót váltanak lapossapkás osztrák kollégáikkal, azután átszállnak egy budapesti vonatra és ott folytatják munkájukat.

Így van ez nagyjából a svájci határon is. A változás azonban itt nem annyira szembetűnő, mert hiszen a svájci kalauzok is németül beszélnek. Csak az egyenruha és a modor más. A svájci kalauzok ugyanis felülmulhatatlanul udvariasak, amely jelzőt nem igen lehetne minden osztrák kalauznak adományozni.

Az állomásfőnök int egyet fakanálszerű szerszámával: a vonat megindul velünk Svájc belsejébe.

*

Az étkezőkocsiban nemzetközi társaság. Amíg a levest az erősebb zökkenéseknél a nyakamba csurgatom, alkalmam van megfigyelni útitársaimat. Két nászutaspár, egy feltűnő szép nő, egy vigyorgó néger, egy ideges férfi, egy pesti bankár (a nevét nem árulom el, hogy miért, majd kitűnik a következőkből) és egy hosszú, fehérszakállú, végtelenül elegáns amerikai öreg úr. A többiek nem érdekesek. Van itt azután még egy szerelmespár, ezeket még sem mertem a nászutasok közé sorolni, mert bár fiatalok és nagyon szerelmesek, azonban úgy látom, hogy az asszony (?) már többször túlesett az ilyen utazáson.

Az egyik nászutaspár nagyon halk, nagyon csinos és nagyon jó modorú. Keveset beszélnek és sokat és jelentőségteljesen néznek egymásra. Pár hangfoszlány után örömmel konstatálom, hogy magyarok. Hallom, amint az asszony mondja:

— Pista, ne egyék sokat, az éjjel megint rosszul lesz! (Szegény Pista, ennek is jól kezdődött a házasélet!)

A másik nászutaspár keveset eszik és sokat csokolózik. Le merem fogadni, hogy franciák. A beszélgetést nem hallom, érdeklődöm a pincértől, aki igazolja feltevésemet.

A feltűnő szép hölgy feltűnő módon keres ismeretséget. Mutogatja ékszereit, kihívóan tekintget jobbra-balra. Szeme most a magyar bankáron akad meg, aki rámosolyog. Na, na!

Közben a néger szörnyű dolgokat művel. A késéről állandóan lenyalja a főzeléket, azután a teáját — ezt issza víz helyett — ugyanezzel a lenyalt késsel felkavarja. Szemben vele ül az ideges úr, aki ettől még idegesebb lesz. Izeg-mozog, kínosan próbál nem odafigyelni, végre is nem bírja tovább: fizet és elmegy.

Az öreg amerikai a legimponálóbb az egész társaságban. Nyugodtan olvassa a New-York Herald-ját. Kis makrapipa van a szájában. Nyugodt és elegáns. Igazi úr.

De lám, nyugaton a helyzet megváltozott. A bankár már a szép hölgy mellett ül és franciául csapja neki a szelet. Még csak a levesnél tartanak, hová fejlődik ez a kis lieson, mire a desserthez érnek?

Hiába, a legépületesebb látványt az amerikai bácsi nyújtja. Olyan nyugodt békesség ömlik el úri alakján, amint az újságját olvassa. Most valami baj lehet a pipájával, mert piszkálgatni kezdi. Azután hirtelen egy nagyot és hegyeset köp az étkező szőnyegére. Einye, öreg úr, hát így tanítják az illemet Amerikában?

*

Nagyon tanulságos az, ahogyan Svájc egész államberendezését az idegenforgalom szolgálatába állítja. Nem elégszik meg, hogy csupán páratlanul szép vidékeivel csábítsa az idegeneket, hanem pompás intézményeivel is jelentékenyen növeli az idegenforgalmat.

A nagyszerű szállodák, a kitűnő koszt és az előzékeny svájciak mellett a vasút az, amely leghatékonyabb tényezője az idegenforgalomnak. Nincs a világon egy ország sem, amely annyira be lenne hálózva vasútvonalakkal és ahol olyan sűrű lenne a vasútközlekedés, mint Svájcban.

Gyors, pontos és kényelmes: ez a három jelző a legalkalmasabb a svájci vonatra. Az összes vonalak elektrifikálva vannak és a hatalmas villanymozdonyok szédítő gyorsasággal repítik a vonatokat. Nagyszerű látvány elmerülni egy nagyobb város állomásának forgalmában. Minden percben robognak ki és be a vonatok, amelyek másodpercnyi pontossággal közlekednek. A kocsik tiszták, kényelmesek, a kalauzok udvariasak és szolgálatkészek.

Mindezt egybevetve, Svájc, mint annyi vonatkozásban, úgy a vasútügy terén is előljár a haladás útján és a svájci Szövetséges Vasutak vonalain utazni már magában véve is egy élmény.

*

Bécsben olyan kocsiba szálltam, amely csak Buchsig ment, így ott át kellett szállnom. Az új fülkében, egyetlen utas volt: a bársonyülésen szőke, magas fiatalember terpeszkedett, aki egy angol újságot olvasott. Felette a hálóban elegáns bőröndjeiről a Cunard Line címkéi lógtak le, amiből rögtön megállapítottam, hogy az illető amerikai és most útban van a kikötő felé.

Az idegen most felemelkedett, hogy táskájából valamit kivegyen. Egy ügyetlen mozdulata folytán a kalapskatulyája a fejére esett. Mindketten elnevettük magunkat; németül megjegyeztem, hogy a doboz rosszul volt feltéve.

Az amerikai rámnézett, látszott, hogy nem értette, azután megszólalt:

— Do you speak english?

— No, — válaszoltam és franciául kérdeztem meg: —Parlez vous francais?

Erre megint ő rázta a fejét és ezzel belenyugodtunk abba, hogy mi már ebben az életben nem kötünk ismeretséget.

Elmerültem egy könyv olvasásában. Egyszerre valami megcsapja az orromat. Felnézek, hát a barátom szalámit eszik, amiből szörnyű ismerős hazai illatok szállnak. A látvány annyira meglepett, hogy Svájcról, Amerikáról megfeledkezve, magyarul szólaltam meg:

— Jó a szalámi?

— Elsőrangú! — felelt az idegen tele szájjal.

Csak a kérdés és felelet elhangzása után néztünk egymásra nagy meglepetéssel. Hát persze, hogy magyar volt az ipse!

Most már könnyen ment az ismeretség. Nagyváradi fiú, Édelheid Ernőnek hívják. Öt évvel ezelőtt, 18 éves korában kiment Amerikába. Ott először egyszerű munkás volt, majd biztosítási ügynök lett. Ebbeli minőségében alaposan megszedte magát, most autó üzletekkel foglalkozik.

Elmondta Edelheid Ernő, hogy most szüleit ment meglátogatni Nagyváradra. A románok sokat kellemetlenkedtek neki, különösen a vámnál akadékoskodtak. Még katonának is be akarták sorozni, amit ő kikért magának, büszkén igazolva amerikai állampolgárságát.

Még sok dolgot beszélt volna el Edelheid Ernő, de messziről már feltünedeztek Zürich lámpái. Én itt megszakítottam utamat, ő tovább utazott Cherbourgba. A züricbi tóra ráborult az éjszaka, a vizen kivilágított hajók siklottak tova. Vonatunk őrült gyorsasággal szaladt keresztül a város alatti két alagúton, azután fékezett és megállt. Este hét óra volt, Zürichbe érkeztünk.

Dr. Nyiri László.

Szőrme bundák

és prémbőrök nagy választékban. Szőrme-bundák javitását, alakitását jutányosan, a legujabb divatlap szerint készit **KŐVÁRY** szücsmester, József kir. hg.-u. 3. Közvetlen a Bika-fürdő mellett.

Az életben csak egyszer

tud ilyen olcsón vásárolni

A raktáron levő összes ruhaselymeket

kiárusitja

HAVAS

harisnyaáruház

DEBRECEN, BÁDOGOS UCCA 1. SZ.

Kizárólag készpénzárak.

1 méter	mintás Fulard selyem 6.90 helyett — — — —	P	3.80
1 „	mintás crepdeschin selyem 12 P helyett — — —	P	5.90
1 „	mintás Georgette és muszlin 14 P helyett — — —	P	6.80
1 „	sima középnehéz crepdeschin 8.20 P helyett — —	P	5.80
1 „	sima egész nehéz lg Meteor crepdeschin 14.80 hel.	P	10.80
1 „	egész finom fehérnemü nyersselyem 7.20 helyett	P	4.80
1 „	gyönyörü mintás nyers-selyem 12 P helyett — —	P	5.80
1 „	egész nehéz „Tiflisz“ különlegesség 18.50 helyett	P	13.50
1 „	egész nehéz crep szaten különlegesség 18.50 hely.	P	14.80
1 „	gyönyörü mosó selyem mintás 3.20 helyett — —	P	1.90

Maradékok 50 százalékkal olcsóbban.

Egyéb cikkekben verseny árak!

Vigyázni kérem a „HAVAS“ névre!

Olcsósági hullám.

Asztalkendők — — — —	2.80	Karton Ia. — — — — —	0.95
Batisz sifonok — — — —	1.50	Liberti — — — — — —	1.50
Crep de schine Ia. — —	6.50	Molinó sárga vászon — —	0.58
Csipkék — — — — — —	0.10	Nanszung fehérneműre —	0.90
Damasz ágyneműre Ia. —	1.98	Opál cérna Ia. — — — —	2.60
Etamin 150 cm. — — — —	1.20	Puplin — — — — — — —	1.85
Frenc — — — — — — —	0.90	Siffon — — — — — — —	0.70
Grenadin, fehér — — — —	1.80	Tüll fehér, zöld — — — —	0.60
Harisnya — — — — — —	0.45	Vászon — — — — — — —	0.70
Inlet — — — — — — —	1.10	Tennisz flanel — — — —	—.90

Gyapju selyem f'ór harisnya nagyon olcsón.

Guttmann, Széchényi ucca 19

az udvarban.

Marika boszorkánysága

Irta: Székelyné Bészler Anna

A forró, tikkasztó nap után az alkonyat sem hozott enyhülést. A házak szinte elvesztek a nagy porban, mely föléjük borult. Az emberek nem ültek ki a kis kapu elé, mint máskor szokták, különösen a külsőbb részeken, így alig néhányan látták a gazdag Karácsony Gyuri feleségét, amint sietve végighaladt a Péterfián és elkanyarodott a Nagyerdő alatt. Ha ismerőssel találkozott is, nem állt meg vele beszélni. Nagyon sürgős lehetett az utja.

Alacsony, szalmatetős kiskunyhó húzódott meg az erdő alján. Csunya, puposhátu, arasznyi ablaku. Aki a Karácsonyné zörgésére kinyitotta az ajtót, az még visszataszitóbb, még csunyább volt, mint valami boszorkány.

Urszu Zsuzsi a messziből, oláh vidékről ideszakadt asszony volt lakója a magános háznak. Őt kereste fel a Marika. Mikor bementek, Zsuzsi asszony bezárta az ajtót és egy fekete kendővel gondosan betakarta az ablakot. Csak azután kinálta meg hellyel a szép menyecskét.

Mari félve tekintett széjjel. Még sohasem volt itt. Azt hitte, hogy üstöket talál, kigyót, békát benne, fekete baglyot, de csak szennyet, rendetlenséget látott mindenfelé s összehuzta a ruháját, ahogy a padkára leült.

— Hát mégis eljöttél? — szólalt meg az öreg asszony. — Elhatároztad, hogy megteszed?

— Eljöttem, felelte szomoruan Mari, mert nem birom tovább. Ha nénémasszony nem segit rajtam, a kutba menekülök nagy bánatommal.

— Mi baj esett megint? Az anyósod bántott, ugy-e? Szitja ellened az uradat, hogy minek vette el az árvát, a senki leányát, a szegényt, mikor az első választottja, a tanyás Julis is örömmel mert volna hozzá. Az urad meg hallgat rá, ugy-e? Nem beszel veled, vagy tán meg is ütött már?

— Nem, nem bántott, — sirdogált az asszony, — bár inkább azt tette volna. De megbizonyosodtam, hogy nem szeret már és hogy az utjában vagyok. A Juli felé fordult a szive megint. Addig beszélt neki az anyja, mig elhidegitette tőlem. Ma délben aztán kivitte mind a kettőjüket a Ferenc bátyja tanyájára.

— Az urad?! A Julit

— Azt. Az anyósom ment el a lányért, mert hogy éppen itt van a testvérnénjénél. Mióta ő is árvaságra került, azóta sokat időzik a rokonságánál. Gyuri befogta a legszebb lovait, mintha a lakodalomba készülne. Ugy vitte ki őket a tanyára.

— Ne sirj! — mordult rá Zsuzsi asszony. — Nem ér az semmit. Megmondtam már neked a multkor az utcán, mikor megszólitottál, hogy mit csinálj.

— Ugy gondoltam — pityergett Mari, — hogy ha kelmed adna valamit, ami visszaszerezné az uram szerelmét...

— Az nem sokat ér. Bizonyosan az anyósod is beadott neki valamit, hogy ne szeressen. Amit én tanácsoltam, az jobb lenne.

— Félek. Rettentő nagy dolog az: boszorkánynak lenni.

— A minap azt mondtad, meglesz.

— Hiszen mondtam, de akkor is félek tem. Megver az Isten. Tiszta, igaz kálomista hitemmel nem egyezik össze a gonosz tudománya.

A vénasszony felcsattant.

— Akkor minek jöttél hozzám? Én hittalak? Azt mondom neked Marika, hogy arrafelé, ahonnan én jöttem, — sok asszony visszaveszi a boldogságát azzal a gonosz tudománnyal. Mert nagy erő van abban, lányom.

— A tiszteletes azt tanitja, hogy csak sötét hit.

— A pap nem tudja, azt csak én tudom.

— Ha nem lenne olyan rettentő ára a boszorkányságnak...

— Félted az anyósodat? Nem mered a baltát kilenc pénteken az ajtófélbe vágni? Félsz, hogy meghal a vén Karácsonyné és te boldog leszel? Meglehet, hogy ugy lenne, de mondtam, hogy másképen nem megy. — A gonoszok fejedelmének egy életet kell felkinálni. Nem öléssel, csak igy, ezzel a próbával. Én is igy tanultam, ahogy most téged oktatlak. Arrafelé igy csinálják az asszonyok.

— Nem teszem meg, — mondta határozottan Marika. — Ezt nem, Tanitson meg ennélkül nénémasszony a boszorkányságra. Megfizetek érte. — Nem akarok én semmi mást, csak az uram szivét vissza szerezni, de ugy, hogy ne legyen abból bántódása senkinek.

— Árnélkül nem lehet, — rázta a fejét Zsuzsi asszony. — Tudod te, micsoda hatalom a boszorkányság? — kérdezte és lekuporodott a padkára, Marika mellé.

— Sokat hallottam felőle

— Akarod látni? Ha a tanulója leszel, meg kell, hogy ismerd.

— Én csak...

Akart tiltakozni félénken Marika, de az öreg asszony intett, hogy hallgasson.

Kint felsirt a szél, a sötét ég alján nehéz fellegek gyülekeztek. A rettentő forróság után feketeszárnyu viharmadarak közeledtek.

Zsuzsi asszony felállt, odament a falitékához, kinyitotta annak ajtaját s az üvegekből, melyek sorjába állottak, egy csészébe különféle folyadékokat öntögetett. Letette azt az asztalra, — megállt a szobaközepén, merően nézett maga elé, közben értelmetlen szavakat mormogott. Aztán Mari felé fordult:

— Hallod a szelet? A vihar közeledik fekete felhőpárájában. Jégesőt hoz magával, villámlást, dörgést, garabonciások énekét. Én idéztem.

Mari reszketve figyelt.

A szél megrázta az ablakot és nagy vijjongva kiáltott be a szabad tüzhely kéményén. A házietö recsegve ropogott s Marinak ugy tetszett, hogy megelevenedik körülötte minden. A vénasszony diktálta és ő ugy látott s hallott mindent, amint az akarta.

— Itt van a vihar. Fekete hollójának kiterjesztett szárnyán lovagol a garabonciás! Hallod a kemencét? Fekete macska képében ment belé a lélek. Figyeld csak, hogy nyöszörög!

A Mari homlokán gyöngyözött a verejték. Szeretett volna elfutni, de a vén boszorkány tekintete elvette erejét. Az meg csak mondta a magáét.

— Hallod a kutyát? Ugy vonit, — mintha a többiek mind megvesztek volna a környéken. A pitarban kiszállt a kosárból a fekete tyuk. Kincset érez a föld mélyében. A vérével meg lehetne találni.

— Félek, — nyöszörgött Mari és göresösen szoritotta össze ujjait.

A vihar a tetőfokát érte. Amikor egy pillanatra elhallgatott a szél, hogy uj erőt vegyen, idáig hallott a nagytemplom harangjának riadt kongatása.

— Tüz van! — kiáltotta a menyecske. — Irgalmas Isten, ebben a viharban leéghet a város!

— Nem ég le egészen — vigyorgott a bátya, — azt nem akarom. Az előbb engedtem a tüzmadarat szabadjára, csak odaszállnak, ahová én küldöm.

Letépte az ablakról a fekete kendőt és nem nagyon messze ide, a város végén lobogott, lángolt egy ház.

A város népe felriadt. A tomboló vihar sikongott, jajgatott s a villámfénye versenyre kelt az égő ház világával. Szekerek zörögtek, melyek vizes hordókat hoztak és jöttek a kollégiumosok.

Mari eszelősen nézett Urszu Zsuzsira:

— Látom nénémasszony a te nagy boszorkányságodat. Jaj, de nagyon látom. Parancsold vissza a tüzmadarakat, nénémasszony, hallod?!

Urszuné szembe állt az ablakkal. — Arcán pokoli indulat. Kezével integetett, mintha repülésre serkentené madarait.

— Egyetek, lakjatok jól! Megérdemelte Baloghné, hogy odaszálljatok! Megsértett, megbántott! Lakjatok jól tüzmadarak! Te asszony, te meg ne reszkess itt, nesze idd ki, akkor nem félsz többé!

Olyan volt öadögi hitében, mint az örült.

Mari kétségbeesetten ütötte ki kezéből a folyadékot és lelke utolsó erejével menekült ki a házból.

Nem tudta, hogyan ért haza. Lerogyott az ágyára s feküdt álmatlanul egész éjszaka. Reggel alig birt felkelni. Fáradt, sápadt volt.

Sokat gondolt a meghalásra. Nincs már az életének semmi értelme. Bement a házba és fejét az asztalra hajtotta. Szabadjára engedte könnyeit.

Miért is szereti ilyen halálos nagyon az urát, ha az nem szereti őt? Vagy miért nem tud boszorkány lenni, gonosz, mint Zsuzsi, hogy elveszitse azt, aki megrontotta a boldogságát.

Nem vette észre, hogy valaki belépett, csak akkor sikoltott fel, amikor az ura a vállára tette a kezét. Olyan szépen beszélt hozzá, olyan vigasztalóan szólt, hogy Mari elpanaszolta a nagy bánatát. Nem tagadta el a boszorkánysága történetét sem. Az ura nem haragudott, nem szidta, annál sokkal könyebben sezrette. Letörölte könnyáztatta arcát s csak annyit mondott:

— Én más boszorkánysággal intéztem el a dolgot. A Julit kivittem anyámmal a tanyára, mert Feri bátyám rászánta magát, hogy meghalt felesége helyett másik asszonyt vigyen a házhoz. Juli most az anyám vendége, de azt hiszem, hamarosan megértik Ferivel egymást. Anyám meg ott marad velük, amig be nem látja, hogy te vagy a jobb, a különb, szegény kis boszorkányom.

*

Egyszer később még találkozott Marika a boszorkánnyal.

— Nem jöttél el többé leányom! Talán bizony meggondoltad magad? Lemondtál az uradról!

— Nem én, nénémasszony, csak másféle boszorkányságot tanultam, — olyat, ami biztosabban használt és nem csinált senkinek bajt.

— Hát az meg miféle büvölet?

— A szerelem, nénémasszony, az igaz szerelem.

Kié lehet az 500,000 pengő,

a legszerencsésebb esetben

az Öné,

ha a XXIII-ik Magy. kir. Osztálysorsjátékra a szerencséjéről közismert

Tömöry és Társa banknál

Budapest, V., Erzsébet-tér 7. sz.

sorsjegyet a hivatalos áron beszerez.

Egész P.24.-, negyed P.6.-
Fél P.12.-, nyolcad P.3.-

A huzások kezdete:

Október 26 és 29.

Minden házban,

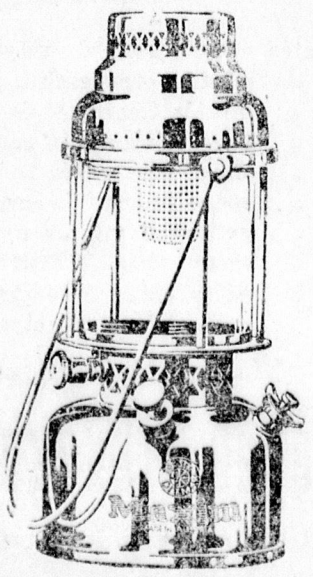

lakásban, műhelyben, üzletben, gazdasági helységben

nappali világosságot áraszt a

Dömár gyártmányu

»Maxim«

petroleum gázlámpa.

Olcsón és könnyen hozzájuthat. Kérjen képes ingyenes árjegyzéket még ma.

Egyedárusító:

Blumenthal Lajos, vasnagykereskedő Budapest, V., Váczi-ut 4.

Kedvező fizetési feltételek.

Képviselők kerestetnek meghatározott körzetek részére.

Bámulatos hatású arcszépitő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — — 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapható:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.

— Hétfőn minden újságárusnál a „Debreczeni Hétfői Ujságot" kérje.

Megnyilt! Megnyilt!

Női kalapszalon

Legujabb modell kalapok kaphatók

WEISZ MARGIT

Arany János ucca 36. szám.

Alakitások modell után készülnek.

Dr Kreiker Aladár debreceni egyetemi tanár sikere a szemészek amsterdami világkongresszusán

Dr Kreiker javaslata alapján fogják világszerte meghatározni a szem élességét. — Grósz Emil budapesti egyetemi tanár diszmagyarja volt a kongresszus legnagyobb érdekessége. — A tavasszal Debrecenben lesz a magyar szemészek országos kongresszusa.

A sárga villamos fürgén szalad végig a Simonyi uton, hüvös szél fuj, de még semmi sem árulja el a lombos fákon, hogy beköszöntőben az ősz és talán rövidesen lombtalan fák között fogjuk visszasóvárogni a tavaszt. Most még teljes pompájában áll a Nagyerdő és a fák lombjaira pompás szineket varázsol az ősz. A villamos egykettőre a klinikai telep kapujához ér és ezen a világhirü telepen igyekszem dr *Kreiker* Aladárhoz, a szemészeti klinika tudós vezetőjéhez, aki most érkezett haza Amsterdamból, ahol a szemorvosok világszövetsége most tartotta kongresszusát.

A szemészeti klinikán nincs meg az a nagy forgalom, ami a többi, jóval nagyobb betegforgalmu klinikákon, az ambulaus rendelésnek is vége van már és alig kell nehány percig várnom, amikor már elő is kerül az első emeleti mütőből dr *Kreiker* Aladár egyetemi tanár, a szemészeti klinika vezetője. Dr *Kreiker* Aladár a modern tudós tipusa, vidám, kedves arcu, valósággal amerikai tipus, aki minden tudósi nagyképüségtől mentesen végzi világszerte becsült és ismert tudományos munkásságát és páratlan előzékenységgel áll rendelkezésemre, hogy az amsterdami világkongresszusról kérdéseimre beszámoljon. Valósággal felragyog a szeme, amikor a kongresszusra terelem a szót és azt sem tudja, hol kezdjen hozzá, annyi a mondani valója. Az egyik szekrényből hamarosan előkerül egy nagy boriték, amelyre rá van irva: „amsterdami emlékek", előkerül a sok meghivó, apróság, amik velejárnak egy világkongresszussal.

— Ez volt az első kongresszus — mondja Kreiker professzor — amelyen a háboru után a világ összes nemzetei résztvettek. A kongresszust a hollandok és az angolok rendezték, páratlan alapossággal. A rendezőség rendkivül ügyelt arra, hogy a kongresszus nemzetközi jellege teljes épségében megőriztessék és sehova se férkőzhessen be a politika, ami megbénithatta volna a kongresszus munkáját.

Egy hatalmas kötetet vesz elő Kreiker professzor, olyan mint egy telefonkönyv, csupa név, véges-végig. Ebben a könyvben benne vannak a világ összes szemorvosai, — számszerint 11.000 — köztük természetesen a magyarok is. Érdekes, hogy a legtöbb szemorvos a hatalmasan előretörő Japánban van. Tulszárnyalják még a a németeket is.

A kongresszus érdemi munkáját vázolja Kreiker tanár és rámutat arra, hogy nemzetközi szempontból rendkivül nagyjelentőségü a kongresszusnak az a határozata, amelyben kimondották, hogy

a trachoma elleni védekezést nemzetközileg fogják megcsinálni.

A kongresszuson ki is adtak egy térképet, amely szemléltetőleg mutatja be a trachoma elterjedését. Természetesen előkerül a klinika előadó terméből a térkép is és laikus létemre is gyönyörködöm a pompás munkában. Nevének megfelelően a trachoma (egyiptomi szembetegség) a legjobban el van terjedve Egyiptomban, mig a legkevesebb az észak államokban fordul elő, ahol alig, vagy egyáltalában nincsen trachoma. Magyarországon is kevés a trachoma. A kongresszus állásfoglalásának az emberiség szempontjából rendkivül nagy a jelentősége.

Érdeklödöm, hogy a magyarokat hogyan fogadták és hogyan szerepeltek a kongresszuson?

— Magyarországból heten voltunk kint Amsterdamban, a debreceni egyetemről én, mig a hivatalos kiküldött dr *Grósz* Emil budapesti egyetemi tanár volt. — Emiatt nem jöhetett ki Blaskovich tanár, a magyar szemészet másik világhirü büszkesége. A magyarokat nagyon szivesen fogadták és értékes előadásokat tartottak.

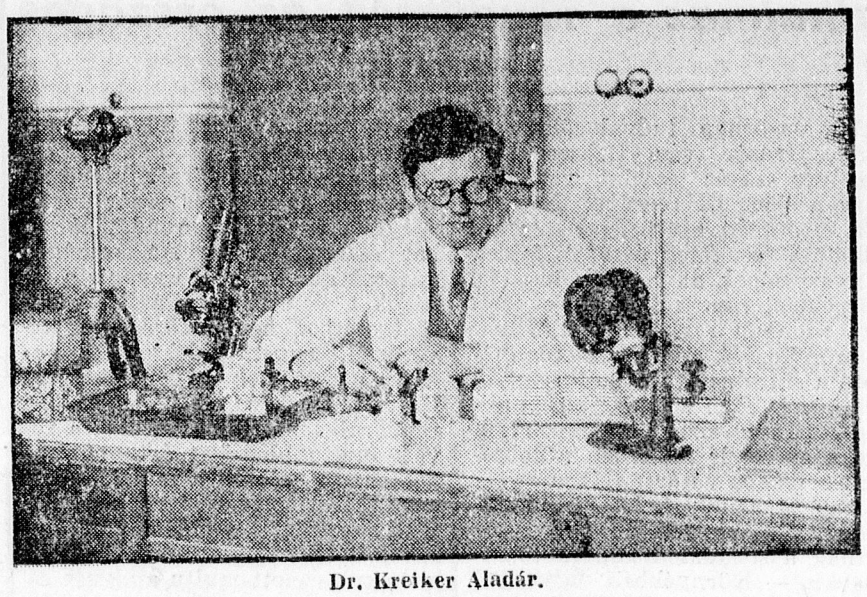

Dr. Kreiker Aladár.

Nagy szerényen azt is elárulja Kreiker tanár, hogy

a kongresszus elfogadta az elő terjesztését amely szerint a jövőben az egész világon egységes eljárás szerint fogják megvizsgálni a szem élességét. Az eljárásról a négy év mulva megtartandó madridi világkongresszuson fognak beszámolni a világ szemészei.

Kérésemre kinyit Kreiker tanár egy hatalmas iratszekrényt és abból előveszi javaslatának német, angol, francia és spanyol nyelvü, ugynevezett „külön lenyomatát", amelyet a kongresszus minden résztvevője megkapott. A kongresszusnak volt különben egy rendkivül okosan megszerkesztett programja, amelyben minden előadásnak meg volt több nyelven a rövid kivonata és igy mindenki tájékozódhatott az előadásokról.

Dr *Kreiker* ekkor egy másik szekrényhez lép és abból rengeteg kartotékot vesz elő, amelyekben ezerszámra vannak a feldolgozott üveglemezek, az ugynevezett mikroszkópiai tárgylemezek.

Dr Kreiker professzor a szemészeti kutatásai mellett rendkivül nagyjelentőségü kutató munkát végez a rákbetegség keletkezésének oka körül és jóformán minden szabadidejét ennek a hatalmas munkának szenteli.

Panaszkodva mondja, hogy ebben a hatalmas munkájában őt is sujtja a magyar tudósok átka, a pénztelenség. Hiába fordul kérésével a Rockefeller alapitványhoz, nem tudott támogatást kieszközölni.

— *Legalább egy jó laboránst tudnék alkalmazni!* — sóhajt fel Kreiker tanár.

A kartotékok visszakerülnek a szekrénybe és ki tudja talán az ismeretlen, rettegett és legyőzhetetlen rákbetegség kutatása szorul belátható ideig háttérbe a pénztelenség miatt, ami megbénitja egy kitünő magyar tudós munkáját.

Ujból az amsterdami kongresszusra terelődik a szó, a kongresszus ünnepi külsőségeiről beszélgetünk. Vilma hollandi királynő nyitotta meg a világkongresszust és estélyre is meghivta a kongresszus résztvevőit. Az estélyen természetesen mindenki frakkban jelent meg és *hallatlan feltünést és érdeklődést keltett, amikor dr Grósz Emil egyetemi tanár diszmagyarban jelent meg. Grósz tanár diszmagyarja elnémulyositott mindent és az estély fénypontjává vált. Mindenki a gyönyörü diszmagyar körül tolongott, bámulták gyönyörködtek benne és a hölgyek tapogatva érdeklődtek a varrása felől. Grósz Emil diszmagyarja nagyobb propagandája volt a magyarságnak, mint sok-sok nagyhangu irredenta beszéd.*

A kongresszus minden résztvevője egy antik mintáju jelvényt kapott delfti porcellánból, amelyen egy ősi szemészeti orvosi embléma diszelgett. Ezen a jelvényen rajta volt mindenkinek a neve, ugyhogy rendkivül megvolt könnyitve az érintkezés, mivel csak a jelvényt kellett megnézni. A résztvevők azonkivül egy számot is kaptak és ez a szám volt a postacim is. Hiába alaposak a hollandusok.

A magyar szemorvosok általában nagy elismerést vivtak ki, hiszen a magyarok munkáját ma már világszerte ismerik és amikor Kreiker professzor találkozott azokkal az ismerőseivel, akikkel csak levélileg, vagy csak szaklapokból volt ismerős, jóformán nem is akarták elhinni, hogy ez a fiatalember végzi azt a hallatlan tudományos munkát, akinek az irásait, cikkeit jóformán hétről-hétre olvassák a tudományos lapokban. Mindenki egy szakállas, öreg tudós bácsit várt. A magyarokat, mint nemzetet, ma már mindenki ismeri és már nem fordul elő az a fonák helyzet, mint a háboru előtt, amikor ha egy magyar külföldön megjelent és bemutatkozott, hát azt mondták rá:

— *Ja, ja also ein Österreich!*

Most már mindenki ismeri a magyar nemzetet és értékelik is.

A kongresszuson nagy harc folyt, hogy hol tartsák meg négy év mulva a következő világkongresszust. Magyarország is meghivta a kongresszust, de a vezetőség nagyon ügyelt arra, hogy a politikát a legteljesebb mértékben távol tartsa a kongreszustól, ezért olyan államot választottak, illetve fogadták el a meghivását, amely nem vett részt a világháboruban és igy a következő kongresszust Spanyolország, illetve Madrid kapta. A beszélgetés közben kiderül, hogy

a magyar szemorvosok szövetsége a jövő tavasszal, még pedig valószinüleg a pünkösdi ünnepek után Kreiker professzor meghivása folytán Debrecenben fogják megtartani országos kongresszusukat, amely több napig fog tartani.

Csöng a telefon, Kreiker professzort többen is keresik, én pedig nem akarom már elvonni tovább a munkájától ezt a kiváló tudóst, hát bucsuzom.

— *Pedig még annyi mondani valóm volna!*

De hiába, a mütőben már készülödnek és Kreiker professzor siet, hogy segitsen egyik szenvedő betegén.

*

Indulok vissza a klinikai telepről, be a városba. Oly szép ez a klinikai telep, hogy az ember szinte vágyódik kinnt maradni. Ragyogó tisztaság mindenfelé, gyönyörü lombdiszben a fák, ózondus jólevegő. Itt-ott egy-egy fehér ruhás orvos siet, egy külön város ez a telep, ahol mindenki jó, mert mindenki segiteni akar valakin, egy szenvedő embertársán, akinek segitségre van szüksége. Hallatlan munka folyik itt, de nemcsak a kórtermekben, a mütőszobákban, hanem a laboratóriumokban, az iróasztalok mellett talán még nagyobb, ahol a rajongó, lelkes fiatal tudósok, mint Kreiker professzor is, minden idejükkel, lelkükszivük minden gondolatával, ha kell utolsó fillérjükkel dolgoznak az emberiségért, az emberiség javára.

Römer Richárd.

Ha valódi takarékosságot akar, ugy keresse fel **Schimmer Mórnét,** ahol már **8** pengőtől egy izléses, jó **kalapot** vehet. — Nagy választék **Piac-u. 2.** Nagytemplommal szemben.

Alpacca evőszert
ne vegyen ügynöktől,
NAGY vasüzletében
féláron vehet.
Csapó u. 77. szám. Kanyarban.

Jó gőz, gyertyán és bükkfa
hazai és orosz szén kiváló minő égü, ju anyo an kapha ó:
Gaál Imre Telefon 4-64.
Károly Ferenc József-út 18 b.

Kétszáz kávét fizetett egy nadrággombbal

A nadrággomb eddig is szerepelt néha fizetési eszköz gyanánt: voltak szerény anyagi helyzetű emberek, akik e szerény címlettel fizetgették gyüjtőperselyekbe, vagy csokoládé- és bajuszpedrő automatákba. Ámde ennél jelentősebb fizetési eszköz szerepéhez juttatott egy egyszerű bádog nadrággombot egy leleményes varsói egyetemi diák ötlete.

Ez a diák el-eljárogatott az egyes kávéházakba, reggel, meg uzsonnatájt, sőt déltájt is, mivelhogy másszerű ebédre úgy sem tellett neki. Rendszerint egy kávét rendelt, habbal és kiflivel. Szép rendesen megiszogatta végig s amikor a csésze fenekéig ért, egyszercsak a csészéből a kanalába került valami, egy borzasztó valami, egy izé . . .

— Pincér! Főpincér! Mi ez itt?! — ordított fel dühösen, villámló szemmel.

— Az . . . oh, egy nadrággomb, bizony . . . Nem is tudjuk, kérem, hogyan kerülhetett bele . . .

— Gyalázat! és én ilyen kávét ittam! Botrány. Hívják ide a gazdát!

— Kérem szépen, uram, ne méltóztassék zajt ütni, máris ide kezdenek figyelni, tessék elnézéssel lenni cégünk iránt, rögtön hozunk egy másik kávét . . .

— Kikérem magamnak! Én soha semmit se fogadok el többé innen. Be sem teszem a lábam ilyen helyre többé!

S azzal elrobogott dühösen a sápadt kávés és a gúnyosan felfigyelő vendégek szeme elől, bevágva az ajtót. Fizetésre persze senki se gondolt.

Körülbelül ilyenformán folyt le a kávézó diák esete. Napjában háromszor. Mert ebédtájt egy másik, uzsonnatájt újra másik kávémérésben folytatta. Mert sok kávéház van Varsó városában és a diák gondosan ügyelt rá, hogy kétszer ugyanazon helyen meg ne játssza a nadrággombos balladáját. A kávések természetesen egyenként szerényen nem beszéltek a nadrággombos kávéjukról.

Végül aztán a diák rajtavesztett. Egy kávéházban kárvallott kávések és detektívek megfigyelték a mind tökéletesebbé váló színjátéknak körülbelül kétszázadik előadását. Észrevették, amikor a nadrággombot a kávéjába végefelé belecuppantotta. Mihelyt aztán rákezdett:

— Pincér! Főpincér! Mi ez itt?! — stb., akkor rögtön rajtaütöttek és lefülelték.

Az ötlet kétségkívül jó volt, de a fölfedezője túlságosan sokat akart belőle kihúzni. Ez a szerénytelenség volt a veszte, mikor a fölháborodás megjátszásában már a tökéletességig jutott volna.

Biztosan
van a háza tetőzetének, ereszcsatornájának hibája és ha beállanak az őszi
nagy esőzések
beázik szobájának menyezete, beázik a fala, de ha azt idejében rendbe hozatja, nem
lesznek
emiatt felesleges kiadásai, tehát forduljon bizalommal
Fülöp Miklós
bádogos és vizvezetékszerelő mesterhez.
Debrecen, Csapó-u. 3. Telefon 917

Tovább folytatja a rendőrség az autó és kerékpár razziákat

Megirta a „Debreczen", hogy a debreceni rendőrség autó és motor kerékpár razziákat tart váratlanul az egyes uccákon, amelyeken felül vizsgálják a razzia alá eső uccákra behajtó járműveket, hogy felszerelésük megfelel-e a törvényes előirásoknak. A razziákat tovább folytatja a rendőrség és az autóknál arra is ki fog például terjeszkedni, hogy az idegen rendszámmal futó, de debreceni kocsik miért nincsenek átirva debreceni rendszámra. Ugyancsak nagy szigorral fogják felülvizsgálni a hajtási jogositványokat, a betétlapokat, nehogy visszaélések történhessenek.

A rendőri razzia ki fog terjeszkedni a kerékpárokra is. A közönség körében ugyanis rendkivül sok panasz merül fel a kerékpárosok ellen, akik össze-vissza cikkáznak az uttesten és nagyon veszélyeztetik a gyalogjárókat, de sok kellemetlenséget okoznak szabálytalan menésükkel a mögöttük jövő egyéb járműveknek is. Azonkivül nagyon sok gyermek biciklizik, akik szintén sok kellemetlenséget okoznak. Azt is meg fogja vizsgálni a rendőrség, hogy a kerékpáron ülő jogosan használja-e a kerékpárt és nem-e ül véletlenül lopott kerékpáron. A rendőri razzia mindenesetre jótékonyan fogja befolyásolni Debrecen sokszor nagyon sok kivánni valót hagyó közlekedését.

Erdekes óvórendszabályokat alkalmaz a rendőrség az országos vásárra

Ma, vasárnap tudvalevőleg országos vásár van Debrecenben, amelyre szokás szerint rengeteg idegen jön Debrecenbe. Nagyon sok kereskedő, aki üzletet szeretne csinálni, rengeteg vásárló, falusi, tanyasi népek, akik vásárolnak is, ha pénzük van, nagyon sok esetben azonban csak bámészkodnak és szórakoznak a vásár sokadalmában, a sátrak előtt, a mutatványosok körül. Ezen a jóhiszemü publikumon kivül azonban nagyon sok olyan ember is felkeresi a debreceni országos vásárt, akik a zavarosban akarnak halászni, főleg a rengeteg zsebtolvaj, akik ilyenkor artnak a sokadalomban, a tolongásban. — Környékbeli falvakból egész asszony csapatok kerekednek fel, akik a sátrakból könnyen a kendőjük alá kapják a lopott holmit, szóval ugy az árusok, mint a vásárló közönség nagyon ki vannak téve a szemfüles tolvajok kártevéseinek.

A debreceni rendőrség alaposan felkészült az országos vásár kártevői ellen és érdekes rendszabályokat léptetett életbe. Az országos vásárok alkalmával ugyanis a lopásokat és zsebtolvajlásokat legtöbb esetben nem debreceniek követik el, hanem vidékiek és nagyon sok esetben miskolckörnyéki hirhedt zsebtolvajok. A debreceni rendőrség, most, hogy ezeket a rovott multu alakokat ártalmatlanná tehesse, mielőtt a müködésüket megkezdik, megerősitették a detektiv testületet a vidéki kapitányságok detektivjeivel, akik ismerik a maguk rovott multu alakjait. — Ilyenformán a vásárban szinte állandóan razziázni fognak a detektivek, ami nagy megnyugvása lesz a közönségnek.

Az ehető fa

A fehérjék és zsírok mellett az emberi és állati táplálóanyagok legfontosabb részét a szénhidrátok jelentik. A szénhidrátok — cukor, csokoládé, tésztafélék — koncentrált napfényenergiát juttatnak az emberi szervezetbe. Bizonyos elváltozások után a szénhidrátok égési anyagai lesznek a testnek s ezek az anyagok az élet fentartásához elengedhetetlenek.

A növényvilágban a természet különböző formákban nagyon sok szénhidrátot termel. Ezek közül sokat az állatok közvetlenül meg tudnak emészteni, másik részüket pedig csak sok kémiai és fizikai átalakítás után lehet élvezhetővé tenni.

A tudósoknak az a körülmény tünt fel, hogy egyes kezdetleges szervezetek, különösen a mikrobák, nagyszerűen megélnek fahulladékokból, amelyekből a szénhidrátot megemésztik. Természetes, hogy a fahulladékok — a celluloze — minden szerves lénynek eledelül szolgálhatnak. A kérdés csak az, hogy milyen módszerrel lehet őket emészthetővé átalakitani és milyen úton lehet a nyers fából a különböző szénhidrátokat kivonni.

Körülbelül 15 évvel ezelőtt Willstaetter, egy kis értekezésében azt állitotta, hogy a faanyagokat erősen koncentrált sósav hatása alatt majdnem teljes mennyiségben át lehet alakítani folyékony szénhidráttá és végül glykose-vá, amely a cukornak egyik változata. A laboratóriumi kísérletei szép eredménnyel végződtek. Száz rész száraz fából 75 rész nyerstáplálékot tudott készíteni, amelynek 80 százaléka tiszta szénhidrát volt. Ez azt jelenti, hogy száraz fából 60 százalék szénhidrátot lehet kivonni. Ezzel a tápanyaggal Willstaetter disznókat táplált szép eredménnyel.

A délemerikai vasfából Caponacci kísérletezett. Agvagos földbe nagymennyiségü vasfát ásatott el és két hónapi rothadás után sósavval bontotta részeire. Az egész anyagot nagy üvegedényekben tovább erjesztette és több kémiai behatásnak tette ki. Az eredmény tiszta, könnyen emészthető glykose volt. Természetesen a Caponacci-féle fatáplálékot nehéz volna emberi eledelül felhasználni az íze miatt. Lehetséges azonban, hogy különböző anyagok hozzáadása után erőlevesféle koncentrátumot lehet belőle készíteni. Ha ez sikerülne, akkor az emberi táplálkozás hihetetlen módon megolcsóbbodik. A vasfából készített koncentrált tápláló anyag készítési költsége nagyon csekély.

Németországban, ahol nem készítenek elég mesterséges takarmányt szénhidrátból és ahol nagymennyiségü fahulladék termelődik, ez az új ipar valóságos forradalmat idézhetne elő a gazdasági életben.

A fából készített mesterséges táplálék az Északamerikai Egyesült Államokban is nagyon fontos változást idézne elő az állattenyésztésben és ugyanakkor nagy nemzetgazdászati megtakarítást jelentene, mert az eddig mindig veszendőbe ment fahulladékok teljes felhasználást nyernének.

A különböző utópiák táplálékai azok a bizonyos fantasztikus kis italok és pirulák, amelyek a körülményes mai táplálkozást volnának hivatva helyettesíteni, ezek szerint nincsenek messze a megvalósulástól.

Kérjen mindenütt csak BRÁZAY-SÓSBORSZESZT-SZAPPANT!

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Elegáns ruhákat
leszállitott árban készit
POMPOLA FERENC uridivatszabó
Sas ucca 4. szám.

őszi modell kalapjaim
megérkeztek.
Feltünően olcsó árak!
Belvárosi Kalapszalon
Batthyányi-u. 2.

Eladó parcellázva
Debrecenben Bellegelő 383 szám alatt, Ondód vasuti állomás mellett, kertészeti célokra is alkalmas tanyaföld. Felvilágositást adnak
dr. Tervey Tamás és dr. Kováts Béla
ügyvédek, Debrecen, Ferencz József-út 73 szám alatt.

Szénszükségletét
legjobb minőségben és legolcsóbb áron
Schuschitzky János és Tsa
cégnél (**Ferenc József ut 22/24. Telefon 12-48, 12-62 sz.**) szerezheti be.
Salgótarjáni, borsodi és porosz fütőszén és koksz.

Egy debreceni fiatalember kalandos szökése az idegenlégió poklából

Hajóra szállunk, hogy Singaporeba hajózunk, városok, minaretttek és emberkalidoszkópját bámuljuk a szép tengrei uton. — Singaporeban nagyszerü lövőképességem segitségével Sziámba jutunk szép fizetéssel — Elefánton a Krokodil-folyó partjain végig. — Hogy fogják sziámba a majmot: csirizes kabáttal. — Egy dzsungelbe érünk.

(Folytatás.)

(Fényképfelvételek a képes mellékleten.)

Kairóba érkezve, az angoloknak 150 fontért eladtuk ugy a légióból hozott, mint a Ghadamenben vásárolt fegyvereket és a tevéket, mit azonban ők 300 fontra egészitettek ki.

Tőlük elbucsuzva, szállodába mentünk, hol legelső dolgunk volt teljesen megtisztálkodni és azután jövő terveink felett dönteni s mert minket a kalandvágy ujra elfogott, elhatároztuk, hogy Ázsiába megyünk.

Ezért másnap a még megmaradt duróink beváltása után az angolokat felkerestük, kiknek közbenjárásával a nemzetközi utlevél-irodában két nap alatt sikerült utleveleket szereznünk,

Ezalatt egy remek mohamedán mecsetet is megtekintettünk, melyről fényképfelvételt is készitettünk.

Junius hó 7-én reggel L. P., az ifju angol felkeresett benünket, kinek meg mondottuk, hogy délben vasuton Port Saidba utazunk, mire ő megigérte, — hogy elkisér minket.

Port Saidban a Nagasaki Maru nevű japán oceánjáró gőzösre hajójegyeket váltottunk, mely Jokohamába tartott, de mi csak Singapureig váltottuk a jegyet.

Junius hó 8-án elbucsuztunk L. P.-től, ki személyenkint 20 fontot ajándékozott nekünk. Másnap felszálltunk a Nagasaki Mazura, mely

pár óra mulva felszedte horgonyait s mi elindultunk egy más világrész felé.

A beszálláskor a csatornáról felvételt készitettem, melyről látni, hogy

mily kopár sivatagon vezet keresztül. Ez a csatorna körülbelül 60 m. széles s a hajók éjjel csak úgy közlekedhetnek rajta, hogy a hajó ormára erős reflektor van szerelve, mely megvilágitja a csatornát.

Szuez közelében egy vasuti állomást és karcsu tornyu szép templomot láttunk s azután nemsokára Szuerbe értünk.

Szuertől az ut a Vöröstengeren, — ezen

zátonyoktól és viharoktól veszedelmes beltengeren keresztül Ádenig a lehető legjobbon telt el, mert válogatott, jó szórakozásokról volt gondoskodva s az egész uton semmiféle kavaró akadály nem fordult elő.

Ezt az utat 6 nap alatt tettük meg. Adent elhagyva, K. József társam tengeri betegségbe esett, mely 2 napon át alaposan megkinozta őt.

Június 16-án a Gaudafin hegyrokot elhagyva, az Indiai óceánba érkeztünk. Másnap elhagytuk az utba eső Szokotra szigetet is s harmadnap egy szép angol személyszállitó gőzössel találkoztunk, mely Aden felé tartott. Az utasok mindkét hajóról egymást sokáig üdvözölték.

Eddig az ut nagyon kedvező időjárásban telt el, de

éjjel hatalmas vihart kaptunk, mely alaposan megtáncoltatott bennünket. A kapitány figyelmeztetésére az utasok félénkebb része, nők, gyermekek stb. kabinjaikba tértek, a többiek pedig vihartálló ruhába öltözködve, a fedélzeten maradtak.

A viharos tenger hullámzásáról képet készitettem, mely a maga veszedelmességében is oly fenségesen szép és sikerült egy hatalmas hullámnak a hajó fedélzeten való átcsapódását is levenni.

A vihar reggelre teljesen elült s a hajó most már nyugodtan folytatta útját Colombóba, hol június 22-én, 14 napi tengeri ut után horgonyt is vetett.

Alig hogy oda értünk, csónakokon árusok lepték el a hajó környékét, — kik gyümölcsöt, kagylókat, szőnyegeket és élelmiszert árultak.

Mivel hajónk délután már indult, a várost megnézni nem sok időnk volt. Colombó az Indiai óceán egyik legnagyobb és legszebb kikötő városa. Az egész tengerpart gyönyörü pálmafákkal és ligetekkel van ékitve.

Innen 6 nap mulva, junius hó utolsó napján, a Malakka szoroson keresztül Singapureba érkeztünk. A hajóról rögtön feltünt

a angyszerü angol katonai erődítmény, melyet a kikötő védelmére épitettek s melyről sietve felvételt készitettem. Azután pedig elhagytuk a Nagasaki Marut.

Singapure Hátsó-India legfontosabb kikötő városa, hová a világ minden részéről naponkint érkeznek hajók.

A város két részből áll: a kikötő városból és a tulajdonképeni városból. A házak többnyire földszintesek; az európaiaknak gyönyörü kastélyaik vannak, melyek legnagyobb részt remek parkokkal vannak körülvéve s aozk a legdrágább pálmákkal vannak tele.

Singapureban van egy gyönyörü állatkert, melyben az indiai vaddisznók és a kisebb, játékosmajmok szabadon járnak.

A Singapuret környező erdőkben

hemzsegnek a vadállatok, melyek közül különösen sok a majom, a kigyó és a tigris.

Singapureban az volt a célunk, — hogy valamely ültetvényesnél felügyelői állást fogunk keresni, mit nemsokára a hollandus J. Schmidtnél, Hátsó-Indiának és a indiai szigetvirálynak legnagyobb ültetvényésenél, kinek

Szumatrában, Jávában és Sziainban rengeteg birtokai vannak, meg is találtuk. Szumatra szigetén, Madanban lakik, honnan saját jachtján szokott Szingapureba járni.

A szállodánk kávéházában egy billiárd partié közben ismerkedtünk meg vele. Ugy látszik, megtetszettünk neki, mert beszédbe elegyedett velünk és mi elmondottuk neki hajmeresztő kalandjainkat. Ekkor megtudván, — hogy

mily nngyszerü lövők vagyunk, rögtön azt az ajánlatot tette, hogy Sziainban, Pitszanulok környékén levő ültetvényére, mely vadállatokkal van tele, hajlandó lenne bennünket havi 350—350 gulden fizetéssel felügyelőnek és egyben vadásznak is felfogadni.

Mi az ajánlatot elfogadtuk s erre ő 100—100 gulden előleget rögtön ki is fizetett nekünk.

Másnap táviratozott Bangkoki képviselőjének, hogy minket várjanak és a továbbhaladásra elefántokat és szolgákat bocsássanak rendelkezésünkre. Mi megköszöntük pártfogását és megigértük neki, hogy az általunk elejtett legelső tigrisnek a bőrét elfogjuk neki küldeni.

További utlevelünket beszerezve, két nap mulva, julius 14-én felültünk

a bangkoki vonatra, hová 16-án este meg is érkeztünk. Itt már várt bennünket Schmidt képviselője, ki nagy vendégszerettel fogadott minket.

Bengkokban ujra fegyvereket vásároltunk s aztán vendéglátó gazdánktól szivélyesen elbucsuztunk, uj állásheylyünkre indultunk.

A város közelében kedves,

szép kép vonta magára figyelmünket. U. i. egy hindu fiatal elefántot idomitott.

Bangkoktól kezdve elefántokon a Me—nam partján haladtunk, mely ben roppant sok krokodil van. — Partjain hatalmas erdőségek huzódnak, melyek kigyók és majmok kedvenc tartózkodási helye.

Itt általában kisebb fajta majmok, nagyobbrészt Gibbon fajták vannak, melyeket kellő vigyázat mellett kézzel is lehet fogni. Pedig a majomfogás nagyon veszélyes, mert ha egy majmot elfognak, az oly visitást csinál, hogy a környékbeli összes majmok segitségére sietnek s a majomfogó ember az erdőből élve ki nem kerül. Épp ezért a majomfogást az erdő szélén kell végezni éspedig kétféleképen:

Az ember otthon több darab rizsgombócot készit, nagyon borsosan. Kimegy vele az erdőbe s meglátva a majmokat, megáll, a gombócból egyet megeszik, a többit leteszi a földre, aztán elmegy és bevárja a következményeket. Mikor a majmok látják, hogy senki sincs a közelben, leszállnak a fákról s a gombócot kezdik majszolni. De a benne levő bors a majmok száját csipni kezdi. Ezek kezeikkel a szájukat és a szemeiket dörzsölik s eközben természetesen behunyják szemeiket. Ezt a pillanatot használják ki az emberek s közülök egy párat nyakoncsipve, kiszalad az erdőből.

A másik módja az, hogy visz 2 kabátot, de előbb az egyik kabát ujjait jól becsirizeli. Az erdőben a 2 kabátot leteszi, azután a csirizetlen kabátot felveszi a földről, szép lassan magára veszi s utána eltünik. A majmok ekkor odamennek a csirizes ujju kabáthoz és próbálják felhuzni. Több majom keze természetesen a kabáthoz ragad s az ember a kabátot átkarolva, könnyen megfoghatja őket. Lakására vive, könnyen lehet őket idomitani.

A déiután folyamán az egyik erdőbe betérve, egy csomó majmot láttunk, melyek éktelen visitásba kezdtek és bennünket megdobáltak, mi azonban egy pár golyót eresztettünk közéjük s azok visitásukat tovább folytatva, — beljebb menekültek.

Este a szolgák sátrakból tábort vertek. Éjjel egyikünknek egy bennszülött szolgával őrt kellett állani, hogy valamilyen vadállat meg ne lepjen bennünket.

Itt a nagy hőségtől, meg a majmok visitozásától éjjel is alig lehet aludni. Másnap reggel az elefántok hátán átkeltünk a Me—nam balpartjára, ahol elefántokat fürdető benszülöttekkel találkoztunk.

Bangkoktól az ut Pitsranulokig kb. 400 km., de közben az ember valóságos dzsungeleken megy keresztül, — mik az elefántok részére is elég nagy akadályok.

Thuránszky Antal.

(Folytatása következik.)

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia utca 17

Autóhoz, Motorkerékpár-hoz Traktorhoz
és mindenfajta gépekhez
LEGJOBB
OLAJ — **LARDOLINE** — **RICIT** — **OLAJ**
Versenyképes árak és fizetési feltételek.
A vevő kivánságára gépét dijmentesen megvizsgáljuk és hozzá a legmegfelelőbb **olajat** adjuk.
LARDOLINEOLAJ
tiszántuli eladási kozpontja,
Debrecen, Hunyadi-utca 22.

KOVALD Szépen, olcsón, pontosan **FEST, TISZTIT**
SIMONFFYUCCA 7 budapesti országoshirü festő és tisztitó vállalatának debreceni képviselete.

Saját készitményü **szőrmebunda-különlegességek** **Nagy József** szücsmesternél **Szent Anna u. 3**

Házak, házhelyek

A monostorpályi-uton, a gróf Vécsey-utcában, Téglaskert, Basahalom és Létai-utcában, a Boldogfalvai-kertben, Borzsovay-utcában többrendbeli házhelyek, szőllők, gyümölcsös és régi lakóházak, melyek a mi tulajdonunkat képezik, eladók.

A gróf Vécsey-utcában, Monostorpályi-uton és Basahalom-utcában ezen házhelyekre az 1 szoba, konyha, kamarás uj tégla épületek épitését is megkezdettük.

Ezen házhelyek, parcellák, régi, valamint uj épületek kedvező áron és részletfizetési kedvezménnyel is szerezhetők.

Mindenre kiterjedő felvilágositást a **Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet Rt.** ad, Kossuth-u. 8.

Weinstock Henrik
butorüzletében
elsőrangu
műbutorok
kaphatók.
Miklós ucca 2. szám.
Előnyös feltételekkel.

VERSENYTÁRGYALÁST MÓDOSITÓ HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város a tulajdonát képező katonai épületek karbantartási és beruházási munkáira vonatkozó 18346/1929. VII. sz. hirdetményben az ajánlatok feladásra és felbontására f. évi október 3 ára és 4-ére kitüzött határidőket oly módositja, hogy meghirdetett munkálatokra az ajánlatokat f. évi október hó 7-én délelőtt 12 óráig kell beadni, — az ajánlatok felbontása pedig 8-án délelőtt 10 órakor fog megtörténni.

A versenytárgyalási hirdetmény többi kikötései változatlanul érvényben maradnak.

Kelt Debrecenben, 1929. évi szeptember 4.

POLGÁRMESTER.

DEBRECENI KALAUZ

166 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyv kereskedésben.

26230—929. II.

HIRDETMÉNY.

Értesitem a város közönségét, hogy a debreceni kir. törvényszék P. 3749—1928. 101. sz. végzésével Balmazujváros község tagositása ügyében az elhelyezkedés eszközlése tárgyában 1929. október 2-án délelőtt 8 órakor Balmazujváros községben tárgyalás megtartását rendelte el, mire érdekelt feleket ezuton idézem meg. A kir. törvényszék erről szóló végzése a városi hirdető táblán közszemlére helyeztetett el.

Debrecen, 1929 szeptember 28.

Polgármester.

22738—1929. II.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 87500. és 88430—1929. II. 1. sz. rendeletével arról értesit, hogy a fagykárosult gazdák részére a Futura rt. utján 50.000 métermázsa elsőrendü tiszavidéki buzavetőmagot szerzett be, amelynek egyharmad része Debrecenben tárolva a gazdaközönség rendelkezésére áll.

Minthogy a szóbanlevő vetőmag ugy tisztaság, mint csirázóképesség szempontjából kifogástalan, természetszerüleg szokványminőségü buzára jegyzett tőzsdei árnál többe került.

Tekintettel azonban arra, hogy a szóbanforgó vetőmagkészlet kizárólag fagykárosult gazdák vetőmag szükségletének kielégitésére szolgál, ezen buzavetőmag eladására lényegesen az önköltségi áron alul van. Azaz az eladási ár a 78 kg-os tiszavidéki buzára a budapesti tőzsdén a vásárlás napját megelőzően legutoljára jegyzett tőzsdei középárfolyam. Ez az ár ab Debrecen, Közraktár értendő.

Ezen vételáron felül azoknak a gazdáknak, akik a vetőmagot nem saját fuvarokkal szállitják el, a tárolás helyétől a rendeltetési állomásik felmerülő vasuti fuvarköltséget is meg kell fizetniök.

A vetőmag szállitásához a vásárló gazdák saját zsákjaikat is elküldhetik, egyébként pedig a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi rt. a kölcsönzsákokban fogja a vetőmagot szállitani a szokásos zsákkölcsöndij felszámitás mellett.

Legcélszerübb, ha a gazdatársadalmi szervezetek utján lehetőleg együttesen szerezteti be a vetőmag, annál is inkább, mert a Futura 50 q-nál kisebb tételben való szállitásra nem vállalkozik.

Amennyiben egyes gazdák a saját maguk részére külön vásárolnának, szükséges lesz, hogy a vetőmagvásárlásra való igényjogosultságukat és annak mérvét a vármegyei gazdasági felügyelőség vagy a városi adóhivatal igazolja.

Debrecen, 1929. évi szeptember 11.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Értesitem az érdekelteket, hogy az 1927 évben Attila-tér, Bercsényi-u., Bocskai-tér, Böszörményi-ut, Burgondia-u., Deák Ferenc-u., Dobozi-u., Egyetemi sporttérhez vezető ut, Füvészkert-u., Gázgyári felüljáró, Hajnal-u., Hunyadi-u., Kórház előtti ut, Könyök-u., Külsővásártér, Károly Ferenc József-ut, Maróthy György-u., Nyugati-u, Pesti-u., Petőfi-tér, Pavillonhoz vezető ut, Pesti,. Mester- és B.-ujvárosi-ut torkolat, Rakovszky-u., Rózsa-u., Salétrom-u., Szabó Kálmán-u., Szentanna-u., Szénavásártér, Vilmos császár-körúton végzett burkolási, a Kórház előtti park, Nagyerdei park, Péterfia-u. park, Köztemetői park létesitél és Tócós-kert, Acél-u., Nyilastelep, Munkás- és Bauer-u., Barcsai-telep, Pöltenberg-u., Vargakert, K. Tóth Kálmán-u. végzett közkut fúrási munkálatok költségvetésének telkek szerinti szétosztása elkészült és a Városháza I. em. 23. sz. helyiségében 15 napi közszemlére kitettem, ahol a kivetések a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az érdekeltek a kivetés ellen 15 nap alatt észrevételeiket irásban adhatják be a polgármesteri iktatóba.

Debrecen, 1929 szeptember 2.

Polgármester.

Saját készitésü mosószarvasbőr és antilop-
KESZTYŰK
minden szin- és kivitelben
SCHÖN SÁNDORNÁL
DEBRECEN, PIAC UCCA 14.

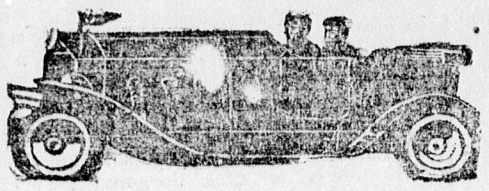

Fiat autók keveset használt állapotban kifogástalan, üzemképesek! 2 személyes sportautó, több használt teher- és luxusautó kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Benzin fillér, olajállomás, éjjeli és nappali szolgálat!!!
PATAKY GARAGE, Erzsébet ucca 32.
Telefon 12-52.

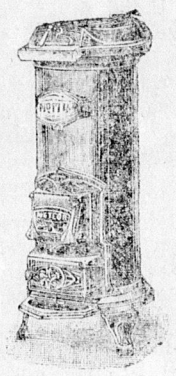

Fafütésü, folytonégő
Zephir és Glória
Fa- és szénfütésü folytonégő
Kalor, Cyklop, Koburg
stb. kályhák, kályhatárcák, fa- és széntartók nagy választékban
Tóth Gyula vasnagykereskedésében
DEBRECEN, Városháza-sarkán.

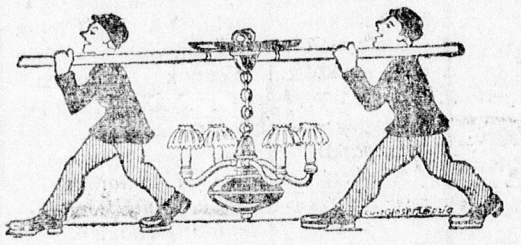

Rendkivül olcsón csillárt csakis a
Földvári
csillárgyárban vásárolhat
SZÉCHENYI UCCA 55. SZÁM
Nézze az áraimat!
Egylángu ma sziv bronzcsillár lakásban felszerelve 16·- P
Ugyanaz négylángu . . . 24·- P
Ugyanaz ötlángu . . . . 42·- P
NAGY VALASZTÉK!

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Vigkedélyü
hozománnyal biró leány vagy özvegy asszonnyal leveleznék házasság céljából, esetleg benősülésre 26 éves keresztény iparos vagyok, csak komoly levelekre válaszolok. Leveleket „Családszertő" jeligére a kiadóba kérek. 1117

Házasságokat
a legelőkelőbb körökben is diszkréten és biztos sikerrel közvetit intelligens úriasszony. — Batthyányi ucca 2. sz. emeleten. 1369

Melyik
idős uriember nyujtana állandó otthont finomlelkü özvegynek. „Érdemes" jeligére. 1060

Állást kereső férfiak

Fiatal
fűszerkereskedő segéd állást keres. Cim a kiadóban, jelenleg állásban van. 1464

Kirakatrendezést
modern felirással, legolcsóbban vállal, többéves budapesti gyakorlattal, Hegedüs, Kút u. 60. szám. 1257

Vincellér
uradalmi gyakorlattal, 31 éves, nős, szerényigényü, állást keres, — azonnalra is. P. Kiss András Debrecen, Bellegelő 214. Diószegi úton, Serli úrnál. 1193

Kaucióval
raktárnoki, pénzbeszedői, vagy más bizalmi állást keres, volt üzletvezető. Felvilágositást ad ügyvédi iroda, Csapó ucca 41. szám. 910

Szép irásu
rajzolni tudó férfi délutáni foglalkozást keres. Cim a kiadóban. 1141

Kaucióval
raktárnoki, pénzbeszedői, vagy más bizalmi állást keres, volt üzletvezető. Felvilágositást ad ügyvédi iroda, Csapó ucca 41. szám. 910

Állást kereső nők

Gazdaasszonynak
ajánlkozom magános emberhez, vidékre is. Cim a kiadóba. 1154

Gazdaasszonynak
ajánlkozik jó megjelenésü középkoru nő, háztartásban tökéletes. — Eötvös ucca 31. 1197

Házvezetői,
állást keres, intelligens fiatal, szolid nő. Cim a kiadóban. 1413

Egy
jó családból való nő, elmenne házvezetőnőnek magános úrhoz, vagy úrnőhöz, esetleg bejáró főzőnőnek, gyermektelen házaspárhoz. Cim a kiadóban. 1315

Szakképzett
mükertész és vincellér 16 évi gyakorlattal október 1-ére állást ke-

Betöltendő állás férfiak részére

Kifutó fiu
felvétetik. Mester 5 sz. Máthé Imre. 1272

Házmestert
kinek a felesége bejárónői teendőket végez, fizetéssel felveszek. — Csapó u. 27. 1324

Szerényigényü
keresztény füszerkereskedősegéd biciklivel azonnali belépésre felvétetik. Jelentkezés délelőtt 11 órától Hatvan u. 54. 1322

Munkás
fiatalember állandó alkalmazásra azonnal felvétetik. Csokonai u. 31. 1320

Két
jó családból való nagyobb fiut tanulónak, azonnal felveszünk. — Galamb sütőde, Vörösmarty u. 2. 112-f

Kifutó fiu
felvétetik. bentétkezéssel. Burgondia 14., füszerüzlet. 1349

Egy
jó ragasztó azonnal — felvétetik. — Komády Széchenyi u. 3. 1376

Szorgalmas
megbizható, munkabiró fiatal férfit mindenesnek felveszek. — Burgonyazuzó. Péterfia 8. 1336

Raktárnokot
fatelepre, — készpénz óvadékkal felveszünk. Salétrom u. 12. iroda. 1419

Házmester
felvétetik, gyermektelen, esetleg egy gyermekkel. Csonka ucca 20. 1427

Egy
jómunkás csizmadiasegédet keresek box munkára Veres ucca 8 1431

Eláruisitót
keresünk, ki lehetőleg autó és műszaki szakmában jártassággal bir. Autóforgalmi. — Hatvan u. 53. 69-a

Füszerüzletbe
tanulót fizetéssel, — vagy ellátással felveszek. Zsurzsa, Árpád-tér 39. 1253

Gépészt
elsörendü szerelőt keresek szántáshoz. Neumayer traktor mellé, azonnali belépésre. — Cim: Tiszacsege, Kismajori gazdaság. 1252

Házmester
gyermektelen pár, felvétetik, délután 2-4-ig jelentkezhet. Nap u 23 1203

Asztalostanulók
felvétetnek — Bálint Sándor műbútorasztalosnál. Piac u. 85. 980

Kocsist
keresek fuvarozáshoz elsejére. Ajánlkozás vasárnap, Bihari ucca 4., vágóhidnál. 1085

Favágók
kerestetnek. Guttman fakereskedőnél. Ispotály ucca 19. sz. 1061

Csizmadiasegédet
jómunkást — állandó munkára keresek. Homok ucca 24. 1163

Kertész
nős, nőtlen uradalomba kerestetik és felügyelő. Hunyadi u. 8., keresztépület. 1149

Majoros
mezőgazdasági családd, város alatti tanyára, kinek 12 évesnyi gyermeke van, kommencióra október 1-től felfogadtatik. Vár u. 8. 1274

Cipészsegéd
fiatal, hétszámra felvétetik. Rákóczi ucca 71. szám. 1240

Kifutó fiu
azonnal felvétetik. — Csáthy könyvkereskedésében. 1269

Tuskózó
munkások felvétetnek. Jelentkezni lehet József kir. herceg ucca 10. szám, Fülöpnél. 1467

Egyszerübb
házaspár, házmesternek felvétetik, (Magos) Montiezredes ucca 16. szám. 1453

Szivógázmotorhoz
értő gépészt keresek. Javitás és kezelésre. Herczeg mérnök. Salétrom ucca 34. 1217

Vásárra
ügyes eladót, valamint állandó keresetre agilis egyéneket felvesz, — Neuber sodronygyár. 1014

Tanulót
és kifutót felvesz Zsatkó füszerkereskedő, — Szent Anna u. és Battsyáni ucca sarok. 1030

Fodrászsegédet
fiatalt kisegiteni felveszek, Balogh, Nyúgati ucca 16. 1027

Megbizható
férfi tanyásnak kerestetik. Szappanos u. 5. 1074

Tanulót
fizetéssel fölvesz Király füszerkereskedése Dégenfeld-tér 11. 1027

Betöltendő állás nők részére

Mindenes
főzőnőt felveszek. Kormos. Csapó u. 15. sz. 1365

Szakácsnénak
fiatal jobb nő kerestetik. Cim: Werbőczy ucca 2. a trafikban. 1701

Házmesternek,
gyermektelen házaspárt és egy bejárónőt felveszek. Miklós u. 11. sz. 1409

Hivő leány,
megbizható, mindenesnek ajánlkozik. Csapó ucca 41. étkezdében. 1405

Munkásleány,
tükörüzemben dolgozott előnyben, felvétetik és egy kifutó fiu. Sipkovits, Nagyvárad u 15. 68a

Tisztességes
bejárónő, röznitudó, felvétetik. Jelentkezni délelőtt 9—11-ig. Lehetőleg környéken lakó. — Tóth, Iparkamara, I. kapu. 1394

Bejáró
leányt keresek 12—4-ig szappanos ucca 18. 1426

Bejáró
mindenes egész napra felvétetik. Kiss Ernő, Batthyány ucca 26. sz. 1386

Tisztességes
középkoru mindenes szakácsnő, tanyára felvétetik. Jelentkezés: Miklós ucca 39. 1139

Komolyabb
munkásnő gépmunkára felvétetnek. Trnka gépmühely. Barna u. 3. 79-a

Mindenes
szakácsnét, ki önállóan főz, kis családhoz jó bizonyítvánnyal jelentkezzen. Simonyi-ut 18b azonnal. 1382

Megbizható
mindenes szakácsnét keres elsejére Nagy Gyula műhimző. Bika épület. 1420

Takarítónő
hetenkint egyszer pár órai munkára felvétetik. Kigyó 14. 1416

Kifutóleányt
fel vesz Biri Róza füzőterme. Piac 42. 1417

Irodistanő
aki eladásnál is segédkezik. jó kézirással felvétetik Vass zsáküzletében. Piac u. 6. 1411

Mindenes
szakácsnőt, október 1-ére jó bizonyitványnyal felveszek. — Dr. Straub. Török Bálint ucca 2. sz. 1083

Bejáró
szakácsné felvétetik — Royal-étterem. 1176

Ügyes
leány vagy fiu gyümölcsárusitónak a vonatokhoz felvétetik. — Pályadvari bazár. 1191

Háztartás
vezetésére önálló, szerény igényü házvezető nőt keresek. — Cim Csonka 14. 1267

Manikürös
kisasszonyt felveszek. Csapó 98. Pettermann. 1225

Felvétetik
egy mindenes bejárónő, egész napi munkára. Wesselényi u. 3. Közellakó előnyben. 1236

Mindenes
szakácsnő okt. 1-re felvétetik. Hunyadi ucca 14. I. em. 1212

Tisztességes,
ügyes szobaleányt felveszek elsején. Petőfitér 14. emelet. 1333

Mindenes
bejárónő felvétetik. — Apafi u. 35. 1326

Megbizható
mindenes, ki főzésben jártas, jó bizonyítvánnyal felvétetik. Zápolya ucca 4. 1702

Jó megjelenésü
urak és hölgyek, akik ismeretséggel rendelkeznek, akviziciós munkára fixszel és magas jutalékkal felvétetnek. Jelentkezés Simonffy u. 1. I. emelet. Halmos. 1294

Gyermektelen
házaspár felvesz megbizható mindenes főzőnőt és szobaleányt. — Geiger, Széchenyi ucca 23. 1351

Mindenesnek
fiatal leányt jó könyvvel elsejére keresek. — Nagy, Rákóczi u. 4. sz. 1330

Ügyes leány,
bejárónőnek felvétetik, ki füszerüzletben jártas előnyben. Csemete u. 21. 1353

Kifutóleány
felvétetik. Szilágyi kézi munkaüzlet, Széchenyi ucca 1. 1368

Mindenes
bejárónő kis családhoz kerestetik okt. 1-ére. Kossuth ucca 36. 1078

Perfekt
gyors- és gépirónő kéthároméheti kisegitő — munkára felvétetik. Futura bizományosság, — Hunyadi u. 5. sz. 1095

Jólfőző
mindenes szakácsnőt tanyára és szobalányt helybeli alkalmazásra keresek. — Magoss György tér 30. 896

Uj szezonnyitás
előtt tisztelettel értesitem a hölgy közönséget, fővárosi utamról haza térve, hol hosszabb időt töltve volt alkalmam elsőrendü szalonokban az őszi divat modelleket tanulmányozni és azt — megszerezni. — Nálam tett megrendeléseknél a közismert olcsó áraimból még 10% engedményt nyujtok. — Bálint Margit, Péterfia ucca 30. szám.

Vásár áthelyezés
miatt olcsón beszerezhetők javított kisebb s nagyobb asztali- és tornyos tűzhelyek, üstházak, hő álló zománcozott asztali tűzhelyek, vasbútorok, egyes és páros lemezágyak, szép fehér gyerek ágyak, — összecsukós vaságyak, mosdók, Dobozi ucca 5. lakatos, zsibvásártér.

Hangszerek

Cimbalom
Shunda, pedálos jó karban, eladó, Kassai út 22. szám. 1202

Gazdasági eszközök

Vetőgép
16 soros, uj rendszerü, alig használt, eladó. Értekezni lehet Szent Anna u. 53. 1415

Eladó
Eszterházy uj kocsi. — Teleky u. 100. Vasárnap és kedden. 12

Szőlőprés
hordók, taposó kád, puttonok eladók. Simonyi-ut 17. 1216

Eladó
jókarban levő hintó két lóra való szerszámmal, villanykörfürész baltával. Megtekinthető Debreceni Mükögyárban, Fürdő ucca 2. Telefon 10—93. 67a

Eladó
jókarban lévő 6—10 hold szőllő igényeit kielégitő szüretelő felszerelés és használt boros hordók. Lahner u. 5. 1372

Traktor után
való 5 vasu eke eladó. (Echkberkalt) Teleki u. 63. 1307

Eladó
szőllőzuzóprés, József kir. herceg u. 56. sz. 1184

Eladó
egy 16-soros vetőgép, egy henger, egy borona. Bellegelő 189b. Rózsánál, Wolaffka-telep alatt. 1319

Kútszivattyúk
szivó-nyomó és Füvessi féle rézhengeres eladó. Szekfü ucca 4. szám. 1150

Gazdasági szerszámok
uj állapotban: eke, taliga, borona, magtakaró borona, négyes kisefa, henger, lópokrócok, kettős ekefej, tengeri vonalzó, szekéroldalkötőlánc, vendégoldallánc, használt állapotban: szekér, ekhó, egy pár igás lószerszám olcsón eladók. Kossuth ucca 28. fsz. 1. csak délelőttönként. 1158

Bútorok

Feleáron
sőt annál is olcsóbban kaphatók kéz alól vaságy, éjjeliszekrények, sparherdt, zöld plüssterítők, drapéria, nyujtótábla, liesztesláda, kerek falióra, vizesüveg, petroleumlámpa, pipatartó, Ferenc Józsefkabát, gumakabát, nadrág, fehér nyáriöltöny, férfi és női télikabát, gyermekboa és muff férfi és nőicipők, sámfa, Dumas-környvek, 150 éves biblia, női kerékpár, varrógép, fényképezőgép, keretantenni, gyalogsági kard, podgyászkoffer, papir vágókés, udvari hinta, gyermekek és felnőttek részére, teljesen felszerelve, kis stelázsi, ajtó geréptok, egyszerü ajtók, ablakráma, gazdasági eke talyigával, kaparó gereblye, ekekapa borona, kisefa, kendertörő, hentes és mészárosbárdok, taglók, sózó sajtprés, kolbásztöltőgép, munkaasztal, zsirhütő szürővel, brátosládák, zsirosbödön, — hurkatöltő, gázrezsó, puldkassa, kidugó silt, boroshordó, káposztáshardó stb. Nagy adásvételi iroda, Csapó u. 56. Postával szemben. Villamosmegálló. 1215

Márványmérleg
pultra helyezhető, — metszett üveglap álványokkal olcsón eladók Cim a kiadóban. 1122

Eladók
teljes ebédlő és más bútorok, hordók stb. Batthyányi ucca 5. 1169

Eladó
egy kettős ruhaszekrény, egy záros láda. Domokos Lajos ucca 15. sz. 111f

Iróasztal
eladó világos bükkfából. Megtekinthető 9-től 2-ig. Bikabérház,

Futószőnyeg
bordószinü, 3 drb. két és fél méter hosszuak eladó. Cim a kiadóban 1406

Fa-csillár
10 égős, diszesen faragott eladó. Vigkedvü M. u. 63. Faszobrásznál 1206

Tükörasztal,
uj, szép, tiszta, nagyon olcsón eladó, Kerekestelep, Géza ucca 16. sz. alatt. (M)

Ebédlőszekrény
fehér zománcozott ,elő szoba fotelek, virágállvány és fiókos szekrény eladó. Maróthy 3 1362

Félhálók
magános ágyak, szekrények Schöber ágyak vitrinek, könyvszekrények,facsillárok, kandeláberek, zománcozott kőedények, zsirnak,lekvárnak, zöldségnek, továbbá kijátszott hegedük, citerák, virágcseréptartók, vázák és mindenféle ingóságok legjutányosabban, alkalmi áron kaphatók az Ingóságközvetitőnél. 1318

Meidlinger-
kályha nagyterembe való rézkoronás dupla sodronyágy, 1000 literes gömbölyü víztartály. 200 literes öntött vasüst zománccal, 4 fotő, egy sarokdivány vasmosdó márványlappal, zománcos éjjeli márványkaszni, tükör, képek, óceskadeszkák, káposztáshordó, márvány teaasztal, antik ováloszlop. Erzsébet ucca 109. 2-től 5-ig. 960

Eladó
alighasznált keményfahálószobabútor, két szárnyas, tömör ajtó. Nap ucca 4. szám. 1423

Eladó
egy kompletti háló és ebédlő, Vojta műbútorasztalos, Kút ucca 10. szám. 1434

Élelmiszer és ital

Friss
tej naponta házhoz — szállitva megrendelhető Zöldfa u. 14, vagy Károly Ferenc József-ut 18. Tel. 925. 1058

Husz
hektoliter 4 éves kitünő házi fajbor eladó Cim a kiadóban. 332

Teljes ellátás

Az állomáshoz
közel, tisztességes, egy vagy két személy, teljes ellátásra felvétetik. Cim a kiadóban. 1118

Kvártélyost
felveszek. Maróthy Gy. ucca 15. szám. 1283

Két magános
asszony felvesz tisztességes kosztost, esetleg teljes ellátásra iskolás gyereket is. Wesselényi ucca 95. 1395

Lakótárs
teljes ellátásra kerestetik, egy hóra 70 pengő. Péterfia u. 11. 1148

Lakásra,
vagy teljes ellátásra felvétetik intelligens urinő Miklós ucca 26. 1165

Autó, motor, kerékpár

Kis teher-autó
üzleti árúkihordásra olcsón eladó, Riesz kocsigyár, Hatvan u. 37-f

Motorkerékpárok
175 cm. angol AKD. felülvezényelt, OHV. 4 üfemü, 300 cm. angol AKD., felülvezényelt, 200 cm. német Zundap, 1929-es typus, 500 cm., német, Diamant, oldalkocsis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktáramban, Csapó ucca 68. sz. Bodnár. 14-a

Autótaxi
eladó. Cím a kiadóban. 1042

Szalagfürész
rönkvágó kocsival, körfürész, furógép, motor és minimax eladó. — Kigyó ucca 16. 1201

Kocsi
csukott üvegajtós, elegáns, divatos forma jó karban eladó. Dr Engelné, Werbőczy u. 3. 1356

Varrógép
és kerékpárját olcsón javíttja az uj műszerész üzem. Széchenyi ucca 3. Halköz sarok. Kitünő varrógépet és kerékpárt, alkatrészeket és tüket kedvező részletre. 1366

Autó
részletre olcsón eladó. Délután, Nap ucca 23. 1204

Autó
négyszemélyes, csukott, modern, üzemképes, eladó, Hatvan ucca 68. szám. 1451

Oktatás

Német nyelvoktatás
iskolás gyermekeknek a teljes kiképzésig. — Német játékdélelőttök hat éven aluli gyermekeknek, Német Gyermekotthon, Piac ucca 34. szám, lift. 1442

Angol
tanitványokat elfogadok. Cím a kiadóban. 20-a

Francia nyelvtanárnő
felelősséggel órákat ad. Cim a Földes illatszertárban. Vig-mozi bejáratnál.

Franciaországi
tanulmányútjáról haza tért középiskolai tanárnő, tanítást vállal. Cím a kiadóban. 904

Gyengecelméjü
gyermekek tanítását elvállalja Papp gyógypedagógus. Értekezni Miklós ucca 23. 1445

Korrepetitor
bármilyen fiu és nőt középiskolára előkészit felesősség mellett. nyugdijas tisztviselő Debrecenben, vagy a háznál is. Osváth. — Nagyléta 88. szám.

Okleveles
középiskolai tanárnő — bármely magánvizsgára előkészit. József kir. h. u. 41, jobbra. 64a.

Németül tanit
született német tanerő, olcsón, biztos sikerrel, Rothermere ucca 7. sz. (Kollégium mellett). — 1337

Miss Edwards
született angol, diplomás polgári iskolai tanárnő, (cardiffi egyetemről) angolt tanit József kir. herceg ucc 12. szám 1769

Ajánlat

Poroszszén
mázsánként 6.80 hazaszállítva, Rosenfeld Kálmán, Salétrom ucca 12. szám. Telefon 674. 1-a

BAJOMI JÓZSEFNÉ
tüzifa és széntelepe a pályaudvaron.
Telefon: 8—93. A debreceni üzletvezetőség szerződéses bérfavágója szabályszerü vasuti utalványra előirt egységár alapján házhoz szállit

HASÁBOS ÉS FELAPRITOTT TÜZIFÁT
továbbá hazai és porosz szenet. Magánosok részére a legolcsóbb beszerzési forrás. 66a.

Uradalmi tej
ötven liter, kapható, — József kir. herceg ucca 10. szám. 1135

Szántást
traktorral azonnalra — vállalok. Asztalos, Honvédtemető u. 31. sz. 1019

Kárpitos
munkák, újak, javitások, legolcsóbban készülnek, Varga, Piac u. 44. sz. udvarban. 433

Legújabb
női kalap, modell után alakítás 2 pengő, készülnek Soós Juliska, (Darabos) Rothermere ucca 27. szám. 929

Száraz bükkfa
II. o. 4 pengő mázsánként, felapritva, hazaszállítva. Szalon porosz kőszén, belföldi kőszenek, tojásbrikett és bányakoksz, legolcsóbban kapható, Grünfeldnél. Csapó ucca 16. sz. Telefon 982. 9-a

Örökbe
adnám 4 hónapos kisleányomat. Értekezni: Piac ucca 42. 1399

Uradalmi
tej, 50 l. kapható József kir. herc. u. 14. 1135

Ablakok
minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán ablakgyártási telepén. Volt Szív ucca 14. 343

P. 3.80 száraz bükkfa
II. o mázsánként, kugliba, hazaszállítva é négy pengő felapritva szalon porosz és bel földi kőszenek, bányakoksz, legolcsóbban kapható, Guttmannál Ispotály ucca 19. szám Telefon 14-34. 10-a

Csillárjait
olcsóbban szerezheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol, Széchenyi ucca 55 sz.

Lakatos munkák
épület, díszmű takarék tűzhelyek, rácsok, stb autogén heggesztés, elsőrendü kivitelben készülnek, jutányos árakért, Ferenc József út 38. szám, (Posta mellett). ifj. Lókodynál Ugyanott tanulók felvétetnek. 32-f

TÜKÖRGYARTAS,
üvegcsiszolás, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Szív u.) 15. Telefon 3—56. 34f.

„Anny" árai
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapok minden szinben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengő! Csapó ucca 47. Tanulóleánye felvesz. 5a

PADLÓLAKKOK
legszebb színekben, magasfényü, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható: Stern festéküzletben, Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott patkány- és egérirtó, garantált minőségben olcsón kapható.

Soffőr
vizsgára, szakszerüen, mühely gyakorlattal, csak iss gépmühely. — 19 év óta fennálló soffőriskolája készit elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni csakis mühelygyakorlattal tanuljon. Erzsébent u. 20. szám. 1576

Szemüvegeket
orvosi receptre, vagy anélkül, szakszerüen, s olcsón készt és javit Nagy Kálmán szaklátszerész, Bádokos ucca 4. szám. (Króh divatáruház mellett). 1428

Óra-
és ékszerjavitások, jótállással, óraüzem. — Aranyat, zálogcédulát magas napiárban vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. szám. 1460

Fűszerkereskedők
figyelmébe! Lámpacsövek és lámpabelek kiárusitás miatt, gyári árnál is olcsóbban beszerezhetők, — ifj. Blattner Gyulánál. — Piac ucca 89. szám. — 942

Olcsó
és kitünő házikoszt kapható Csapó ucca 41. szám alatti étkezdében. Abonenseknek kedvezmény. Csinos helyiség. Figyelmes kiszolgálás. 1121

Legolcsóbb
anódpótló, akkumulátor, száraztöltő és egyéb rádióanyagok legolcsóbban Tasnádi rádiólobratóriumában Piac u. 21. (Sesztinaház. 1140

Zamatos
fajborok, literje 64, 72 80, 1.00, egy nagy üveg Gottschlig Cognac 4.00 egy kg. házi savanyitot káposzta 20 fillér, — Glück csemege üzletében, (volt Péterfia) Magoss György-tér 9. — Ugyanott segéd, tanuló és kifutó. felvétetnek.

Kőmüves-
munkát szakszerüen végez és jutányos áron vállalja Szodrai Ferenc kőmüvesmester (Darabos) Rothermere u. 63. 1173

Keresek
olyan embereket, akik már regény terjesztéssel foglalkoztak és — foglalkozni akarnak. Jelentkezenek Veszeli Istvánnál, Csapó ucca 17 előtti ujság és gyümölcs pavillonban. 1331

Bor
kitünő zamatu 5 liter vételnél 64 fill. Vámos pércsi finom vegyes 80 fill. Dénesnél, Cegléd u. 22. 1293

Cipőfelsőrészkészitő
műhelyemet Rózsa u. 3. szám alól, Csapó u. 11. szám alá helyeztem át. Molnár. 1436

Poloskairtást
cyangázzal vagy szabadalmazott szerrel — felelősséggel vállalom. Poloskaszer kapható. Telefonhivó 8411. Kossuth ucca 47. Nánássy. 1388

Takaréktüzhelyek
legegyszerübbtől, legdiszesebbig, nagyobb majolikások is kaphatók. Kandia 15 Esetleg viszonteladásra, egytömbe. 1383

Óra- és ékszer-
javításokat felelősséggel készit, mérsékelt áron, pontosan szabályozott zseb, fali és ébresztő órákat olcsón árusit, Stassik és Szekeres órás és ékszerészek, Bádogos ucca 4. szám. (Króh nőidivatáruház mellett). 1429

Paplant
varrni házhoz megyek Hivásra megjelenek, Szilágyiné (Bihari telep) Bihari ucca 4. sz. 1087

Mérlegjavitás
hitelesitéssel, legjutányosabban Garainál Zsák ucca 11. szám, — (Csokonai ucca mellett) Használt mérlegek vétele, eladása, hitelesitve. 1465

Figyelem
Női cipő, talp sarokkal 2.80, férfi cipő talp sarokkal 3.20. Fejelés talppal 7.20. Fábiánnál Rákóczi ucca 71. 1239

Jól tejelő
tehenet tartásra elfogadok. Cim a kiadóba. 1262

Készitek
elsőrangu kivitelben kabátokat, ruhákat, iskolai ruhákat Barna Julia. Teleki u. 64. sz.

Technológiailag
szabni tanitok, uri házhoz varrni megyek, lakásomon vállalok. Jezernickyné. Veres u. 5. 1223

Társulnék
földbirtokom jövedelmezőbbé tétele céljából 4—5 ezer pengő tőkével, vagy pedig megfelelő állat állománynyal rendelkező, gazdálkodáshoz értő egyénnel. Cim a kiadóban 1261

Izletes
házikoszt bentétkezésre, kihordásra 1 P-től kapható. Rothermere ucca 35. 1269

Váltókölesönt
már földre gyorsan is folyósittatok, iratokkal jelentkezhet Földhitel irodában. — Hunyadi ucca 8. alatt. 1332

Kereslet

Csendestársat
keresek, pár ezer pengővel, jómenetelü üzlethez, vagy esetleg jó kamatra, biztos fedezetre. Cím a kiadóban. 1137

Taxi
kis fajkutya találtatott, tulajdonosa megkapja Boldogfalva u. 22. sz. alatt. 1280

Tengeri górét
bérbe veszek. Címet Royal szálló portásánál kérem leadni. 1367

Magas kamatra
keresek 4500 pengő privát kölcsönt első helyi betáblázásra. — Ajánlatok „Magas kamatra" jelige alatt kiadóba kérek. 1418

Biztos megélhetést
nyujtó élelmiszer üzlethez — betegség miatt — társ kerestetik. Cim a kiadóban. 1393

Vályogot
és egy jó állapotban levő egylovas stráfszekeret keresek megvételre. Széchenyi út 12. 994

Egy
jó állapotban levő szép gyermekkocsit megvennék. — Bőrkereskedés, Csapó ucca 98. 1012

Vályogot
keresek megvételre. — Keresztesi u. 30. Bihari telep. 1161

Forgalmas
helyen kisebb korcsmát sürgősen bérbe vennék. Cim a kiadóhivatalban. 1237

Birkát
feles tartásra keresek. Nagyvárad ucca 18. sz. 1230

Lakás kereslet

Egy
nagyobb szoba, konyha spájzos lakást keresek nov. 1-ére. Cím a kiadóban. 1232

Állami tisztviselő
keres uccai egyszobás lakást, mellékhelyiségekkel. Ajánlatok: Csapó ucca 65. vendéglő. 1125

Jogszigorló
a nagyerdő környékén különbejáratu bútorozott szobát keres, azonnalra. Cím a kiadóban. 1081

Kiadó lakás

Két
uccai szoba előszobával irodának vagy rendelőnek azonnal kiadó. Simonffy 32. Értekezni 38. alatt. 1106

Szoba,
konyha tágas, egészséges, elsejére jutányosan kiadó. Patai u. tizennyolc alatt. 1065

Egy
uccai szoba, konyha és spájz mellékhelyiségekkel okt. 15-ére kiadó. Lugosi u. 21, Vilmos kaszárnya mögött. 1075

Kiadó
1 szobás, konyhás lakás okt. 1-ére. Böszörményi ut 10. sz. 1071

Kiadó
2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Elővös ucca 12. 1063

Kiadó
egy nagy száraz pincehelyiség, előpincével, s raktárnak, vagy hasonló célra. Azonnal elfoglalható, Batthyányi u. 15. szám alatt. Értekezhetni lehet ugyanott az uccai lakásban. 108-f

Modern
egy szoba, konyha elsejére kiadó, vagy tizenötödikére kiadó. Károly Ferenc József ut 12. sz. 1067

Kiadó
Burgondia ucca 15. sz. alatt ötszobás, modern parkettes lakás. Megtekinthető délután 3—5 óráig. 63-a

Kiadó
egy udvari szoba, előszobával, irodának, s műhelynek, vagy lakásnak, esetleg bútorozva is, november hó 1-re Batthyányi ucca 15. sz. alatt. Értekezni lehet ugyanott az uccai lakásban, délután 2—4 óra között. 109-f

Egyetem
közeleében Vilmos császár ut 22. szám villa október 1-étől május 1-ig kiadó. Értekezni a helyszinen. 905

Kiadó
október hó 1-ére a Kassai ut 35. szám alatt — nagy kerttel egy nagy szoba, konyha, kamara villany bevezetve, jó szágtartás megengedve 90f

Kiadó
2 szoba, konyha, előszoba, spájz és mellékhelyiség. Rother u. 4. „Jó koma" vendéglő. 958

Egyszobás,
konyhás udvari lakás hozzávaló mellékhelyiségekkel október 1-től kiadó. Simonffy u. 39. 81f.

Kiadó
egy uccai szoba, pincekonyhával, Bethlen 41. 1034

Kétszobás
lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Vendég u. 38 sz. 1022

Egy szoba,
konyha azonnal kiadó. Hatvanuccai kert, — Diófa u. 4. sz. 1387

Pinceszoba
kiadó. — Egy gyermek vaságy eladó. Mester ucca 31. 1392

Egy
szoba, konyha, kamara fásszin kiadó. Vörösmarty u. 19. 1109

Pincelakás
kiadó. Bercsényi ucca 11. szám. 1316

Két szoba,
konyha kiadó. Nagy Pál ucca 9. sz. 1375

Egy
udvari szoba kiadó. — Dobó u. 12. 1397

Egy
udvari szoba konyhával, ujonnan festve, kiadó. Gyöngyvirág 21. 1374

Két szoba,
konyha, speiz, kert, — azonnal beköltözhető, Epreskerti út 7.-a. Boldogkert. 1463

Egy szoba,
konyha október 1-ére kiadó. Faiskola u. 7a. 1407

Kiadó
egy szoba, konyha, külön udvar október elsejére, sertés- és baromfi tartás megengedve. — Egyletkert u. 56. Boldogker 1328

Udvarranyiló
padlós szoba, magánosnak kiadó okt. 1-ére. Apafi u. 35. 1327

Kiadó
két szoba, konyha. — Wesselényi tér 10. 1323

Kiadó
november hó elsejére, két szoba, előszoba, — konyha, vagy két egyszobás, konyhás, Károly Ferenc József út 68. szám. Maróthy Gy. ucca 3 szám. Fodor.

Két-
szobás uccai lakás — azonnalra kiadó. Homok ucca 139. Értekezni Piac ucca 41. 1250

Egy
szoba, konyha, éléskamara kiadó. Kazinczi ucca 8. 1265

Simonyi úti
villamos megálló közelében, három, esetleg négyszobás, parkettes, új villalakás, fürdőszobával, felsőkonyhával, gáztűzhellyel, cserépkályhákkal, azonnal vagy novemberre kiadó Értekezni lehet Hungária palota, földszint elsőajtó, ügyvédi irodában. Telefon 125. sz. 1445

Kétszobás
csinos lakás konyhával — esetleg egy szoba, konyhával — kizárólag kis családnak azonnal kiadó. Zsák ucca 11. (Csokonai ucca mellett). 1466

Egy szoba,
konyha, kamara, istállóval, vagy anélkül kiadó, Hadházi ucca 31. szám. 1457

Egy szoba,
konyha kiadó, Pesti u. 33. szám. 1444

Négyszobás
lakás, november 1-re főuccán. Cím a kiadóban. 1446

Központban
kettő szoba, irodának, gyermektelen fiatalpárnak, esetleg bútorozva kiadó, Kálvintér három földszint. 1455

Központban
két szoba, konyhás udvari lakás kiadó. — Hüvelyes ucca 6. 1414

Vénkertben,
Domokos Lajos u. 28. szám alatt 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel, 2400 négyszögöl kert vízvezetékkel, szabad baromfi- és sertéstartással azonnal kiadó 1410

Két szoba,
konyha összes melléképületekkel, tágas udvar nagy kert, október 15-ére kiadó. Kuruczucca 22. sz. 1422

Kiadó
kétszobás, konyhás lakás kertben, magános udvarral. Csonka ucca 18. szám. 1432

Egy szoba,
konyha, fáskamara elsejére kiadó. Csigekert ucca 27. sz. 1435

Kiadó
azonnal egy szoba és konyha. Pacsirta u. 16. szám, első ajtó balra. 1329

Három
uccai előszoba, mellékhelyiségekből álló lakás kiadó nov. 1-ére. Teleki u. 63. 1306

Kiadó
szép padlós szoba és konyha, Tóczóskert, — László u. 6. 1303

Kettőszobás,
mellékhelyiséges balkonos lakás, ujonnan festve, fehér ajtók, ablakok, kiadó. Hatvan u. 61., I. 3. 1378

Kiadó
uccai pinceszoba, fél konyhával. Homok u. 7. sz. 1313

Kétszobás,
konyhás lakás nov. elsejére kiadó. Teleki u. 78. sz. 1363

Piac uccán
2 szoba, fürdőszoba, — előszobász garzonlakás Andrássy uton 3 szobás modern villalakás kiadó. Értekezni Piac u. 31, házfelügyelőnél. 1345

Világos,
padlós pinceszoba — konyhával olcsón kiadó. Kishekyesi ut 17. 1360

Egy szoba
és fáskamra kiadó. — Szentanna u. 36. 1343

Lengyeltelepen
egy szoba, konyha és kamra pártával 1-ére kiadó. Érdeklődni Vígkedvü Mihály ucca 17. 1338

Szobát
adok magános nőnek, havonta pár napi munkáért. Nyil u. 47. 1334

Egy
udvari szoba kiadó. — Csemete u. 10. 1391

Dózsa u.
21. szám alatt egy szép festett uccai szoba és konyha villanyvilágitással október 1-re kiadó. 1180

Kiadó
udvari kettő szoba, és konyhás egyszerübb lakás. Péterfia 30. 1371

Kiadó
udvarranyiló szoba — Vargakert, Kerti-út 3. Szabó Lajos. 1251

Kiadó
1 szoba, konyha mellékhelyiségekkel. Budai ézsaiás ucca 12. — 1260

Harmincöt
pengőért kiadó egy szoba, előszoba, konyha, speiz, pince. Ujkert. Lehel ucca 12. sz. Érdeklődni a 17. sz. alatt. 1272

Egy
szoba, konyha, éléskamara kiadó. Kazinczi-utca 8. 1265

Udvarranyiló-
szoba október 1-re kiadó. Kigyó u. 14. 1255

Kiadó
suterinbe egyszobás lakás 2—3 személynek. Károly Ferenc József út 13. sz. 1263

Azonnal
beköltözhető négyszobás komfortos lakással (vzvezeték, villany) eladó tehermentes modern családi ház Nyil ucca 101. alatt. Ezenkivül udvari egyszoba, konyhás szuterénben kétszobás házmesterlakás. Villanyommegállótól három perc. Utburkolás ősszel megkezdődik. — Felvilágositás ugyanott a házmesternél. — 1624

Szotyori-telep
Kálmán ucca 20. sz. egy kis szoba azonnal beköltözhető, kiadó. 1188

Kiadó
udvari szoba, konyha, fáskamara azonnal, — Vendég ucca 82. 1192

Ujkert
Lehel ucca 35. szám ,2 szoba, előszoba, fördőszoba, 100 mázsára gőré kiadó. 885

Azonnal
kiadó szép uccai szoba, konyha, speiz, — Vargakert, K. Tóth ucca 36. 1226

Tisztviselőnő
keres egy uccai, esetleg előszobás lakást, lehetőleg a központban .Cim és ár megjelöléssel kérem leadni a kiadóba. 1227

Háromszobás,
modern lakás nov. 1-re kiadó. Andrássy u. 11. 1209

Két szoba,
konyha kiadó. Bethlen u. 24. sz. 1196

Kiadó
urilakás, 2 szoba, előszoba, konyha, speiz, mellékhelyiségeivel — azonnal is elfoglalható. Kandia ucca 5. — 1178

Kiadó
1 szoba, konyha, spájz, kamra. Kar u. 35. 1300

Azonnal
kiadó 1 szoba, konyha, fáskamara. Hortobágy-u. 19. 1299

Olcsó
lakás, szoba, félkonyha, istálló, Bihari ucca 4. Vágóhidnál. 1086

Négy szoba
előszoba, fürdőszoba, konyhás lakás kerttel együtt kiadó. Poroszlay ut 18. Telefon 107. 1389

István-út 1.
sz. alatt egy szoba, konyha, használattal október 1-re kiadó. — 1160

Kiadó
háromszobás utcai lakás november 1-re Kigyó-u. 8. 1178

Egy
modern szép nagy szoba konyha, speiz, fáskamara nov. 1-re kiadó. Csillag-u. 15. 1129

Egy
szoba, konyha kiadó október 1-re. Garay ucca 10. 1126

Háromszobás
minden mellékhelyiséges modern lakás novemberre kiadó Péczely-u. 3. 1113

Egy
udvarra nyiló szoba s kamara azonnal kiadó Virág-u. 13. 1081

Kiadó
két szoba mellékhelyiséggel, hátul az udvarban. Szentanna u. 23. 1103

Kiadó
5 szobás udvari lakás mellék helyiségekkel, Miklós u. 41. Megtekinthető vasárnap 10 től 12 óráig. 1241

Egy
szoba, konyha, kamara kiadó. Ugyanott egy pinceszoba, konyha kiadó. Tócoskert, Faiskola u. 7. 1172

Egy szoba,
konyha, kamara 24 pengőért azonnalra kikiadó. Sámsoni ut 9. 1296

Szoba,
konyha, előszoba kiadó Sas u. 2, bejárat a szin ház felől is. 1291

Kiadó
egy és kettőszobás — konyhás lakás. Bercsényi 16. 1281

Egy
uccai szoba, konyha kiadó október 1-ére. Árpád tér 46. 1311

Egy szoba
azonnal kiadó. — Oláh Károly ucca 60. sz. — Homokkert. 1248

Három
uccai szoba, fürdőszoba, berendezés, konyha fáskamara november 1-ére kiadó. Nap ucca 1. szám. 1229

Kiadó
2 szoba, előszoba, és konyha, spájz, — 254 négyszögöl kerttel. — Csapókert, vasutsor, — Dobó uccával szemben. 1246

Kiadó
lakás, uccai 3 szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségeivel nov. el sejére. Lorántffy 19. Értekezni Darabos u. 3. szám 1219

Két
szoba, konyha azonnal kiadó. Vendég u. 48. szám. 1187

Két
kis szoba, konyha és kamra stb. külön udvarban 1-ére kiadó. — Kishegyesi ut 15. 1298

Egy
szoba, konyha október 1-re kiadó. Bercsényi ucca 10. 1182

Garzonlakás
kiadó. 1 uccai és ebből nyiló udvari szoba nov 1-ére. Bethlen u. 46. szám. 1421

Kettő
szoba, konyha ötven P-ért azonnal kiadó, Zrinyi 43. 1151

Egyetem
mellett 4 szobás lakás olcsó áron kiadó. Megtekinthető Sestakert, Komlóssy-út 66. Felvilágosítást ad a református kollegumi kapus. 1020

Egy
utcai szoba külön bejárattal kiadó. Zöldfa utca 9. 1059

Egy
nagy szoba mühelynek vagy lakásnak kiadó. József kir. herceg utca 57. 1068

Egy
szoba konyhás lakás kiadó József kir. hg. ucca 57. 1069

Kiadó
két szoba, konyha, kamara nov. 1-re. Széchenyi ucca 35. 1127

Egy
uj 4 szobás modern lakás havi 140 P-ért a Kardos uccán azonnal kiadó. Értekezni Arany János ucca 49. sz. keresztépületben.

Bútorozott szoba

Csinosan
bútorozott szobához társat keresek. Kigyó ucca 27. 100f

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó Bundi ucca 15. szám, ötödik ajtó. 1008

Különbejáratu
csínosan bútorozott szoba kiadó, Kigyó ucca 11. szám. 1040

Kiadó
különbejáratu uccai bútorozott szoba. Aarany János ucca 36. 999

Különbejáratu
uccai bútorozott szoba kiadó, Széchenyi-kert Erőss Lajos ucca 6. sz.

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó. Domokos Lajos u. 6. sz. Vénkert. 104f.

Bútorozott szoba
különbejárattal, szolid nőnek, vagy férfinek kiadó Vigkedvü Mihály ucca 27. szám. 110-f

Kétágyas,
csendes, tiszta uccai szoba kiadó, Eötvös u. 9. szám. 1112

Különálló
csínosan bútorozott szoba kiadó, Arany János ucca 15. szám. 1076

Különbejáratu
bútorozott szoba, két fiatalember részére kiadó. Arany János ucca 6. szám, keresztépület. 1066

Csínosan
bútorozott szoba, egy vagy két személy részére kiadó, Kovácsné, — Piac ucca 19. I. emelet. 1039

Kereskedelmi
alkalmazottaknak kis szoba, központi fűtéssel kiadó, Perczel, Szt. Anna 10. 1278

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó Piac u. 73. 1325

Egy
szép uccai butorozott szoba kiadó. Jókai u. 33. sz. 1167

Csinosan
butorozott szoba egymásbanyiló, fürdőszobával azonnal kiadó. Kazinczi u. 4. 1174

Kiadó
különbejáratú szépen butorozott szoba — Batthyányi ucca 5. — 1168

Simonyi
út 5a. alatti villában különbejáratú butorozott szoba elsejére — kiadó. 1079

Különbejáratú
csinosan butorozott — szoba fürdőszobával kiadó. Hatvan u. 35. II 1155

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, előszobával kiadó. — Faragó u. 6. 1220

Szép
uccai bútorozott nagy szoba zongora- és fürdőszobahasználattal — központon kiadó. — Veisz, Hatvan u. 35., I. emelet. 1190

Bútorozott
szoba kiadó szolid urnak Batthyány ucca 7, 3 lépcső. 1194

Uccai
szépen bútorozott szoba keresztény uriembernek kiadó. Csapó ucca 55. 1185

Bútorozott
szoba 2 ur részére kiadó. Rothermere 35. 1186

Különbejáratu
uccai bútorozott szoba kiadó. Baross ucca 26, balra. 1179

Különbejáratu
csinosan bútorozott szoba 1—2 személy részére kiadó. Darabos u. 8. sz. 1243

Két
szépen bútorozott szoba, uccai, parkettes, — garzonlakásnak, irodának, rendelőnek kiadó. Piac 19, II. em., folyosó végén. 1242

Kiadó
butorozott szoba Eötvös u. 20. szám alatt. Ugyanott egy villanycsillár jutányos áron eladó. 1259

Szépen
bútorozott, különbejáratu uccai szoba kiadó. József kir. herceg u. 8. sz. 1273

Egyetemhez
közel butorozott szoba kiadó. Károly Ferenc József ut 11. sz. villa. 1271

Kiadó
2 különbejáratu uccai csínosan bútorozott szoba, irodának, rendelőnek, lakásnak, Kossuth ucca 26. szám, baloldal 1114

Különbejáratu
elegánsan bútorozott uccai szoba, fürdőszoba használattal, 1—2 úr részére kiadó, Simonffy ucca 38. 1107

Egy
uccai butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Széchenyi ucca 25 I. emelet. 1314

Butorozott
szoba, szolid urnak — vagy hölgynek kiadó. Nyomtató ucca 3. 1309

Modern
villában különbejáratu szoba 1—2 személyuek jutányosan kiadó. Poroszlay ut 21. 1395

Két ágyas
butorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Vig kedvü M. 31. 1390

Különbejáratu
butorozott szoba uraknak vagy házaspárnak fürdőszoba használattal okt. 1-re kiadó Arany János 62. 1385

Különbejáratu
uccai butorozott szoba ellátással is kiadó — Miklós u 25. 1348

Butorozott
szoba lepcsőházi bejárattal kiadó. — József kir. h. u. 6. 1347

Butorozott
szoba, konyha használattal Bethlen ucca 76., kiadó. 1346

Püspöki palotában
egy teljesen különbejáratu elegánsan butorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Cim Vass zsáküzletében, — Piac u. 6. 1412

Különbejáratu
csinos uccai szoba kiadó. Arany János ucca 20. földszint. 1429

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. Klein, Dégenfeld-tér 3. 1430

Egy
különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Pacsirta ucca 12. szám. 1404

Különbejáratu
bútorozott szoba, egy, vagy két személynek kiadó, Varga ucca 6. szám. 1438

Bútorozott
uccai, világos, tágas szoba kiadó, Mester u. 31. szám 1439

Különbejáratu
csinosan bútorozott szoba, egy-két úr részére, október hó elsejére kiadó, Nemzetőr ucca 3. szám. 1461

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba egy és két személy részére kiadó. Simonyi ut 13. 1247

Jobb
férfikvártélyos felvételik, hátul az udvarban. Késes u. 14. szám. 1231

Bútorozott
szoba kiad, különbejáratú, uriembernek ágynemü nélkül. Veres u 5 sz. 1224

Egy
uccai bútorozott szoba, külön bejárattal, lakónélküli csendes udvarban kiadó. Erzsébet ut 51. sz. 1222

Uccai
tiszta bútorozott szoba, két úrnak kiadó, koszt is lehet kapni, Teleki ucca 69. (P)

Különbejáratu
uccai elegáns butorozott szoba előszobával. Bethlen ucca 40. Értekezm 1—2 óra között, vagy 6 óra után. 1342

Csinosan
butorozott szoba kiadó Nap ucca 11., 3. ajtó. 1321

Üzlet, műhely, raktár

Autógarázs
kiadó, esetleg telefonnal. Széchenyi u. 26. 1104

Vendéglő
régen fennálló Ungváry-vendéglő, házzal, berendezéssel — eladó. Pacsirta 48. — 1116

Három
üzlethelyiség kiadó, Külsővásártér 7. Értekezni Moskovitsnál. 1171

Kiadó
üzlet sámsoni országútfélen, Puskás-telep, mélyfurrás közelében, értekezni ott Mezeinél 1162

Hentesüzlet
a város legjobb helyén betegség miatt sürgősen átadó. Nagy iroda. Csapó ucca 56. 1107

Bolthelyiség
azonnal kiadó. Böszörményi-út 23. 1170

Forgalmas
helyen üzlethelyiség kiadó november 1-ére. — Méliusz tér 15. sz. 1266

Egy
kisebb rőfösüzlet berendezés eladó. Értekezni Molnár Lukácsnál, Kossuth u. városház. 1245

Kiadó
azonnal Árpád tér és Homok ucca sarokház lakással és üzlethelyiséggel. — Értekezhetni Kemény ügyvédi iroda, Piac ucca 34. 1244

Eladó
cipészmühely és üzletberendezés u. m.: gépek, pultok, üvegszekrények, stelázsik kaptafák, kerek székek stb. Mester u. 32. 1235

Egy
góré kiadó. Teleki ucca 45. 1198

Kiadó
kettő üzlet, egyik műhelynek is. Házmester felvételik. Kassai-ut 2. 1353

Irodának
alkalmas helyiség kiadó, Sas u. 2. bejárat a szinház felől is. 1290

Borbélyüzlet
jómenetelü azonnal kiadó. Monostorpályi-ut 52. 5 hold föld ugyanott eladó. 1364

Hentesüzlet
műhellyel négy éve áll fenn eladó. Budapest. Nyár ucca 15. — Dant. 1139

Jómenetelü
fűszerüzlet kiadó. József kir. herceg ucca 24. szám. 1460

Műhelynek
világos pince villany és vizvezetékkel kiadó. — Sas u. 2. bejárat a szinház felől is. 1292

Elhalálozás
folytán kiadó. Jómenetelü vidéki orvosi rendelő. Értekezni Magoss György tér 27., jobboldali lakás. 1025

Ujonnan
berendezett szoba, úriember részére, azonnal kiadó, Huszár ucca 13. sz. Kocsák. 1440

Üzlethelyiség
nagyforgalmu, több rendbeli lakással és pincehelyiség kiadó, — esetleg raktárnak, Böszörményi út 48. szám. 1455

Kiadó
elsejére száraz, világos udvarihelyiség, bármilyen műhelynek, Péterfia ucca 8. sz. 1452

Nagy jövőjü
élelmiszerüzlet, azonnal eladó. Temető uccán, Csapó ucca 74. sz. Lipták. 1449

Hizlaló
325 drb sertésre tengeri góréval kiadó. Értekezni Dankó temetkezési vállalatnál. 1402

Kiadó
több üzlet lakással nagyforgalmu helyen a Dobozy-temető, Baranyai ucca 42. a vámházzal szemben. Értekezni Fazekas Mihály ucca 5. 1379

Nagy pince
áruraktárnak vasuthoz közel nov. 1-re kiadó. Kiss Ernő, Batthyány ucca 26. 1385

Eladó ingóság

Boroshordók
kisebbek nagyobbak eladók, Meszena ucca 16. szám. 1120

Ócska tégla
elsőrendü, olcsón eladó Csapó ucca 23. szám. 1052

Egy darab
fekete vászonfedeles hintó, egy darab kis sárga könnyü amerikaner, lószerszámmal, v. anélkül és egy prima Buick túra autó, jutányos áron eladó. Értekezhetni lehet Bartha, Ispotály u. 3-b. Telefon 7-85. szám. 1144

Elsőrendü
ócska tégla, olcsón eladó, Csapó ucca 23. sz. alatt. 1052

Uj
complett teli háló és konyhaberendezés olcsón eladó, Csapó ucca 73. szám, 2—5 óráig. 991

Lemezhajtogaló-
gép eladó, Csapó ucca 11. szám. lakatos műhely. 1462

ZEFIRKÁLYHA,
10 csöves, barna, zománcozott, 500 köbméter fütésü, 2 éves, 280 pengő helyett féláron eladó. Értekezni lehet csak délután 3—5-ig. Dobozy u. 17. (M)

Női
karikahajós és egy Pfaff varrógép, olcsón eladó. Halköz 4. 1456

ÁTMENETI KABÁT
két öltöny szmoking és egy világos öltöny, — mindegyik majdnem uj Értekezni lehet csak délután 3—5-ig. Dobozy u. 17 (M)

Eladó
használt karikahajós varrógép, Erzsébet u. 14. szám. 1428

Bontásból
kikerült, tégla, cserép ajtók, faanyagok, olcsón eladó, Széchenyi ucca 38. szám. 1433

280. cm. magas
160 cm széles beüvegezett kapu eladó. Maróthy György u. 41. 1183

Boroshordók
eladók 4 drb 500 lit. Gólya u. 4. 1153

Eladó
2 darab öntött vaskályha és 300 kéve tengeriszár. Egyletkert ucca 50. 1168

Egy
jó cserépkályha olcsón eladó. Nagyvárad u. 17. 1211

Egy
cserépkályha olcsón eladó. Bem József u. 6. éKözkórház mellett) — 1195

Férfitélikabát
középtermetre, — vaságyak, nagy tükör eladó. Hatvan ucca 22. 1286

Ócska
tégla olcsón eladó. — Toldi u. 12. 1358

Nagymennyiségü
ócska tégla és cserép olcsón eladó. Lorántffy ucca 32. 1357

Komplett
koreszmai berendezés eladó. Hatvan u. 47. 1285

Nyil ucca 142.
szám boltajtó rollóval, egy éves, eladó. 1310

Eladó
alig használt kerékpár, egy irógép, egy gordonka és egy szép cimbalomterítő, Rakovszki u. 1279

Egy
folytonégő kályha olcsón eladó. Busi u. 16. II. ajtó. Czeglédy. 1396

Eladó ház

Eladó ház!
Fölvös ucca 91. számú, Faragó uccára átnyuló nagytelkü ház, rajta jó menetelü vendéglő, s többrendbeli lakással, olcsón eladó. Értekezhetni lehet Faragó u. 3. szám. 1459

Sestakert
Andrássy út 39. számú szőlő, családiházzal, s melléképületekkel, 14. ezer pengőért sürgősen eladó. 1450

Eladó
Nap ucca 2. számú ház Értekezni lehet Nap u. 4 szám. 1424

Eladó
modern szép nagy telkü ház, cim a kiadóban 1308

Eladó
Tanitó ucca 6. sz. ház. 1295

Eladó
ház Wolaffka telep — Bajnok ucca 25. sz. — szoba, konyha, kamara, disznóól, 150 kvadrát földdel. ára ezer pengő. 1289

Eladó
Budai Ézsaiás u. 14. sz ház. Négy szép szoba, konyha, spájz. Esetleg kiadó. Lakó nincs. 1339

Sürgősen
eladó más vállalkozás miatt 1 jó 4 szobás ház 14,300 pengőért, a kosuccai templom mellett. Fazekas Mihály u. 5. 1380

Eladó ház
három lakással, 300 négyszögöl telekkel, jó vizü kúttal, minden elfogadható árért. Hadházi ut, Józsika u. 12. 1377

Eladó
egy uj, adómentes szoba, konyha, spájzos lakás, Aapaffy u. 41. 1403

Eladó ház
nagy gyümölcsössel, a gyümölcsös külön is jutányosan. Boldogkert, Borzsovai 15. 1213

Eladó
kisállomás közelében, Szondi u. 7. számu ház, gazdálkodónak is alkalmas. 1208

Eladó
Lónyay u. 8. számu ház szabad lakásokkal, istálló és konyhakerttel. 1205

Téglaskert.
Szepesi u. 74. számu ház, földdel együtt kiadó október 1-ére. — Értekezni lehet Peres u. 7. szám. 1236

Eladó ház
Honvéd u. 70. sz. négy szobás, konyhás két uccai, egy átadó. Értekezni 51. sz. 1199

Szállodának
alkalmas két uccára nyiló nagytelekkel — vasútnál levő ház 20 szobával szabadkézből süregősen eladó minden elfogadható árért Erzsébet u. 109., 2—5-ig. 959

Eladó
csinos családi ház. — Péterfia közelében, — Kút ucca 4. 1181

Eladó
ház. Kerekes-telep, — Géza u. 40. sz. adómentes. 1159

Ennél
alkalmibb vételü ház nincs Debrecenben! — Máv. pályatesttel szemben, a Csolnakázó-tó melletti Egyletkert uca 8. számú ház. három lakással havi 116 pengő lakbérjövedelemmel, s hatalmas gyümölcsössel, 5.500 pengő. Alku nincs. Tulajdonos nem lakik ott, az uccai lakást pénzügyi tanácsos bérli. Aki előbb leteszi a foglalót az eladás felett rendelkező Nagy Lajos irodában, Csapó ucca 56. szám alatt, azé lesz a ház, ezért a nevetséges potomárért! 1448

Hosszupályiban
sarokház jólmenő fűszerüzlettel, trafik és korlátlan italméréssel, betegség miatt azonnal eladó. Értekezni Szentanna u. 3., szücsüzlet. 1033

Eladó
minden elfogadható áron. Temető ucca 24. számú, 25 évig adómentes, üzletes ház, jó melléképületekkel, gyümölcsössel, — Dienes iroda, Fűvészkert ucca 16 szám. 49-a

Kálmáczhelyi u. 15.
számú egy szoba, konyha, kamarából álló ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u 8. szám. 62-a

Eladó
nagyjövedelmü ház. — Böszörményi ut 10. sz. 1072

Kossuth Lajos
uccában, 50. sz. ház, 1 szoba, konyha, kamara s üvegezett verandából álló lakás, kút és sertés ólal, kedvező fizetési feltételek mellett eladó, Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth ucca 8. szám. 65-a

Sürgősen eladó
Mester s Hatvan uccák hoz közel, Diófa ucca 15. számú szép lakóház, kétszoba, konyha kamarás lakással nyolc méteres üvegezett folyosóval, kerttel, négyezer pengővel átvehető. Dienes iroda, Fűvészkert ucca 16. 61-a

Eladó
újonnan épült családiház, azonnal beköltözhető lakásokkal. Értekezni lehet Homok u. 127. szám. 858

Jókai u. 17.
számu ház felerésze eladó vagy kiadó. 1341

Eladó
egy két szobás telepi uj ház mellékhelyiségekkel, részletfizetésre is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-uccán. 1276

Üzletes ház
ujonnan épült, vendéglővel 2800 P bérjövedelemmel, gazdasági — épületekkel, üzlettel eladó. Miklós u. 33 1257

Eladó ház
Rothermere 3. 2 lakással, egyik beköltözhető 1 üzlethelységgel. 1218

Homok
ucca 11. számú ház olcsóért eladó. 1157

Eladó
kis családi ház Márton telepen. Diesőfi ucca 11. Szép szobák, villanyvilágitás, kétszáz kvadrát konyhakerttel. Csapó uccai megállóhoz 10 pere. — 1156

Eladom
Rákóczi ucca 23. számu házamat. Tulajdonos ugyanott lakik a keresztépületben. 1370

Erőss Lajos ucca 5-b számú, ötszobás családi új ház eladó, 508 négyszögöl telekkel, — Széchenyikert. 412

Eladó
sarokház beköltözhető lakással, Szeremley u. 18. szám. Értekezni lehet Piac ucca 7. szám. könyvüzletben. 47-a

Eladó föld

Házhelyek
villamos mellett 180—200 ölesek, hosszú részletre eladók, negyven pengővel megvehető' Jelentkezni lehet Maróthy ucca 22. sz. (r.

Bellegelőn
10 hold prima fekete föld eladó. Értekezni özv. Horváthné, Kossuth u. 22. sz., III. em. 1101

Eladó
500 négyszögöl gyümölcsös házhelynek. Honvédtemető 31. 1018

Villatelek
60z négyszögöl, értékes helyen, 32 méteres — fronttal, villamoshoz 6 percnyire, Poroszlay ut 22. alatt eladó. Értekezni Poroszlay ut 41. alatt. 1200

Eladó
egy házhely a mesteruccai sorompónál vasöntöde mellett, részletfizetésre. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth u. 1277

Eladó
házhelyek a vágóhídi villamoshoz közel, olcsó részletre fizethető, ugyanott vályog vethető. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1275

Nagyjövőjű
villatelek parcellában tetszésszerint minden elfogadható áron eladó. Cím a kiadóban. — 1123

Igen
olcsón megvehető a Gohér ucca 8. számú szőlő, szüret előtt nézzék meg, aki meg meri keresni, — én meg odamerem adni. 1152

Nagyszepes
22. számu tanya huszonegy hold prima — földdel, parcellákban eladó, esetleg bérbeadó. Értekezni a helyszinen. 1210

Eladó
10 kat. hold föld Haláp 158. sz. tanyából, Haláp és Vámospércs közötti vasutvonalon levő 15. sz. őrházzal szemben. Utbaigazítással szolgál a 158. sz. tanya bérlője. Ugyanott eladó 3 hold szőlő, 1 hold termőföiddel és szép berendezett villával. 1238

Szántóföldemet
Pacz 25. eladom. Bővebbet Miklós u. 33. 1258

Eladó
Bánkon 15 hold kitünő föld Veker mellett. — Eötvös 77. 1249

Tizenkét hold
szántóföld Nádudvaron a siterben eladó. Értekezhetni lehet — Böszörmény-út 32. sz. 943

Eladó
hét hold föld, Ondód, Perec-dülőn. Értekezni lehet Kölcsey ucca 16. szám. 1447

Eladó
10 hold föld a Létai úton, öt kilométer a városhoz. Értekezni lehet Nap ucca 4. sz. 1425

Eladó
Sestakert, Andrássy út 3. számú szőlő, gyümölcsös, téli-nyári lakó ház, modern két szoba, konyha, kamara, pince verandával együtt négy szögölenként 16 pengőért a legszebb helyen 1240 négyszögöl, Simonffy ucca 55. 1454

Vérvölgyön
45 , Szovát alatt 4—5 hold földek azonnal kiadók. Szoba, konyha. Szappanos u. 19. 1373

Eladó
60 hold föld. Értekezni Vargakert, K. Tóth ucca 12. sz. 1354

Bocskay-kertben
4 szobás, komfortos lakással 1 holdas szőlő eladó. — Értekezni dr. Böszörményi Béla ügyvédnél, Piac u. 77. 1207

Eladó állatok

Posta fajgalambok
eladók, József kir. herceg ucca 24 szám. 1460

Eladó
7 drb 1 és fél éves hizónak való sertés. Nyilastelep, Malvin u. 45b. 1282

Két darab
6 hónapos sertés eladó. Károly Ferenc József-út 32. saroképület. — 1221

Eladó
két darab hízott sertés, Vasutsor 13. sz. 1305

Fejőstehén
kisborjas, verestarka, s vágásra is eladó, Kishegyesi út 15. sz. 1297

Eladó
hat darab egy és féléves, herélt sertés és öt darab tizhónapos, Virág ucca 19 szám. 1361

Eladó
két darab 150 kg. hízott sertés, Kertész u 1. szám. 1400

Eladó
tiz darab, hízónak való disznó, páronként is, ugyanott disznótök és sáltőiék, csutka, Csónakázótó melletti emeletes házban. 1401

Eladó
egy sveitzer fejős tehén. Megtekinthető este. Teleki ucca 25. — 1177

5 darab
egyéves sovány sertés eladó. Megtekinthető: Maróthy 31. 561

Fajtiszta
Plymouth magkakassok vannak eladók. Csigekert, Honvéd u. 37á. 1077

Eladó
sertés egy és félévés, három darab, hízónak való, Honvédtemető u. 31. szám. 1017

Eladó
két darab 1 éves ártánydisznó. Bocskay-tér 9. szám. 1164

Négy darab
hizott sertés eladó, — esetleg egyenként is, Boldogfalva ucca 8. sz. 1006

Két darab
soványsertés, másfélévesek eladók. Tócóskert, Nemes ucca 12 szám. 1115

Birtok bérlet

Kiadó
52 hold tanyásbirtok fekete föld. Nagyvárad ucca 18. szám. 695

Kiadó
42 hold fekete tanyás föld, egy erős szekér eladó. Szélkai u. 8. 1350

Ujföldön
a Czeizing-telep mellett 2 hold fekete föld eladó. Domb u. 3. sz. 1340

Köntösgáton
egy hold föld kiadó. Értekezhetni lehet Homok ucca 116. 1287

Kiadó
a városhoz 5 kilométerre 10 katasztrális hold föld tanyával. Értekezni Nyil u. 10. szám. 1284

Bérletbe
vagy feles kertészetre hosszabb időre azonnal kiadó 1700 négyszögöl prima talaju kert, üvegházzal rendelkezőnek. Margit u. 5. 1335

35 holdas
ondódi tanyásbirtok — bérbe vagy felesbe — adó. Kossuth u 50. 1305

Kiadó
város alatt ötven holdas tanyás birtok, Kölcsey 11. 1317

Kiadó föld
Vághóhid mellett 9 k. hold föld október 1-től bérbeadó. Értekezni tulajdonosnál. Dr. Nyiri Ernő ügyvéd, — Piac ucca 28. 1241

Csóka ucca 1.
szám alattBoldogfalva kertbengyümölcsös és veteményes szoba, — konyhás vakással, haszonbérbe adó. Érdeklődni Leidermann ügyvédnél, Hatvan u. 6. 1256

Kiadó
Fancsikán 34 hold tanyásföld. Értekezni Mester ucca 25. 1009

Kiadó
Bánkon 20 hold föld, 20 számú tanya. Értekezni Agárdi ucca 20. 1084

Ingatlanforgalmi irodák hirdetései

Eladó ingatlanok! Alkalmi vételek!
A 30 év óta fennálló
NAGY LAJOS
Iroda hirdetése.
Iroda: Csapó ucca 56. Postával szemben. Villamos megállónál.

1. A nagytiszteletü Pataky Sándor ref. lelkész úr debreceni ingatlanai és pedig: a Széchenyi ucca 43. sz. *ház*, az Ujföldön 1 holdas, ugyanott 7 és fél holdas és a Köntöskert, Töhötöm ucca 8. sz.

2. Csapó ucca legelején nagy bérház, a forgalmas, jártoldalon.

3. Nagy ház a Burgondia uccában.

4. Rákóczi ucca 56. Modern uriház, gyönyörű lakásokkal. Alápincézett masszív épület. Nagy udvar.

5. Csoda szép, 2 rendbeli 4-4 szobás parkettes uccai modern uri lakással, Boldogfalva ucca 11. (A Hunyadi uccából benyiló Barna ucca vezet a Boldogfalva uccába.)

6. Thaly Kálmán ucca 14. Emeletes családi sarokház, hétszobás lakással.

7. Teleki ucca 19. — Értékes hely! Hatalmas udvar! Nagy bérjövedelem!

8. Timár ucca 26. saroház, 3 rendbeli kétszobás és 1 rendbeli egyszobás lakással. Uccai lakáshoz fürdőszoba szoba és istálló.

9. Honvéd ucca 36. Sarokház 3 szobás lakás, nagy istálló, kocsiszín.

10. Kar ucca 42. Uj épület, Mester ucca sarkához harmadik, 2 szép nagy lakással. Lelenchézi villamos-megállóhoz pár perc.

11. Hatvan ucca végénél — Pesti ucca 55. Nagyon szép lakásokkal. Alápincézett masszív-épület. Előtte áll meg a villamos.

12. A Mester uccából benyiló Bundi ucca 17. Sarokház. Gazdálkodóknak is alkalmas. Timárüzemi berendezéssel vagy anélkül. Potomár!

13. Kölcsey ucca 7. Óriási nagy udvar. Istállók, színek, konyhakert, gyümölcsös.

14. Miklós- és Arany János uccák végénél — Külsővásártér 9. Korcsmával, lakásokkal. Elhanyagolt épület.

15. Bercsényi ucca 44. Három rendbeli lakással.

16. Homok ucca 86. Nagy udvar. Istálló. Kocsiszín. Két szabad lakás!

17. Homok ucca 106. Van istálló is és négy szabadlakás, mellékhelyiségekkel. Villanyvilágitás. 9200 pengő!

18. Most felépült, — adómentes, üresen álló, rögtön beköltözhető 3 szép lakással a Homok ucca 127. sz. ház. Villany, víz, csatorna. Kedvező fizetési feltételek.

19. Homok ucca 139. Magas alápincézett épület, rögtön beköltözhető uccai lakással. Tulajdonos nem lakik ott, a házmester bemutatja. Potomár!

20. Csillag ucca 66. Tulajdonosa vidéken lakik. 6 rendbeli lakással. Villany, víz, csatorna.

21. Árpádtérnél, — Apafi ucca 30. Szénaüzlettel, tüzifakereskedéssel, istállóval, szép lakásokkal — Potomár!

22. Roppant sürgősen, mindenáron eladó az István-út 35. számú szép új ház, több mint 700 négyszögöl telekkel Érdemes megtekinteni!

23. Homokkert, Ovoda ucca 11. Szép lakás, nevtséges olcsó ár!

24. Központi egyetem szomszédságában, Komlóssy út 58. Nagy telek, 3 szobás régebbi épület. Vendéglő, korcsma, trafik, fűszerüzlettel — 11 ezer pengőt kérnek érte. Tulajdonos nem lakik ott, bérlőnek van kiadva.

25. Vilmos laktanya mögött, Lugosi ucca 8. Adómentes szép új ház, két lakással. Eladása sürgős!

26. Ugyancsa a Vilmos laktanya mögött, Vasvári ucca 12. adómentes új épület, két szép lakással, mellékhelyiségekkel, minden árért! Góré is van!

27. Vágóhíd felé, Galamb ucca 1. sz. családiház 4 szobás szép lakással. Istálló, konyhakert, gyümölcsös!

28. Kényelmes, kedves kis családi ház. — Kedvező fizetési feltételek. Csapókert Klapka ucca 42. Istálló is van. Szerény uri családnak is megfelel.

29. Ahogy veszik úgy adja a tulajdonosa a vagongyár háta megett, az Oeskay ucca 8. sz. hatalmas nagy sarokházat, van rajta bármilyen célra alkalmas hentesüzlet. Nevetséges olcsó ár!

30. Ezt is úgy adják ahogy veszik! Luther ucca 18. Zsibvásárhoz pár perc. Palatetős új épület, rengeteg meléképületek, 2 lakás. Kedvező fizetési feltételek! Csapó Mihály úré! — Benne lakik!

31. Csapókerti állomásnál, Magyar ucca 2. sz. sarokház, adómentes, 3 szobás szép lakással, nagy istálló, konyhakert, gyümölcsös!

32. Elköltözés miatt minden áron Csapókert Kuruc ucca 22. Nagy telek, 2 lakás, konyhakert, gyümölcsös!

33. Homokkertben, Szabó Kálmán fő-ucca sarka mellett Hegyi Mihályné ucca 22. Potomár!

34. Csapókert, Jánosi ucca 57. Alkalmi vétel!

35. Csapókert, Jánosi ucca 65. Üresen áll, rögtön beköltözhető — Nagy gyümölcsös! 4500 pengőt kérnek érte!

36. Toldi ucca (Csapókert) 27. sz. ház terméskő alapon, nagy telek!

37. Mindenáron Csapókert, Apponyi ucca 40. Nagy telek, 2 kis egyszerű lakással.

38. Sámsoni úton a 9-b. sz. adómentes új ház, 2 rendbeli szép lakással. Nagy telek. — Konyhakert. Olcsó ár!

39. Tócóskertben, — Jónis István Szegényház-sor 30. sz. adómentes új háza 2 szobás lakással mindenáért!

40. Teljesen új masszív, adómentes épület a sámsoni uti sorompónál, Földi József Sárosi ucca 6. sz. háza, potomár!

41. Nevetséges olcsó árért megkapható a Gleviczki Andor úr Kuczik telepi, Kálmánchet ucca 19. sz. egyszobás új háza. A zsibvásárhoz pár perc. A Temető ucca oda vezet!

42. Erős forgalmú korcsmával, szatócsüzlettel adómentes új ház a Hadházy Zsigmond telepen, Baráti Sándor úr háza, 6 ezer pengő! Az üzleten kivül magánlakás, istálló, mellékhelyiségek, kuglizó, stb. Aranybánya! — Mindössze 6 ezer pengő!

43. Kis tanyásbirtok, 3 holdas, a vágóhídi villamoshoz háromnegyed órányira, a Diószegi úton, a Suhajda-birtok mellett, — Becsey László úr tulajdona!

44. Házhely 505 □öl a Homokkertben, Harsányi Gusztáv uccában (dr. Berényi-féle) négyszögölenként 6 pengő 50 fillér.

45. Végtelen olcsóért megkapható a Homok-ucca 82. sz. ház is. Három lakás. Gazdálkodóknak is alkalmas! 1215

MÁTÉ SÁNDOR
ny. m. kir. államp. tanácsos ingatlanirodájának (Piac ucca 30. sz.) hirdetései:

Ajánlok emeletes és földszintes bérházakat befektetett tőke 10—16 százalék kamatozásával.

Batthyány uccán eladó uriház több lakással.

Szent Anna ucca 31. számú emeletes bérház.

Erzsébet ucca 10. számú bérház nagy jövedelemmel.

Nyugoti ucca 32. számú üzletes bérház.

Wesselényi tér 10. számú bérház, nagy műhellyel.

Homokkertben, Szoboszlai Papp István ucca 6. számú ház hétezer pengőért.

Salétrom ucca 18 számú üzletes ház igen olcsón.

K. Tóth Kálmán ucca 3. számú ház jutányosan.

Eladó földek: Bellegelőnötven- és hatvanholdas és több kisebb-nagyobb földbirtok.

Iroda: Piac ucca 30. 1228

DIENES JÓZSEF
ny. községi főjegyző OFB ingatlanforgalmi irodájának hirdetései. tései. (Iroda: Fűvészkert ucca 16. sz. Saját ház.) Telefon: 14-98.

Eladó házak:

100.000 pengőért: — Csapó ucca elején, bérház, 10 lakással.

75.000 pengőért: Szoboszlói úton — nagy gyári épület 2900 négy szögöl telekkel.

56.000 pengőért: Kis hegyesi-út 38., két drb háromszobás lakással, nagy pékséggel, 1256 négyszögöl megosztható telekkel.

50.000 pengőért: Simonyi út legelején két ház, nagy parkkal.

45.000 pengőért: Kishegyesi út 15. Szép úrilakás, ipari és gyári célra alkalmas 1350 négyszögöl telekkel.

40.000 pengőért: Széchenyi út 36. Adómentes új villa, két modern lakással.

Vörösmarthy ucca 8. Három lakással.

35.000 pengőért: Szt. Anna ucca ucca 54. sz.

33.000 pengőért: Timár ucca 33. számú ötlakásos, istálló, nagy telek.

30.000 pengőért: Poroszlay út 48. Három szobás ház, 40 méteres uccai fronttal, 1280 négyszögöl kerttel.

Rothermere (Darabos) ucca 50. számú három lakással, alápincézett feltételekkel.

28.000 pengőért: Vámospércsi úton három szobás, palatetős villa, sok épülettel, 3 holdas kerttel.

Böszörményi-út 48. Öt lakással, üzlet és műhellyel. 842 négyszögöl telekkel.
rom lakásos ház.

Boldogfalva ucca 17. számú ház, pékséggel, 3 lakással, istállóval 4000 pengő bérjövedelemmel.

27.000 pengőért: Kigyó u. 3. Háromszobás fürdőszobás átadó uccai lakással és négy bérbeadott lakással.

26.000 pengőért: Magoss ucca 5. számú nagy telkkel, öt lakással.

25.000 pengőért Csillag ucca 16. hat lakás, kétszobás, fürdőszobás átadó lakással.

24.000 pengőért: Had házi út 34. négyszobás lakás, vendéglő és fűszerüzlettel.

22.000 pengőért:
Hadházi ucca 31-b. új, adómentes, három szobás, fürdőszobás — ház.

20.000 pengőért: Vigkedvü Mihály ucca 48. háromszobás, fürdőszobás, uccai, több udvari lakás és lakható műhelyekkel.

Csokonai ucca 29. sz. Négy lakással, istállóval.

Márton Kálmán u. 2 (Németh u. 1.) Három üzlettel és három lakással.

19.000 pengőért: Galamb és Buday Ézsaiás u. sarkán. adómentes, uj üzletes ház.

18.000 pengőért: Garay u. 21. Épitkezésre alkalmas ház, megosztható telekkel.

Andrássy ut 12. számu villa, 1000 négyszögöl kerttel.

Temető u. 24. Palatetős, szép, uj, üzletes ház.

17.000 pengőért: Teleki u. 15. Háromszobás átadó és 3 bérlakással.

Egyetèmmel szemben 625 négyszögöl telek, épületekkel. Megosztva is eladó.

Eötvös u. 66. Két üzlettel és két lakással.

Nádor ucca 24. Háromszobás, verandás lakóház, 1000 négyszögöl kerttel.

16.000 pengőért: Oláh Károly u. 10. sz. Négy lakással, jó jövedelemmel.

Honvédtemető u. 27. sz. Négy lakásos, igen jó ház, 478 négyszögöl szép kerttel.

15.000 pengőért: Cserepes u. 11. Gazdálkodónak alkalmas ház.

Délisor 21. Magas, palatetős ház.

14.000 pengőért: Állomás mellett, Wesselényi u. 93.

Vasvári u. 28. Uj, adómentes ház.

Német u. 26. Két szobás, fürdőszobás, pincézett, nagyon jó ház.

Szondi u. 14. Kisállomás mellett.

13.000 pengőért: István ut 32-b. Három szobás, nagy telkü ház

Kishegyesi ut 22. sz. Három szobás lakással. istállóval. kerttel.

12.500 pengőért: Pesti ucca 73. számú uj ház, péküzlettel.

Bellegelő 112-g. Három szobás villa, 1524 négyszögöl kerttel.

12.000 pengőért: Károly Ferenc József ut 68. sz. Három szobás lahóház kerttel.

Boldog-kert, Csónak ucca 6-a. Nagyon szép ház.

Márton Kálmán u. 3 Nagy üzletes ház.

Malvin u. 33. Katolikus iskola mellett — három lakásos ház. alápincézett ház. 930

Poroszlay ut 68. — Egy szoba, konyhás — alápincézett ház. 930 n. kerttel.

Turi András u. 6. sz. Uj. üzletes ház.

Gróf Tisza István u. 10. sz. Három szobás lakással kerttel.

11.500 pengőért: Zrinyi u. 49. Három lakással. nagy kerttel.

11.000 pengőért: Gróf Leiningen u. 6. Uj sarokház.

10.000 pengőért: Sámsoni ut 19-b. Atadó két szobás lakással, jó bérjövedelemmel.

Faragó ucca 16. — Négy lakással.

Késes u. 76. Négy lakással.

Létai ut 12. Két darab két szobás lakással.

Szoboszlay Papp István u. 13. Nagyon jó ház, 2x2 szobás lakás.

Kinizsi u. 49. Több üzlettel.

Agárdi u. 10. Többlakásos ház.

9000 pengőért: Kincseshegy u. 23. Két szobás, fürdőszobás, uj, adómentes, szép ház.

Malvin u. 70. Uj, két szobás, előszobás ház.

Nyil u. 15. Három lakás, istálló.

Martinka, Közép járás 81. Két szobás lakóház, sok melléképülettel s 3270 négyszögöl kerttel.

8500 pengőért: Malvin u. 9. Két lakásos ház, üvegezett verandával.

Apaffy u. 4. négylakásos ház, pincével, — nyári konyhával.

György u. 3. Uj ház, hentesüzlettel.

8000 pengőért: Jánossy u. 53. Négy lakással, 5 évi részletre.

Kisfaludy u. 3. Két lakással, 600 négyszögöl kerttel.

Acél u. 2. Kétszobás lakással, 300 négyszögöl kerttel.

Rother és Luther u. sarkán, uj ház.

Kuruc u. 110—111. sz. Kiss Pál-féle, üzleti célra alkalmas ház.

7500 pengőért: Szeremley u. 11. Két lakással istállóval.

Uj ucca 22. sz. ház három lakással. 400 négyszögöl telekkel.

7200 pengőért: Diófa u. 15. Két szobás, üveges folyosós szép ház, kerttel.

Epreskert u. 17. Két szobás lakással, istállóval, 575 négyszögöl kerttel.

7000 pengőért: Kuruc u. 72. Két lakásos uj ház.

Kónya telep. Zwingli ucca 6. Szép, magas, uj ház.

Szaboles ucca 22. sz. 856 négyszögöl, kertészetre alkalmas telek, házzal.

6500 pengőért: Bujdosó u. 24. Három lakással.

Dévai u. 17. Részben adómentes ház, két lakással.

Sámsoni ut 21. Adómentes ház, két lakással.

Lahner u. 27. Két szobával, egy hold kerttel.

Dévai u. 8. Három szobás, két konyhás uj ház.

6200 pengőért: Óvoda ucca 15. Három lakásos ház.

6000 pengőért: Csapó kerti iskola mellett. — Mátyás kir. ucca 8. Szép fekvésü, 1040 négyszögöl telek, épületekkel.

György u. 28. alatt 900 négyszögöl telek, épületekkel.

5750 pengőért: Akácfa u. 17. Ötlakásos ház.

5500 pengőért: Kazinczy
Honti ucca 24. Kétlakásos ház, istállóval, — 300 n. öl telekkel.

Kuczik telep, Kálmánczhely és Gönczy Kovács u. sarokház.

Jánosi u. 22. Palatetős ház, 240 n. öl telekkel.

Bellegelő 484. Hat lakással.

5000 pengőért: Báthory uccán 1030 n. öl telek, épületekkel.

Buday Ézsaiás u. külső 14. sz. ház szép kerttel.

Vasutisor és Zwinglí-ucca sarkán két szoba, előszobás, palatetős — ház.

Apponyi u. 37. Kétlakásos uj ház, 428 n. öl telekkel.

4600 pengőért: István ut 41. Egyszobás lakás, 300 négyszögöl telek.

4500 pengőért: Katztelep, Sárosi u. 16. Uj ház, villannyal.

4100 pengőért: Táncsics Mihály u. 30. és 32. sz. ház.

4000 pengőért: Dévai u. 30. Kétszobás lakóház.

Apponyi u. 19. Kétszobás lakóház, 350 n. öl telekkel.

3600 pengőért: Szép u. 11. sz. ház.

3500 pengőért: Geréby telep, András u. 26. Uj, adómentes ház. —

3200 pengőért: Bar
Basahalom u. 72c. Ujabb ház, 600 n. öl telekkel.

3000 pengőért: Szép u. 11. sz. ház.

2800 pengőért: Kisfaludy u. 21. Kétszobás régi ház.

2700 pengőért: Szeder u. 18. Igen jól berendezett uj ház.

Szotyori telep, Kálmán u. 31. Három lakással, gyümölcsös kert tel.

2500 pengőért: Bellegelő 483. Kétszobás lakás, istállóval.

Király Ferenc u. 18. szám, 300 négy szögöl telek.

2.400 pengőért: Csalogány ucca 5. számú, Kétszobás részletre.

2200 pengőért: Dévai ucca 11. szám, 225 n. öl, épületekkel.

1.400 pengőért: Martinka 90. Kétszobás lakóház, 560 n. öl kerttel

1.200 pengőért: Olajütő 85-b. Egy szoba, konyhás, téglaépület.

Vidéki házak:

20.000 pengőért: Hajdusámsonban, a község közepén, háromszobás, előszobás, úriház, egy holdas kerttel.

Csökmőn háromszobás úrilakás, jó gazdasági épületekkel, 2 holdas kerttel.

4.200 pengőért: Alsójózsa, Cserepes ucca 158-a. Uj, adómentes, szép ház, gyümölcsössel.

Eladó földek:

130.000 pengőért: 287 m holdas birtok, a nádudvari határban.

120.000 pengőért: — Szepesen, 100 holdas, tanyás, jó birtok. (324)

108.000 pengőért: — Csökmőn 135 hold tanyás birtok.

51.000 pengőért: 113 m. holdas jó tanyás birtok, Nádudvaron.

50.000 pengőért: Hajdubagoson 50 kat. hold birtok, új épületekkel.

34.000 pengőért: Biharkeresztesen 56 hold, kövesut mellett.

23.500 pengőért: Vámospércsi állomás közelében, 47 m. holdas birtok.

22.000 pengőért: Hajdusámsonban 16 hold föld és 3 hold szőlő, 2 szobás lakóházzal, vincellérlakással, teljes felszereléssel.

21.000 pengőért: Bellegelő 371. sz. 11 hold, I. oszt. tanyás, fekete

20.000 pengőért: Balmazújvároson 25 kat. hold birtok.

Nyiradony, Tamási pusztán, Hajdusámson, mellett 18 holdas birtok, háromszobás lakással, sok gazdasági épülettel, 540 db 8 éves termő gyümölcsfával.

18.000 pengőért: Halap 142. szám alatt, 20 holdas, tanyásbirtok.

13.000 pengőért: — Nagylétán 15 kat. hold tanyás birtok, sok épülettel.

12.600 pengőért: — Hajdubagos, Sebess tag ban 14 kat. holdas tanyás birtok.

11.000 pengőért: Nyiracsádi kövesuton 9 és fél hold.

10.000 pengőért: Monostorpályi és Hosszúpályi között, 16 hold. föld.

8800 pengőért: Derecskén, kis erdő mellett 5 és fél hold.

7.000 pengőért: Halap mellett, Monostorpályi, Ligetben, 15 hold föld.

6.000 pengőért: Ondédon 3 hold.

5.000 pengőért: Kétholdas kert, gyümölcsössel, a Kossúth kertben, kedvező fizetési feltételekkel.

Ondódon 4333 n. öl.

4800 pengőért: Diószegi ut mentén 4 kat. hold föld.

4.050 pengőért: Vámospércsi út mentén 4 és fél hold.

2400 pengőért: Apafa mellett 2 kat. hold föld

Szőlők:

7.500 pengőért: Andrássy út 27. szám alatt 525 négyszögöl termő szőlő, pajtával.

2.500 pengőért: Hajdusámsoni kertben kövesut mellett, hegytetőn jófekvésü 2100 négyszögöl szőlőföld, pajtával.

900 pengőért: Hajdusámsoni Nyeste-kertben 800 négyszögöl szőlő és gyümölcsös.

Házhelyek
— négyszögölenként az alábbi árakon ajánlok megvételre:

18—20 pengőért: Poroszlay ut 47 alatt.

18 pengőért: Erdősor 9. szám.

16. pengőért: Hadházi ucca 26.

14 pengőért: Erdő közelében, Isó uccán, 391 négyszögöl.

9 pengőért: Kinizsi ucca 71. szám.

8 pengőért: Diófa u. 19. szám és Homokkert Kiss Áron ucca 19. sz.

7 pengőért: Tégláskert, Szepesi ucca 14. Ujkert, Jerikó u. 29.

6 pengőért: Sámsoni kövesút elején, Cserei uccán.

5—6 pengőért: Vágóhidi villamos mellett, 36 havi részletre.

Kuczik-telep Kölesér Sámuel u. 21.

5 pengőért: Köntöskert, Szabolcs u. 26. — Részletre.

3 pengőért: Vámospércsi út mentén és Rigó uccán, részletre.

1 pengőért: Alsójózsai vasúti megállónál, 58 telek, részletre.

86 darab házhely a Monostorpályi kövesúton, négyszögölenként 2 P 50 fillértől 3 és 4 pengőig, 36 havi részletre.

Üzlet:

Hosszupályi kövesuton kocsma, trafik, szőlőtelep, 3 szobás, palatetős villával és 16 hold földdel.

Piac közelében, nagyforgalmu mellékuccában, régi, jóhirnevü fűszerüzlet, négyszobás, fürdőszobás lakással.

Földbérlet:

Várostól 6 kilométerre, kövesút és vasut mellett 16, 55, 60, 91 s 206 holdas legjobb minőségü fekete föld bérbeadó.

Parcellázásra
ingatlanokat és azok értékesitését elvállalom

Keresek
eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.

Dienes iroda, Fűvészkert ucca 16. szám.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF, a TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.

K. Voith Ilonka

Szécsi Bözsi

Erkel Gabi

Kornély Mária

Ditrói Ica

Halassy Mariska

Ferenczy Marien

Tihanyi Juttka

A CSOKONAI SZÍNHÁZ E HETI MŰSORÁNAK NŐI FŐSZEREPLŐI.

A KLISÉKET KÉSZITETTE ÉS NYOMTA A TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.

A DEBRECZEN VASÁRNAPI MELLÉKLETE

KIKÖTŐRÉSZLET COLOMBÓBÓL.

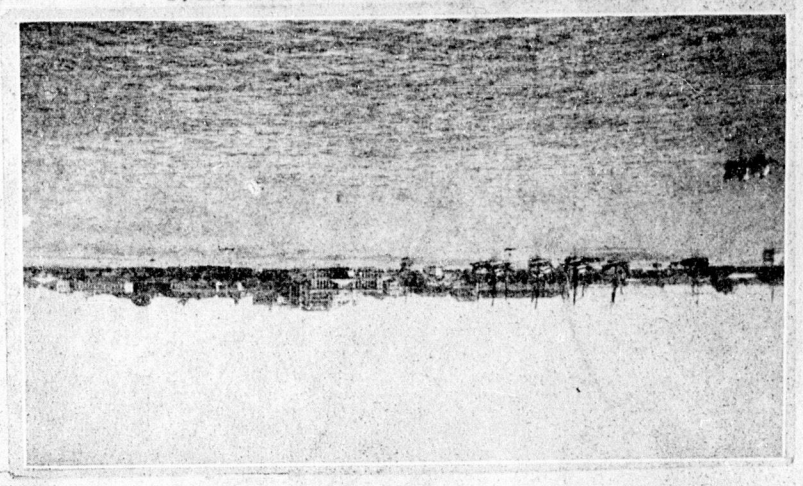

A NAGASAKI MARU COLOMBÓBAN.

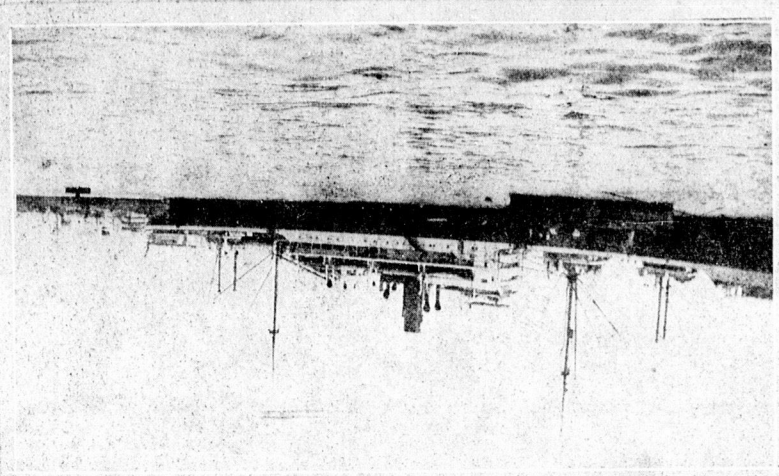

„EGY DEBRECENI IFJÚ KALANDOS SZÖKÉSE AZ IDEGENLÉGIÓ POKLÁBÓL" c. cikksorozathoz.

COLOMBÓBAN ÁRUSOK ELLEPIK A HAJÓ KÖRNYÉKÉT.

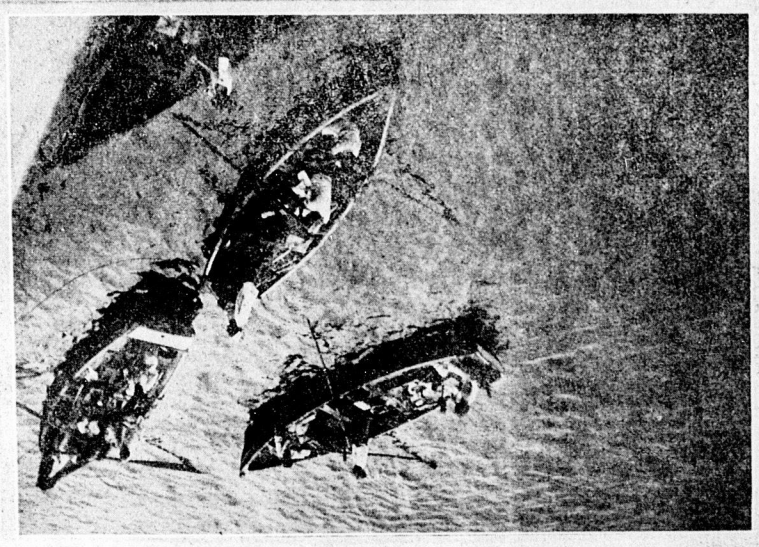

PARTRÉSZLET COLOMBÓBAN.

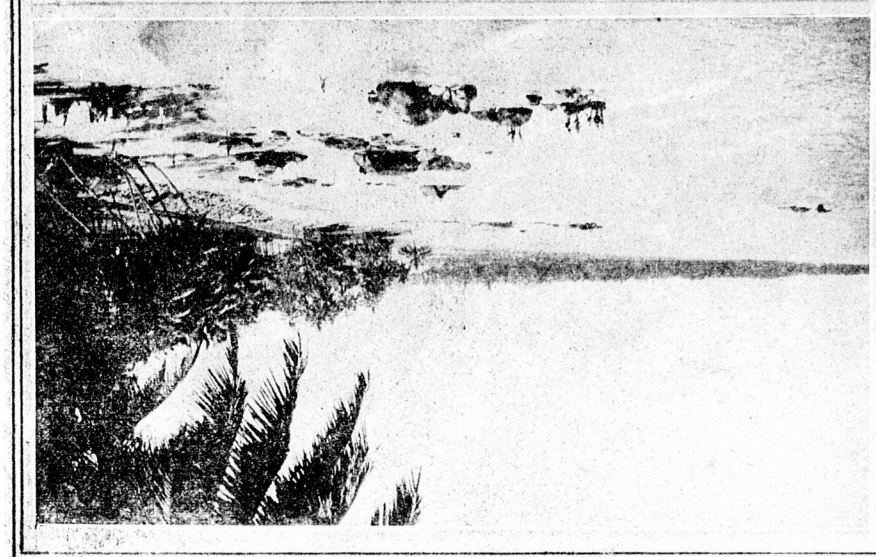

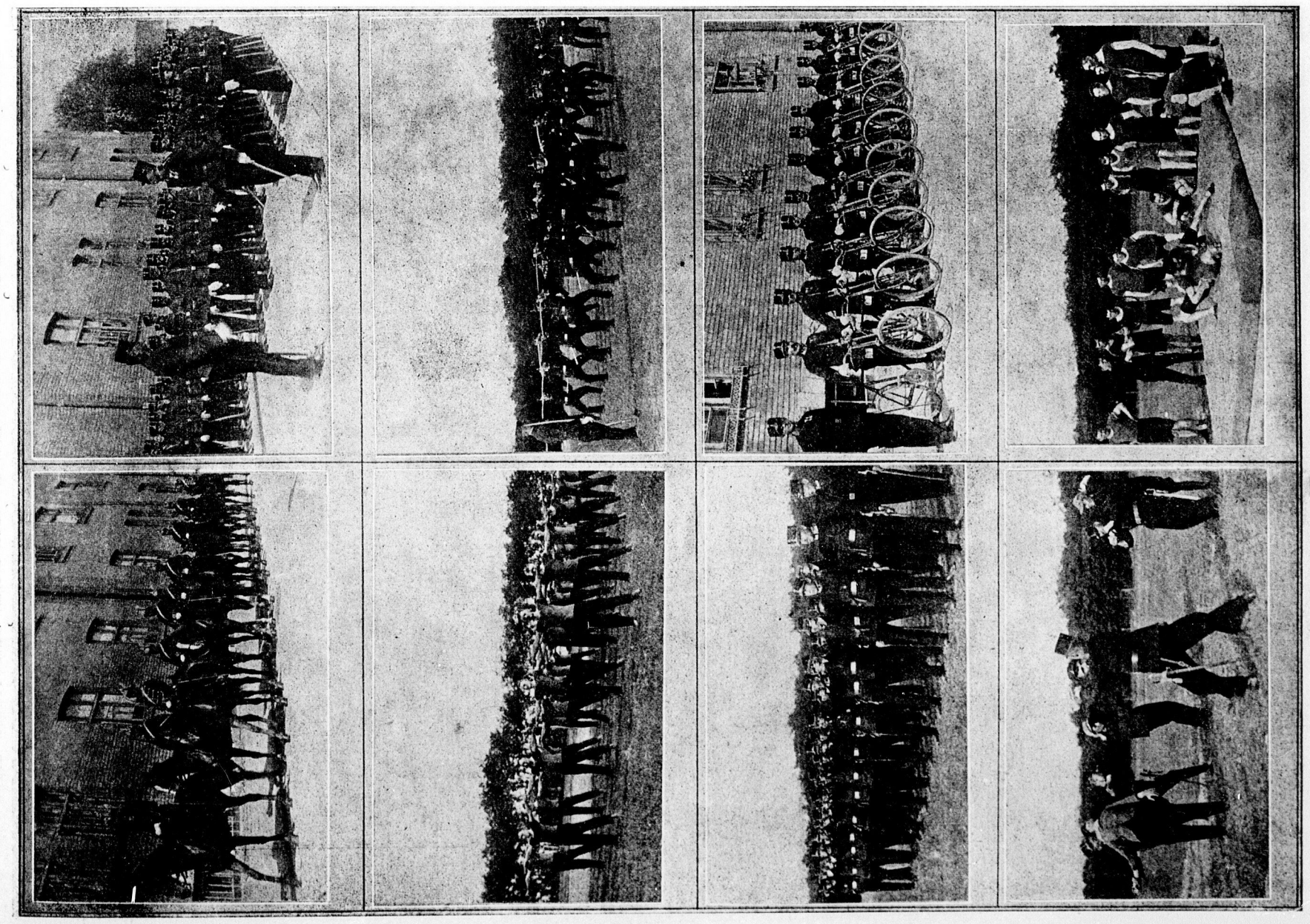

2. oldal. KÉPEK A DEBRECENI ÁLLAMRENDŐRSÉGRŐL.

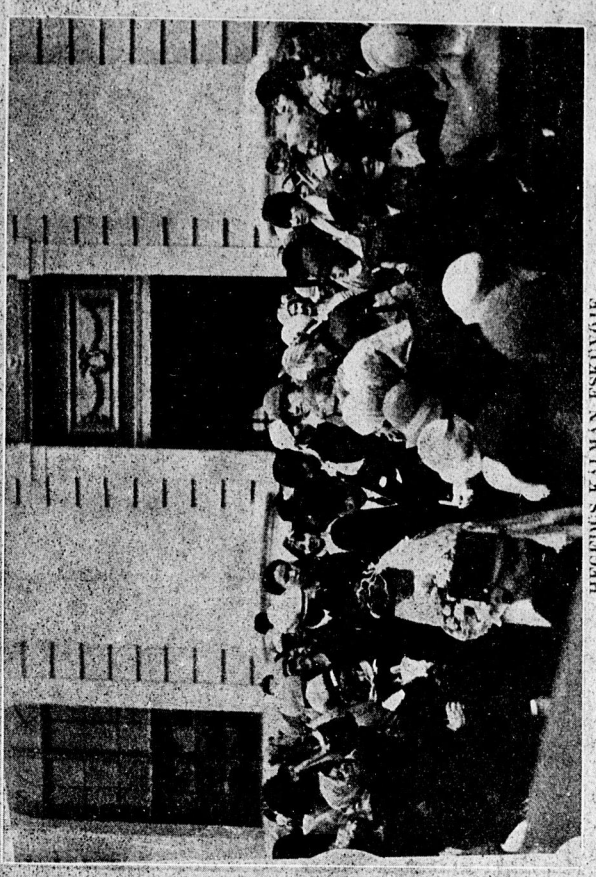

HEGEDÜS KÁLMÁN ESKÜVŐJE.

AZ ÖRTE. DÓBÓ SÁNDOR JUBILEUMÁN.

S. SZABÓ JÓZSEF BANKETTJE.

HEGEDÜS KÁLMÁN ESKÜVŐJÉRŐL.

MOHAMEDÁN MECSET KAIROBAN.

A JUBILÁNS DÓBÓ SÁNDOR

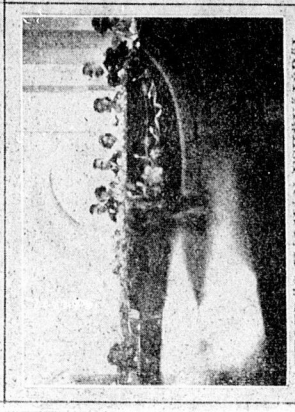

HEGEDÜS KÁLMÁN ESKÜVŐJÉRŐL.

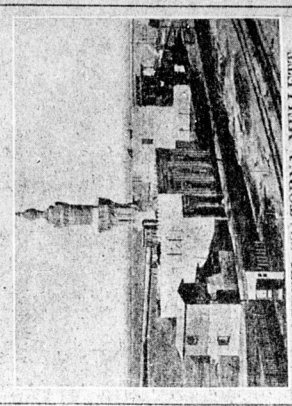

A SZUEZI CSATORNA MELLETT VASÚTI ÁLLOMÁS ÉS ARAB MECSET.

ZÜRICH FŐUTCÁJA.

A ZÜRICHI EGYETEM.

SVÁJCI KÉPEK. — CIKK A FŐLAPON.

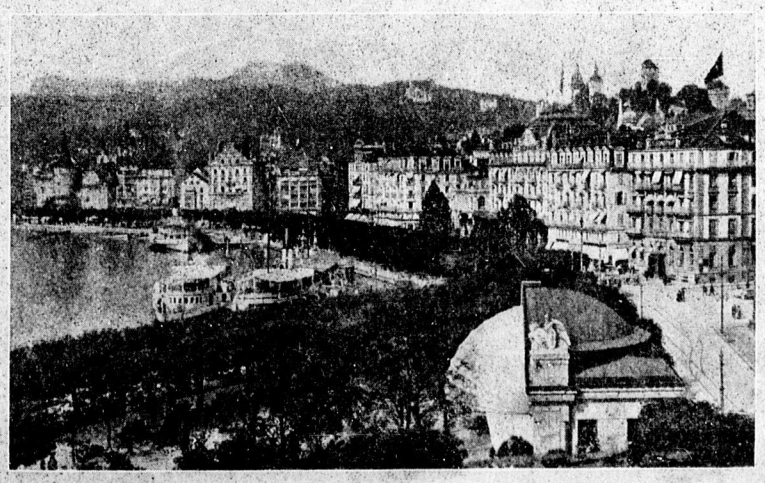

KÉP A LUZERNI PARTRŐL.

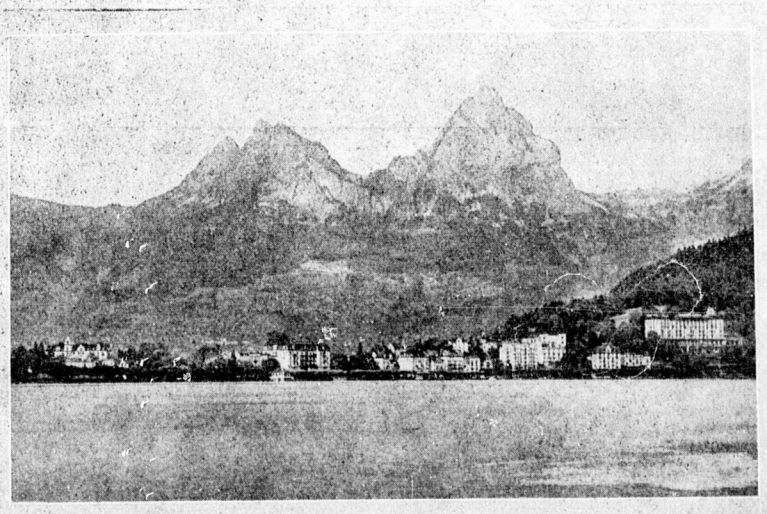

RÉSZLET LUZERN KÖRNYÉKÉRŐL.

A TENNISZVERSENYEK KÖZÖNSÉGE.

A TENNISZVERSENYEK KÖZÖNSÉGE.

DEBRECENI NEMZETKÖZI TENNISZVERSENY.

KEHRLING BÉLA

UJHELYI KLÁRA

DÖRNER (Romániа)

LŐRINCZ PÉTER ÉS NEJE.

HORVÁTH ISTVÁN ÉS NEJE.

JENEY
ÍJÍNEMI FÉNYKÉPÉSZET

JUHOS KÁROLY ÉS NEJE.

SEPRÉNYI SÁNDOR ÉS NEJE.

BRAUN JULIA ÉS NEJE.

HERSE SÁNDOR ÉS NEJE.

HEGEDŰS KÁLMÁN ÉS NEJE.

ÁRVA MIHÁLY ÉS NEJE.